

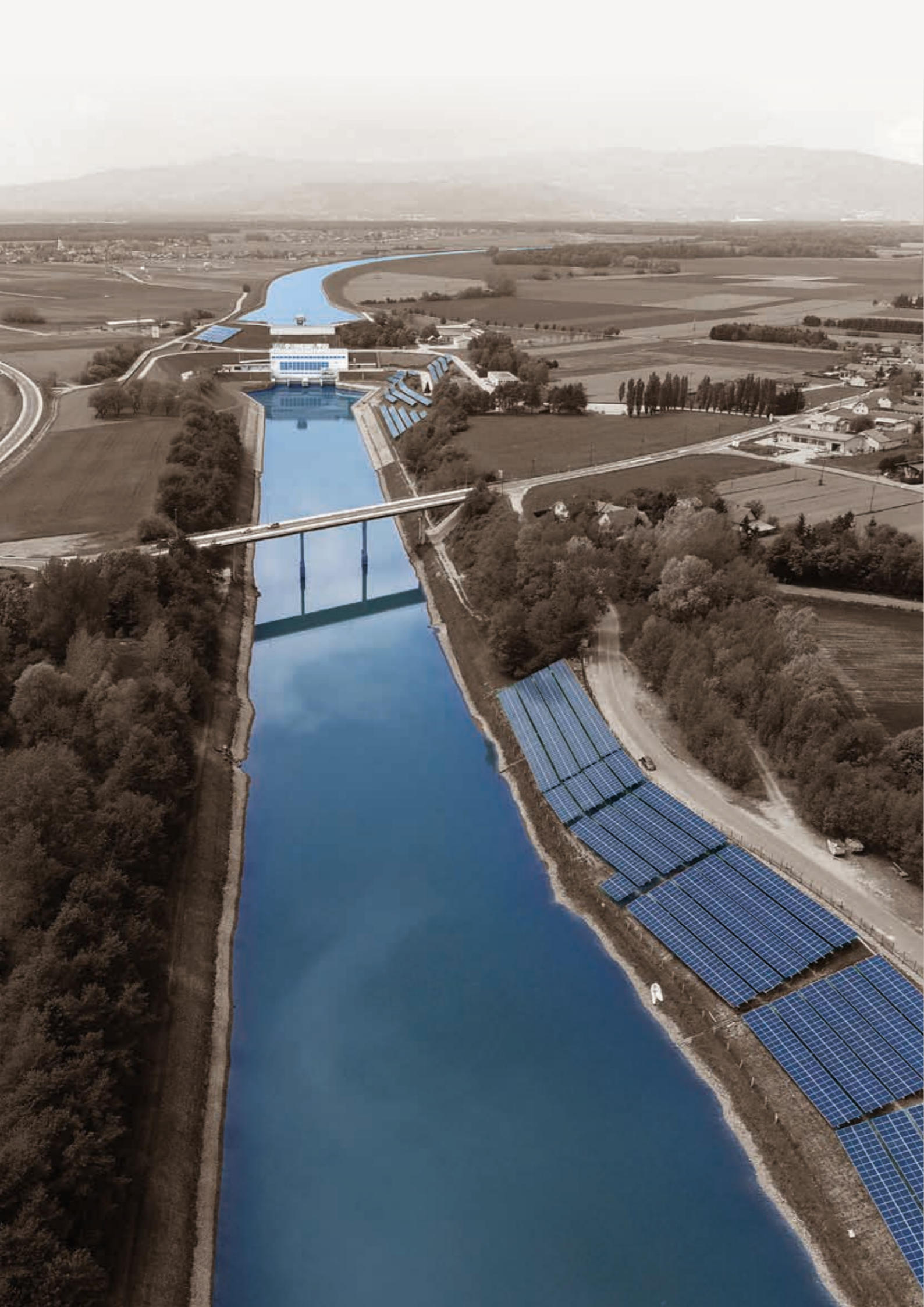
Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse

2020

LETNO POROČILO

ENERGIJA IZ NARAVE
ZA ČLOVEKA I N NARAVO.
Za naslednja desetletja.

PREGLED VSEBINE

01 UVOD	7
DEM v letu 2022	8
Pismo generalnega direktorja	12
Poročilo Nadzornega sveta	13
Pomembnejši dogodki 2022	16
Dogodki po koncu poslovnega leta	17
02 POSLOVNO POROČILO	19
Predstavitve družbe	20
Osebnostna izkaznica družbe	21
Izjava o upravljanju družbe	22
Organi upravljanja družbe	28
Razmerja z obvladujočo družbo	28
Kapitalske povezave z drugimi družbami	28
Kratka zgodovina gradnje dravskih elektrarn	28
Poslanstvo, vizija, vrednote	29
Strateške usmeritve družbe	30
Proizvodnja in obratovanje	31
Vzdrževanje	32
Tržni položaj	34
Značilnosti gospodarskega okolja v letu 2022	34
Mednarodno okolje	34
Gospodarska gibanja v Sloveniji	34
Tžno okolje elektrogospodarstva	35
Prodaja in kupci	36
Prodaja električne energije	36
Ostala prodaja	37
Nabava in izvajalci	37
Investicije	38
Razvojni projekti	38
Novogradnje	38
Rekonstrukcije	39
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje	39
Informacijsko komunikacijske tehnologije (ITK)	39
Drobne investicije	40
Analiza uspešnosti poslovanja	41
Poslovanje v letu 2022	41
Kapitalska ustreznost	43
Stanje zadolženosti	44
Kazalniki družbe	44
Upravljanje tveganj in priložnosti	46
Varnostna tveganja	47
Strateška in poslovna tveganja	47
Proizvodna / količinska tveganja	48
Operativna tveganja	48
Finančna tveganja	48
Raziskave in razvoj	49
Načrti za prihodnost	50
Preglednost finančnih odnosov	51

03 TRAJNOSTNO POROČILO	53
Trajnostni razvoj družbe DEM	54
Izjava o nefinančnem poslovanju	54
Politika sistema vodenja	55
Odgovornost do zaposlenih	55
Izobraževanje in razvoj	56
Varnost in zdravje pri delu	57
Skrb za zaposlene	58
Povezovanje z mladimi potencialnimi kadri	59
Sodelovanje s predstavniki zaposlenih	59
Odgovornost do naravnega okolja	59
Odgovornost do širše družbene skupnosti	67
04 RAČUNOVODSKO POROČILO	71
Revizorjevo poročilo	72
Izjava o odgovornosti poslovodstva	76
Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov	77
Ločeni računovodski izkazi	78
Ločen izkaz finančnega položaja	78
Ločen izkaz poslovnega izida	79
Ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa	79
Ločen izkaz denarnih tokov	80
Ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala	81
Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom	82
Poročajoča družba	82
Podlaga za sestavo	82
Spremembe pomembnih računovodskih usmeritev	83
Podlaga za merjenje	84
Valutna poročanja	84
Uporaba ocen in presoj	85
Podružnice in predstavništva	85
Pomembne računovodske usmeritve	85
Razkritja k računovodskim izkazom	96
Razkritja k izkazu finančnega položaja	96
Razkritja k izkazu poslovnega izida	119
Razkritja k izkazu drugega vseobsegajočega donosa	124
Razkritja k izkazu denarnih tokov	124
Razkritja k izkazu sprememb lastniškega kapitala	125
Druga razkritja	125
Finančni inštrumenti in tveganja	128
Dogodki po poročanju datumov	133
05 PRILoge	135
Pomen kratic	136
Podpis letnega poročila za leto 2022 in njegovih sestavnih delov	139

DEM V LETU 2022

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji in s tem eden ključnih členov slovenske energetike. Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, s štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami družba Dravske elektrarne Maribor proizvede skoraj četrtino vse slovenske električne energije.

V Dravskih elektrarnah Maribor je leto najbolj zaznamoval slavnostni dogodek ob 70. obletnici družbe in zagon segmenta pet Sončne elektrarne Zlatoličje, za kar je družba konec julija prejela pravnomočno uporabno dovoljenje. Omeniti velja tudi meseca maja pridobljeno gradbeno dovoljenje za projekt pilotne Geotermične elektrarne Čentiba na opuščeni vrtini Pg-8. Ob navedenem, pa so se v preteklem letu izvajali večji izvedbeni projekti, v okviru katerih se je pripravljala vsa potrebna dokumentacija za prenavo sekundarnih sistemov in celovito rekonstrukcijo hidroelektrarne Formin – najmlajše hidroelektrarne na slovenskem delu reke Drave. Pri strateških razvojnih projektih se je pripravljala dokumentacija za postavitev preostalega dela sončne elektrarne na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin, kjer so potekale aktivnosti in delovni postopki, vezani na umeščanje v prostor.

Za vetrno elektrarno Ojstrica je bilo zaključeno Okoljsko poročilo in pridobljeno pozitivno mnenje o ustreznosti poročila. Skladno s potrebnimi postopki se je nadaljevalo tudi z aktivnostmi pri drugih dveh načrtovanih vetrnih parkih – Rogatec in Paški Kozjak. Ob tem se je nadaljevalo tudi z aktivnostmi, vezanimi na postavitev hranilnikov električne energije – tako baterijskega hranilnika na lokaciji hidroelektrarne Mariborski otok kot Črpalne hidroelektrarne Kozjak, kjer so se izvajale vse aktivnosti, da se projekti pospešijo. Ob navedenem pa je leto zaznamovala tudi ena najnižjih hidrologij zadnjih desetletij, kar je imelo za posledico zgolj **1.870 GWh** proizvedene električne energije oziroma tretjino manj od načrtovane. Ne glede na to, pa je družba izvajala vse potrebne naloge v skladu z zastavljenimi cilji in v letu 2022 poslovala uspešno. Nadaljevala je svojo začrtano pot in večino načrtovanih ciljev dosegla, nekatere celo preseгла.

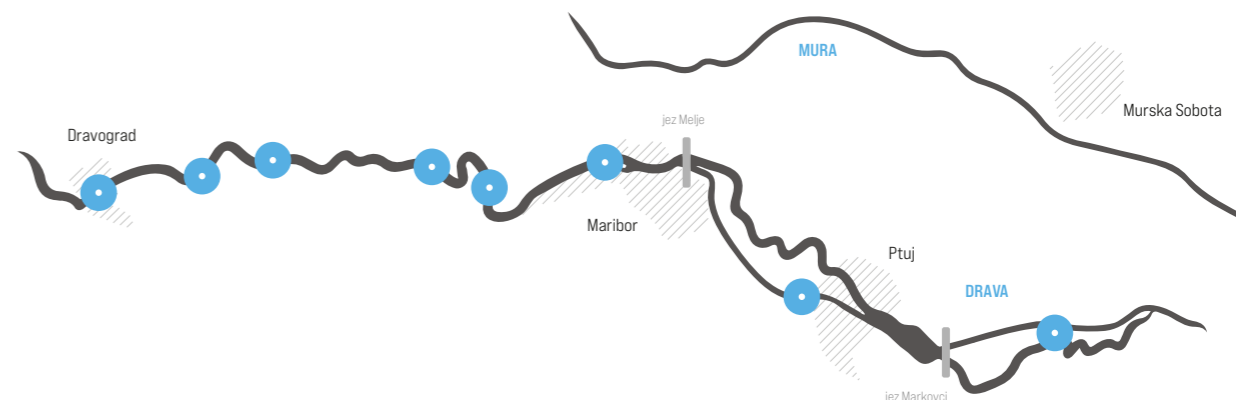
Nacionalno pomembna hidroenergetska družba

1.870 PROIZVODNJA
GWh
proizvedene električne energije
v letu 2022

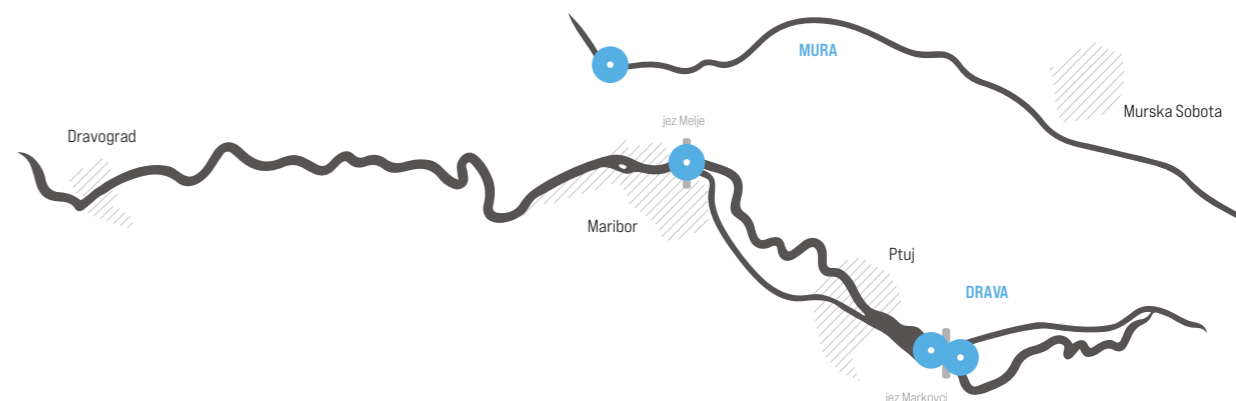
13,8 FINANČNI REZULTAT
mio EUR
ustvarjenega čistega poslovnega izida
v letu 2022

17,3 INVESTICIJSKA DEJAVNOST
mio EUR
investicijskih vlaganj v letu 2022

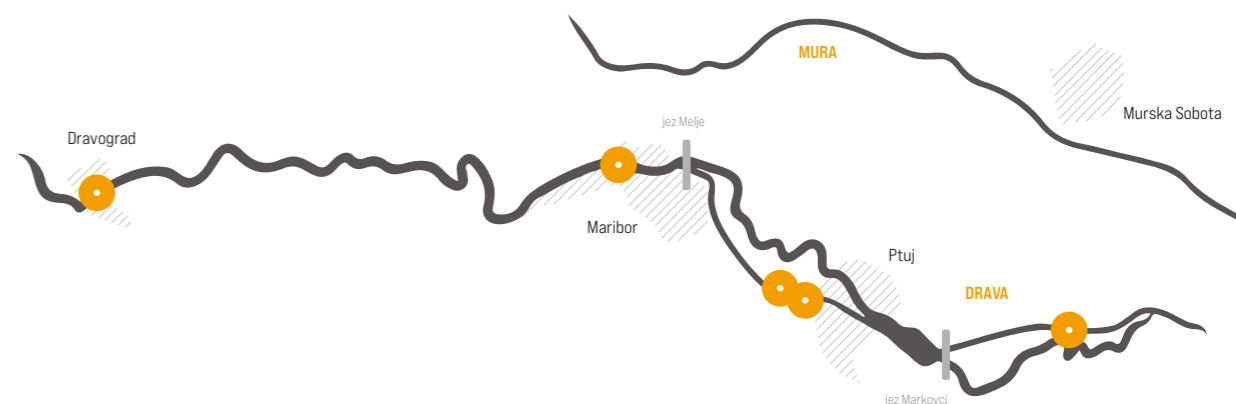
VELIKE HIDROELEKTRARNE

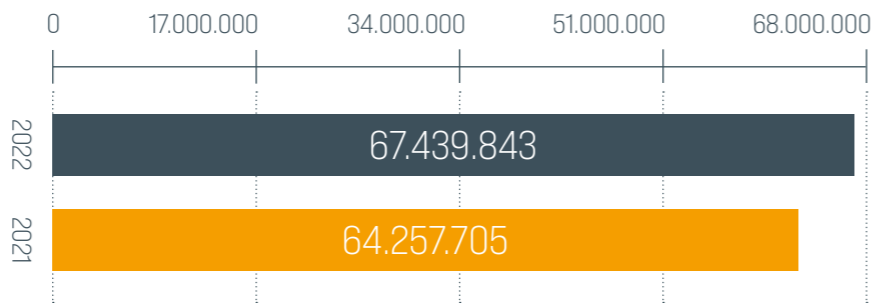
MALE HIDROELEKTRARNE

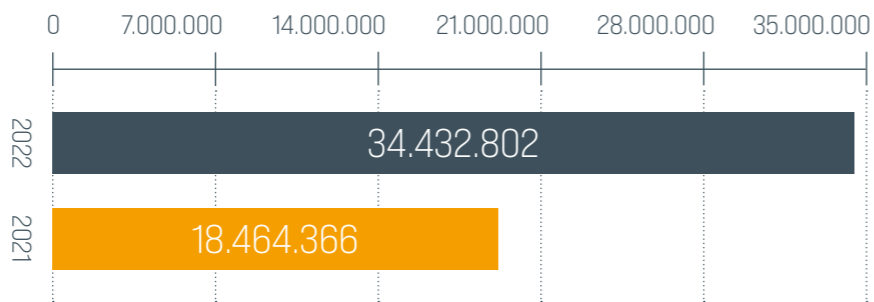
SONČNE ELEKTRARNE

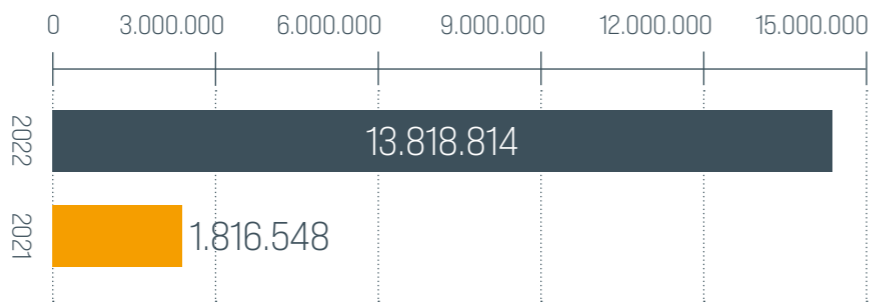
ČISTI PRIHODKI OD
PRODAJE V EUR
+5%

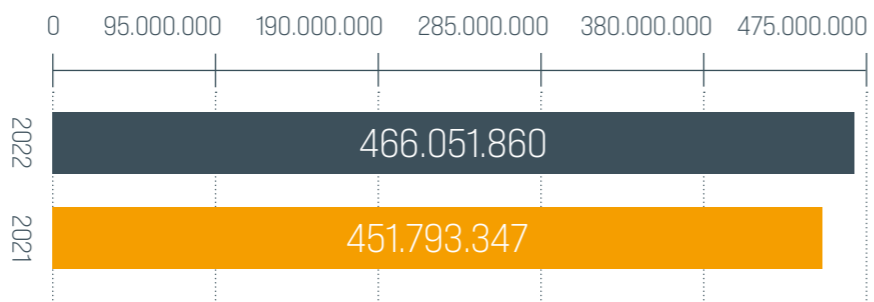
EBITDA V EUR
+86%

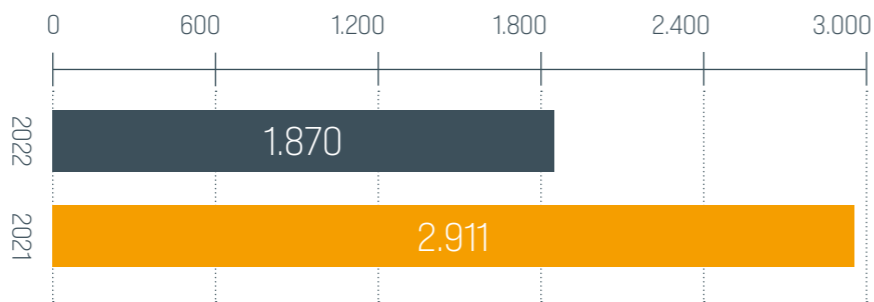
ČISTI POSLOVNI IZID
V EUR
+12 MIO EUR

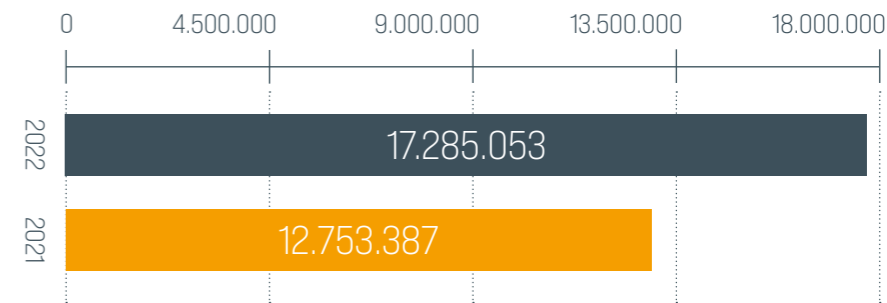
KAPITAL V EUR
+3%

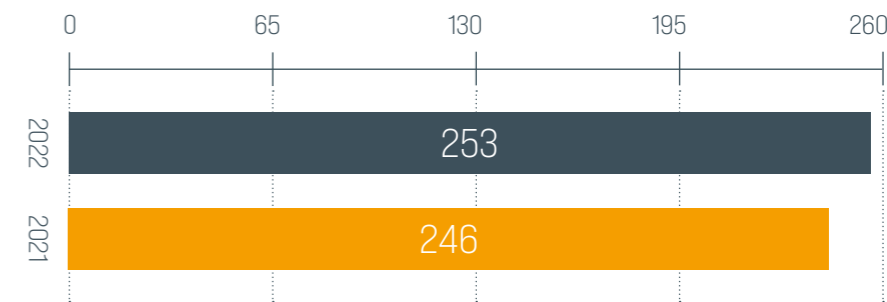
PROIZVEDENA
ELEKTRIČNA
ENERGIJA V GWh
-36%

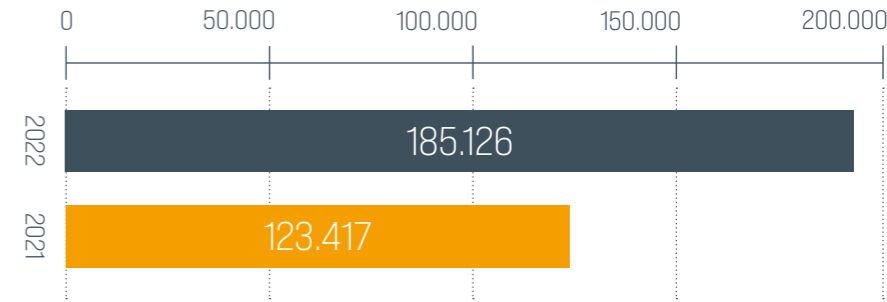
INVESTICIJSKA
VLAGANJA V EUR
+36%

ZAPOSLENI NA DAN 31.12.
+3%

DODANA VREDNOST
NA ZAPOSLENEGA
V EUR
+50%

PISMO GENERALNEGA DIREKTORJA

SOOBLIKUJEMO SEDANJOST, NAČRTUJEMO PRIHODNOST.

Če bi bilo potrebno leto opisati z eno besedo, bi to zagotovo bila beseda »SPREMEMBA«. Spremembe so bile edina stalnica, ki nas je spremljala iz dneva v dan. Spreminja se oblika slovenske energetike kot celote, spreminja se tudi naša družba. Z izvedeno reorganizacijo in mehko ter spoštljivo menjavo generacij, verjamem, bomo na čas, ki je pred nami še bolj pripravljeni, učinkovitejši in še bolj odzivni pri aktivnostih in zahtevah, ki jih prostor in čas postavljata pred nas.

V Dravskih elektrarnah Maribor je leto najbolj zaznamoval slavnostni dogodek ob 70. obletnici naše družbe in zagon segmenta pet Sončne elektrarne Zlatoličje. Ni manjkalo tudi številnih drugih dogodkov; obisk članov uprave SDH, obiski ministrskih ekip in nenazadnje obisk predsednika vlade, če naštejemo le najodmevnejše. Z vsemi naštetimi predstavniki države in odločevalci smo spregovorili o več kot štiridesetih izvedbenih in strateških razvojnih projektih, ki so jih vsi, s konstruktivno kritiko, tudi podprli in nam naložili njihovo pospešeno realizacijo.

Med izvedbenimi projekti, za katere smo pripravili potrebno dokumentacijo za nadaljevanje in realizacijo, izstopajo projekti »Prenova sekundarnih sistemov«, »Prenova jezua Markovci in celovita rekonstrukcija najmlajše hidroelektrarne na slovenskem delu reke Drave - hidroelektrarne Formin« ter »Sanacija vibracijskega stanja generatorjev«. S tem bo - ob rednem vzdrževanju, ki je bilo izvedeno skladno z načrti - tudi v prihodnje poskrbljeno za varno in zanesljivo proizvodnjo, okolju prijazne električne energije, iz obstoječih hidroelektrarn.

Dejstvo je, da obstoječi objekti ne bodo več dovolj. Prihodnost bo zaznamovana s pospešeno de-karbonizacijo in prehodom v nizko-ogljino družbo. Zato sem ponosen, tudi na to, da je v prostorih naše družbe potekala ustanovna seja delovne skupine vseh hidroenergetskih družb Slovenije, saj se vsi še kako zavedamo izzivov in dejstva, da bomo le-te učinkoviteje in lažje reševali ter rešili, če bomo konstruktivno sodelovali.

Pri strateških razvojnih projektih družbe, ki smo se jih lotili oziroma smo nadaljevali začrtano delo, je pomembno izpostaviti postavitev preostalega dela sončne elektrarne na dovodnih in odvodnih kanalih hidroelektrarn Zlatoličje in Formin, kjer potekajo aktivnosti in delovni postopki, vezani na umeščanje v prostor. Ob tem velja poudariti da Dravske elektrarne Maribor samostojno in v okviru skupine HSE ter z zunanjimi partnerji raziskujemo tudi druge primerne lokacije za postavitev sončnih elektrarn, npr. rešitve prekritega kanalov in degradirana področja; če konkretiziram, lahko izpostavimo projekt izgradnje »Sončne elektrarne na zaprtem odlagališču odpadkov Pobrežje (ZOO) v Mariboru«, kjer je razpis za pripravo razpisne dokumentacije do pridobitve gradbenega dovoljenja praktično že v teku.

Za vetrno elektrarno Ojstrica je bilo zaključeno Okoljsko poročilo in pridobljeno pozitivno mnenje o ustreznosti poročila. Skladno z zahtevanimi postopki in aktivnostmi smo nadaljevali tudi pri drugih dveh načrtovanih vetrnih parkih - Rogatec in Paški Kozjak. Ob tem smo pospešeno nadaljevali z aktivnostmi, vezanimi na postavitev hranilnikov električne energije - tako baterijskega hranilnika na lokaciji hidroelektrarne Mariborski otok kot Črpalne hidroelektrarne Kozjak, kjer so se in se izvajajo vse aktivnosti, da se projekti pospešijo in zaradi dejanskih potreb, po električni energiji, tudi realizirajo.

Nismo pozabili niti na trajnostne in trajne okoljske rešitve za zagotavljanje energetskega potenciala Drave za prihodnje generacije. V zadovoljstvo mi je omeniti še decembrski začetek gradbenih del na Geotermični elektrarni Čentiba kjer, v sodelovanju s partnerji, orjemo ledino na področju t. i. izkoriščanja potenciala globoke geotermije v Republiki Sloveniji in si nadejamo zagona elektrarne v prvi polovici leta 2023.

S tem sem naštel tiste ključne projekte, kjer se je v preteklem letu dogajalo največ. Razvojnih projektov in projektov obnovljivih virov energije, ki so prepoznani je še veliko, potrebno pa jih bo s »papirja« spraviti v življenje.

Za dosego zastavljenih ciljev bomo potrebni vsi. Čas je, da pogledamo iz okvirjev, se ozremo širše, sprejmemo vlogo in težo, ki jo kot podjetje imamo, tako znotraj skupine HSE kot na nivoju države in še aktivneje pristopimo k izvedbam in realizacijam.

Da zaključim; čeprav smo se soočili z eno najnižjih hidrologij zadnjih desetletij in proizvedli le dobrih 1.870 GWh električne energije oziroma tretjino manj od načrtovane, lahko leto opišemo kot uspešno, predvsem z vidika realizacije investicij, tako na področju investicijskega vzdrževanja kot strateških razvojnih projektov. Navedene številke naj bodo vsem nam opomnik in spodbuda, da lahko postopki umeščanja v prostor ter izgradnja novih proizvodnih enot iz obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije stežejo še učinkoviteje in predvsem hitreje.

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

POROČILO NADZORNEGA SVETA

Na podlagi Zakona o gospodarskih družbah, Akta o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo družbe DEM d. o. o., Poslovnika o delu Nadzornega sveta družbe DEM d. o. o. ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, izdaja Nadzorni svet družbe DEM d. o. o. poročilo Nadzornega sveta družbe DEM d. o. o. za leto 2022.

NAČIN IN OBSEG PREVERJANJA VODENJA IN POSLOVANJA DRUŽBE DEM MED POSLOVNIM LETOM 2022

V letu 2022 se je nadzorni svet sestal na 8 sejah, na katerih so bili prisotni vsi člani Nadzornega sveta DEM. Udeležba članov je razvidna iz tabele, vključene v izjavo o upravljanju.

Nadzorni svet se je redno seznanjal z operativnimi aktivnostmi in tekočimi rezultati poslovanja družbe DEM ter z realizacijo sklepov Nadzornega sveta, obravnaval je poslovna in strateška področja družbe, ki pomembno vplivajo na interese družbe DEM. Poslovodstvo DEM je Nadzorni svet redno seznanjalo s poslovanjem družbe DEM, s poročili o izvajanju ukrepov za optimizacijo in racionalizacijo poslovanja, o solventnosti in kapitalski ustreznosti, o likvidnosti, zadolževanju, terjatvami, poročili o upravljanju tveganj v družbi in poročili SNR.

Nadzorni svet DEM je podal soglasje k dolgoročnemu in letnemu načrtu dela SNR za družbo DEM za leto 2023, ter se redno seznanjal z revizijskimi pregledi te službe in s kvartalnim Poročilom o delu Službe notranje revizije. Nadzorni svet DEM je nadalje intenzivno usmerjal svoje aktivnosti v nadzor likvidnostnega položaja in kapitalске ustreznosti družbe. V okviru funkcije nadzora je Nadzorni svet DEM pridobival odgovore na dodatno zastavljena vprašanja ob siceršnjih gradivih za seje nadzornega sveta.

Nadzorni svet DEM ocenjuje, da je deloval v korist družbe na osnovi informacij in poročil, ki mu jih je predložilo poslovodstvo, v okviru svojih pooblastil in pristojnosti, ki so opredeljene z ZSDH-1 in Aktom o ustanovitvi družbe, ter ob upoštevanju referenčnega Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (različica iz marca 2021 in junija 2022, SDH d. d.). Poslovodstvo družbe je Nadzorni svet DEM redno seznanjalo s pomembnimi projekti in pomembnimi dogodki v družbi DEM.

DELOVANJE REVIZIJSKE KOMISIJE NADZORNEGA SVETA DRUŽBE DEM

V letu 2022 je delovala Revizijska komisija nadzornega sveta DEM d. o. o. (RK NS DEM) v sestavi: mag. Urška Gašperlin, predsednica, Marjan Kirbiš, član in Rado Sodin, zunanji član.

V letu 2022 se je RK NS DEM sestala na 8 sejah (6 rednih in 2 izredni seji), na katerih so bili prisotni vsi člani RK NS DEM. V okviru sej je RK NS DEM obravnavala vprašanja skladno z ZGD-1, Priporočili za delo revizijskih komisij (ZNS), Poslovníkom o delu revizijske komisije, za leto 2022 sprejetim načrtom dela RK NS DEM in sklepi NS DEM. Na sejah je izvajala pristojnosti vezane na računovodsko poročanje, notranje kontrole in obvladovanje tveganj, izvajanje zunanje revizije in ostale naloge v njeni pristojnosti. O svojem delu je poročala članom NS DEM, ki niso člani RK, in sicer na način, da je predsednica RK o delu in ugotovitvah RK redno poročala na sejah NS in jih seznanjala s sprejetimi zapisniki sej.

V letu 2022 se je RK NS DEM redno seznanjala z obdobjimi in kvartalnimi poročili o poslovanju družbe in še posebno pozornost posvečala finančnim in računovodskim podatkom, likvidnosti, redno spremljala obdobja poročila na področju upravljanja tveganj družbe ter poročila službe za notranjo revizijo (SNR) in poročila o izvajanju njenih priporočil.

Izvedla je sestanek z revizorji revizijske družbe Deloitte revizija, d. o. o. glede poteka predrevizije in revizije letnih računovodskih izkazov ter se seznanila s poročilom revizorja o opravljeni predreviziji in reviziji za leto 2021 z izjavo o revizorjevi neodvisnosti.

Na podlagi seznanitve s poročilom o postopku evropskega javnega naročila za izbor ponudnika za storitve revidiranja za družbe skupine HSE je NS DEM predlagala imenovanje revizorja letnih računovodskih izkazov družbe DEM za leta 2022-2024.

Nadalje se je seznanila z Izjavo o upravljanju družbe, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe DEM za leto 2021 in Poročilom nadzornega sveta, kot sestavnim delom Letnega poročila družbe DEM za leto 2021, in predlagala, da ju NS potrdi.

Pregledala je revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2021 z mnenjem neodvisnega revizorja in ocenila, da je sestavljeno pravočasno, v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, in Zakonom o gospodarskih družbah, da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31. 12. 2021 in predlagala NS DEM, da letno poročilo potrdi. Prav tako se je seznanila z dolgoročnim in letnim načrtom dela SNR in letnim poročilom SNR in izvedla samoocenitev svojega dela za leto 2022.

MNENJE O DELU POSLOVODSTVA DRUŽBE DEM

Nadzorni svet DEM je v letu 2022 skladno z zakonodajo v okviru svojih pristojnosti nadziral vodenje in poslovanje družbe DEM. Sej Nadzornega sveta DEM se je udeleževalo tudi poslovodstvo, njegovi člani pa so pri vsaki točki tudi podrobno poročali in skupaj z ostalimi poročevalci služb družbe DEM odgovarjali na dodatna vprašanja članov Nadzornega sveta. Strokovne službe so organizirale seje, uvajale sprotne tehnične izboljšave in zagotovile administrativno in organizacijsko podporo delu Nadzornega sveta DEM. Delo poslovodstva je nadzorni svet spremljal in vrednotil redno, ko je obravnaval obdobje rezultate poslovanja. Poslovodstvo je skrbno in zavzeto delovalo v smeri doseganja postavljenih ciljev poslovanja in optimalnega gospodarjenja v družbi ter dobro sodelovalo z nadzornim svetom.

MNENJE O POSLOVANJU DRUŽBE V LETU 2022

Poslovanje družbe DEM je bilo tudi v letu 2022 preliminarno usmerjeno k zagotavljanju varne, kvalitetne in zanesljive proizvodnje električne energije. Skupaj z ostalimi proizvajalci v skupini družb HSE se je družba DEM v nadaljevanju epidemije bolezni Covid-19 in vojni v Ukrajini oziroma v izrednih razmerah še bolj zavedala poslanstva in dolžnosti, da zagotavlja varno, stabilno in zanesljivo proizvodnjo električne energije in posledično nemoteno preskrbo za gospodinjstva, ustanove in gospodarske subjekte.

Leto 2022 je zaznamovala ena najnižjih hidrologij zadnjih desetletij, kar je imelo za posledico zgolj 1.870 GWh proizvedene električne energije oziroma tretjino manj od načrtovane.

Čeprav so bili čisti prihodki od prodaje nižji od načrtovanih je bilo poslovanje družbe v letu 2022 uspešno. Zaradi Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo (ZUOKPOE), ki v 21. členu določa ceno koncesijskih dajatev je bil čisti poslovni izid za 9,7 mio višji od načrtovanega.

UGOTOVITEV BILANČNEGA DOBIČKA / IZGUBE

Družba DEM d. o. o. je poslovno leto 2022 po revidiranih podatkih zaključila s čistim dobičkom v višini 13.818.814,43 EUR.

NS DEM d. o. o. je na svoji 15. redni seji, dne 18. maja 2023 soglašal s predlogom poslovodstva, da bilančni dobiček poslovnega leta 2022, ki znaša 31.747.007,85 EUR in je sestavljen iz neuporabljenega čistega dobička poslovnega leta 2022 v vrednosti 13.818.814,43 EUR in prenesenega dobička preteklih let v vrednosti 17.928.193,42 EUR, ostane nerazporejen.

PREVERITEV IN POTRDIITEV LETNEGA POROČILA DRUŽBE ZA LETO 2022 S STALIŠČEM DO REVIZIJSKEGA POROČILA IN REVIZORJEVO PISMO POSLOVODSTVU

Poslovodstvo družbe DEM d. o. o. je v skladu s 3. odstavkom 272. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) takoj po sestavi in izdaji revizorjevega mnenja, nadzornemu svetu DEM predložilo Letno poročilo družbe DEM za leto 2022 skupaj z revizorjevim poročilom za leto 2022, ki ga je nadzorni svet družbe DEM obravnaval na seji NS DEM d. o. o. št. 15 (redna seja) dne 18. maja 2023.

Revidiranje Letnega poročila družbe DEM za leto 2022 je opravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o., ki je dne 20. aprila 2023 izdala Poročilo neodvisnega revizorja. Revizijska komisija nadzornega sveta DEM je na svoji seji RK NS DEM d. o. o. št. 14 (redna seja) dne 18. maja 2023 obravnavala revidirano Letno poročilo družbe DEM za leto 2022 in ugotovila, da je bilo letno poročilo izdelano pravočasno, sestavljeno pa je jasno, pregledno in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), veljavnimi Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti, kot jih je sprejela Evropska unija, določili Zakona o oskrbi z električno energijo (ZOEE) in drugo relevantno zakonodajo (ZFPPIPP, ZRev idr.).

Revizijska komisija NS DEM se je seznanila tudi z ugotovitvami in priporočili iz Pisma poslovodstva DEM d. o. o. po opravljeni reviziji za leto 2022, ki ga je pripravila revizijska družba Deloitte revizija d. o. o.

Revizijska komisija na Letno poročilo družbe DEM za leto 2022 ni imela pripomb, zato je predlagala nadzornemu svetu DEM, da le-ta v skladu z 282. členom Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) sprejme odločitev o potrditvi Letnega poročila družbe DEM za leto 2022. Na podlagi revizorjevega mnenja, stališča Revizijske komisije nadzornega sveta DEM, podatkov in razkritij v Letnem poročilu družbe DEM za leto 2022 nadzorni svet DEM ocenjuje, da je revizor opravil svoje delo neodvisno in strokovno, v skladu z veljavno zakonodajo in poslovno prakso, da je letno poročilo v vseh pomembnih pogledih sestavljeno v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) in da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe DEM na dan 31. december 2022, poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Na revizorjevo poročilo nadzorni svet DEM nima pripomb. Tudi sicer na Letno poročilo družbe DEM za leto 2022 nadzorni svet DEM nima nobenih pripomb, ki bi ga kakorkoli zadrževale pri sprejetju odločitve o njegovi potrditvi. Zato je nadzorni svet DEM v skladu s 3. odstavkom 282. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) potrdil Letno poročilo družbe DEM za leto 2022. Navedeno poročilo je sprejel v odprtem roku, t. j. pred iztekom enega meseca od dneva, ko je poslovodstvo družbe predložilo letno poročilo za leto 2022 nadzornemu svetu DEM.

POROČILO O RAZMERJIH S POVEZANIMI DRUŽBAMI ZA LETO 2022

V okviru pregleda Letnega poročila je nadzorni svet preveril tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2022. Nadzorni svet nima pripomb na izjavo poslovodstva v Poročilu o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2022, da v poročevalnem obdobju družba DEM d. o. o. kot odvisna in povezana družba ni bila prikrajšana.

V skladu s 546a. členom ZGD-1 je nadzorni svet preveril Poročilo neodvisnega revizorja o omejenem zagotovitvi in Poročilo o razmerjih do povezanih družb za leto 2022. Revizor je v predmetnem poročilu izdal sklep, v katerem potrjuje, da niso opazili ničesar, zaradi česar ne bi verjeli, da:

- so navedbe v poročilu o razmerjih do povezanih družb za leto, ki se je končalo 31. 12. 2022, v vseh pomembnih pogledih točne;
- ni bila pri pravnih poslih, navedenih v poročilu, glede na okoliščine, ki so bile znane ob sklenitvi teh poslov, vrednost izpolnitve družbe v pomembnem pogledu nesorazmerno visoka;
- ne obstajajo okoliščine, ki bi glede drugih dejanj, navedenih v poročilu, kazale bistveno drugačno oceno prikrajšanosti od tiste, ki jo je dalo poslovodstvo.

Nadzorni svet na izid revidiranja poročila o razmerjih s povezanimi družbami za leto 2022 nima pripomb.

Maribor, 18. maj 2023

dr. Tomaž Štokelj,
predsednik Nadzornega sveta DEM

POMEMBNEJŠI DOGODKI 2022

JANUAR

20. januarja sta DEM obiskala člana uprave SDH, dr. Janez Žlak in Janez Tomšič in se seznanila z izvedbenimi in razvojnimi projekti družbe.

MAREC

10. marca so bile uspešno zaključene vse revizije večjih agregatov hidroelektrarn DEM.

23. marca smo obudili projekt zDRAVO vadimo, ki vključuje gibalne in motorične vaje za boljše počutje zaposlenih, in ga je bilo potrebno prekiniti zaradi ukrepov, vezanih na preprečevanje širjenja korona virusa.

V tednu med **28. in 30. 3. 2022** smo v sodelovanju s podjetjem Edutrain.si v skupini HSE organizirali dogodek »sHSE Hackathon 2022«, kjer smo se posvetili reševanju aktualnih izzivov Skupine HSE na temi: »Nadomeščanje rabe premoga po načelih pravične tranzicije« in »Produkti ter storitve za končne odjemalce«, 19. 1. 2023 je potekala predaja glavne nagrade sHE Hackathona 2022 – ekipi »ŠTROM ŠPAROVČKI«, med katerimi sta tudi naša sodelavca Jurček Horvat in Marko Rebernik.

APRIL

Od **5. do 8. aprila** so se DEM, kot vodilni partner projekta Trajnostne rešitve za upravljanje z akumulacijami hidroelektrarn oziroma za ohranjanje energetskega potenciala reke Drave, predstavile na Mednarodnem industrijskem sejmu v Celju.

Od **11. do 14. aprila** so se v DEM izvajale notranje presoje sistemov vodenja kakovosti. Vodstveni pregled, kot zadnja aktivnost, je bil izveden 12. maja.

MAJ

18. maja so DEM prejele gradbeno dovoljenje za gradnjo Geotermične elektrarne Čentiba na opuščeni vrtini Pg-8.

18. maja je na hidroelektrarni Zlatoličje, v okviru aktivnosti družini prijaznega podjetja, potekal dan odprtih vrat.

20. maja je bila na hidroelektrarni Formin, v sodelovanju s prostovoljnima gasilskima društvoma Formin in Gorišnica, izvedena operativno taktična vaja, ki je obsegala prikaz gašenja požara nevarnih snovi, reševanje ponesrečene osebe iz zadimljenega prostora in reševanje osebe na vtoku.

JUNIJ

3. junija je na Meranovem pri Mariboru potekal Dan za vodje skupine HSE.

4. junija smo se člani Športnega društva Dravskih elektrarn Maribor udeležili srečanja športnih društev Savskih elektrarn Ljubljana, Soških elektrarn Nova Gorica in Dravskih elektrarn Maribor v organizaciji Športnega društva Savskih elektrarn Ljubljana v Športnem parku Završnica v Žirovnici.

JULIJ

31. julija so DEM pridobile pravnomočno uporabno dovoljenje za segment pet Sončne elektrarne Zlatoličje.

SEPTEMBER

1. septembra je potekal tradicionalni dan upokojujencev družbe DEM.

2. septembra je potekal tradicionalni dan zaposlenih družbe DEM.

7. septembra je skupščina družbe RGP na funkcijo generalnega direktorja imenovala Mirana Hudournika.

14. septembra je v prostorih DEM potekala ustanovna seja delovne skupine hidroenergetskih družb Slovenije, ki so se je udeležili predstavniki DEM, SENG, SEL in HESS.

16. septembra je DEM obiskala ministrska ekipa – ministrica Službe Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo dr. Emilija Stojmenova Duh, minister za infrastrukturo mag. Bojan Kumer in minister za izobraževanje znanost in šport dr. Igor Papič - ki je s predstavniki DEM podpisala pismo o nameri glede krepitve sodelovanja na področju prenosa znanj in iskanja sinergijskih infrastrukturnih učinkov med javnim sektorjem in gospodarstvom.

16. septembra so člani Športnega društva DEM skupaj s poslovodstvom DEM organizirali Športno srečanje zaposlenih skupine HSE v Športnem parku Ruše.

22. septembra so DEM pričele z osemdnevno sanacijo naklonskih površin asfaltne obloge Ptujskega jezera.

28. septembra so DEM slavnostno proslavile sedemdeset let obstoja in uradno zagnale segment pet Sončne elektrarne Zlatoličje.

OKTOBER

3. oktobra je DEM obiskal predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob in se seznanil z izvedbenimi in strateškimi razvojnimi projekti družbe.

Konec oktobra se je zaključila obnova betonske konstrukcije in tirnic portalnega žerjava na krovu jezovne zgradbe hidroelektrarne Vuhred, ki je potekala od leta 2020.

NOVEMBER

1. novembra je DEM prešla na enočlansko poslovodstvo – za generalnega direktorja družbe je bil imenovan mag. Damjan Seme.

4. novembra je potekal prvi Energetski simpozij skupine HSE, na katerem je dr. Mojca Božič predstavila pilotno Geotermično elektrarno Čentiba.

DECEMBER

27. decembra je DEM pridobil nov ISO standard 55001.

28. decembra je skupščina družbe RGP na funkcijo generalnega direktorja imenovala mag. Aleksandra Erkića.

DOGODKI PO KONCU POSLOVNEGA LETA

1. januarja 2023 je v veljavo stopila reorganizacija družbe.

20. januarja 2023 je potekal slavnostni dogodek ob uradnem začetku gradbenih del na Geotermični elektrarni Čentiba na opuščeni vrtini Pg-8.

23. januarja 2023 se je, v sklopu prenove sekundarnih sistemov hidroelektrarn Mariborski otok, Vuzenica in Dravograd, pričela prenova agregatov prve faze (Lot T), ki bo trajala tri leta oziroma približno tri mesece na agregat.

31. januarja 2023 se je pravica do uporabe 20 odstotnega deleža v črpalni hidroelektrarni (ČHE) Golica proizvedene električne energije, s katero je razpolagala družba ELES, d. o. o., in obveznosti, ki izhajajo iz te pravice v celoti odplačno prenesla na družbo DEM, kamor skladno z dejavnostjo DEM – proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov – sodi.

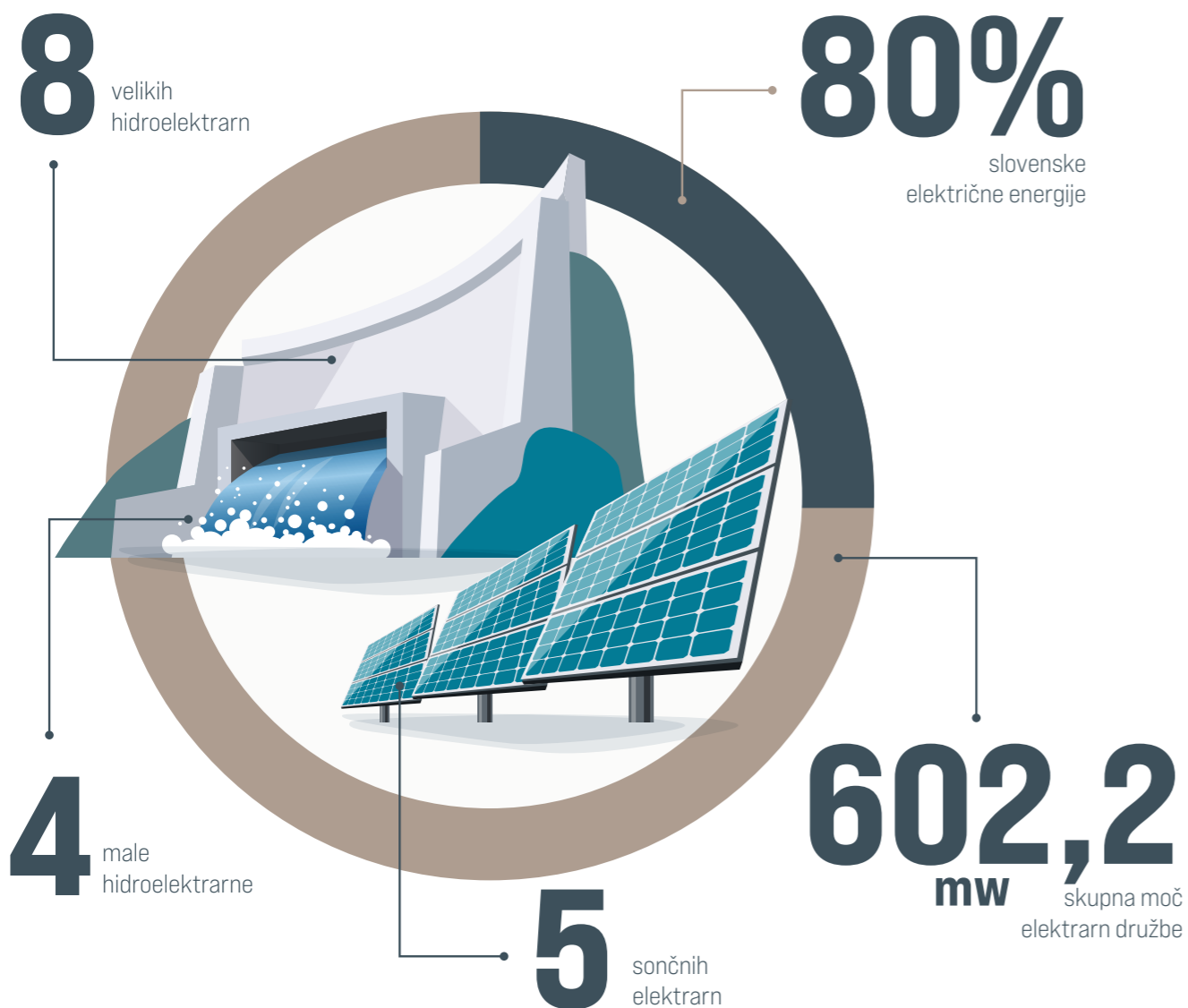

PREDSTAVITEV DRUŽBE

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji.

Povprečna letna proizvodnja družbe, ki znaša 2.800 GWh, predstavlja 80 % slovenske električne energije, ki ustreza kriterijem obnovljivih virov in standardom mednarodno priznanega certifikata RECS (Renewable Energy Certificates System).

S svojo razvojno naravnostjo Dravske elektrarne Maribor zagotavljajo kakovostno energijo na okolju sprejemljiv način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja.

OSEBNA IZKAZNICA DRUŽBE

Ime družbe	DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR, D.O.O.
Skrajšano ime družbe	DEM, d.o.o.
Organizacijska oblika	Družba z omejeno odgovornostjo
Sedež družbe	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor, Slovenija
Standardna klasifikacija dejavnosti	35.111 (Proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah)
Registracija	Družba je vpisana pri Okrožnem sodišču v Mariboru, številka registrskega vložka 1/278/000
Znesek osnovnega kapitala	395.011.180,00 EUR
ID številka za DDV	SI96254459
Matična/registrska številka	5044286000/5031000010
TRR	SI56 0451 5000 0337 195, NKBM
Poslovodstvo družbe	mag. Damjan Seme, generalni direktor
Lastniška struktura	100 % Holding Slovenske elektrarne, d.o.o.
Število elektrarn	8 velikih hidroelektrarn, 4 male hidroelektrarne, 5 sončnih elektrarn
Telefon	+ 386 2 300 50 00
E-naslov	info@dem.si
Spletni naslov	http://www.dem.si

Dravske elektrarne Maribor so družba z omejeno odgovornostjo, katere 100 % lastnik je od 21. avgusta 2007 Holding Slovenske elektrarne d. o. o..

Družba nima podružnic.

Družba ima registriranih več dejavnosti. Glavna dejavnost družbe je **proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah**.

IZJAVA O UPRAVLJANJU DRUŽBE

Družba Dravske elektrarne Maribor, d. o. o., Obrežna ulica 170, 2000 Maribor (DEM), v skladu s 5. odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1) za obdobje od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2022 izjavlja, kot sledi v nadaljevanju.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM izjavljata, da je bilo upravljanje družbe v letu 2022 skladno z zakoni in drugimi predpisi, z Aktom o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo DEM in s priporočili, navedenimi v Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe DEM v skladu s 60.a členom ZGD-1 izjavljata, da je letno poročilo z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, sestavljeno in objavljeno v skladu z ZGD-1 in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila in je dostopna na spletni strani družbe <http://www.dem.si>.

Izjava o skladnosti s kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (Kodeks SDH) in s Priporočili in pričakovanji Slovenskega državnega holdinga (Priporočila SDH)

Poročilo o izvajanju Kodeksa SDH

Družba DEM kot svoj referenčni kodeks uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države Slovenskega državnega holdinga, d. d. (SDH), sprejet marca 2021 in noveliran junija 2022 (Kodeks), ki je javno dostopen na spletni strani SDH.

Poslovodstvo družbe DEM skladno s točko 3.4.1. Kodeksa izjavlja, da je družba DEM Kodeks sklenila prostovoljno uporabljati. Kodeks je družba pri poslovanju upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala. Družba je v letu 2022 po načelu »spoštuj ali pojasni« v celoti spoštovala pretežni del priporočil Kodeksa. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 6.1: Nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za imenovanje in odpoklic članov poslovodstva ter odločanju o izdaji soglasja k posameznim pomembnejšim vrstam poslov.
- Priporočilo št. 6.2: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za pripravo politike nasledstva v sodelovanju s poslovodstvom.
- Priporočilo št. 6.5.1: Priporočilo uporabljamo smiselno. Ustanovitelj pri imenovanju članov nadzornega sveta upošteva strokovno znanje in kompetence članov. Kompetenčni profil ni bil objavljen na spletni strani družbe.
- Priporočilo št. 6.9: Ne izvajamo, ker nadzorni svet v skladu z Aktom o ustanovitvi ni pristojen za izbiro kandidatov za člane nadzornega sveta.
- Priporočilo št. 6.14: Priporočilo se ne uporablja v delu, ki se nanaša na kadrovske komisije, ki je nadzorni svet ni ustanovil. Skladno z Aktom o ustanovitvi imenovanje, nagrajevanje in odpoklic članov poslovodstva ni pristojnost nadzornega sveta.
- Priporočilo št.: 8.5: Ne izvajamo, ker ima družba organizacijsko obliko d. o. o. in ne d. d..
- Priporočilo št.: 9.2.3: Priporočilo se uporablja delno - družba je odvisna družba in ima notranje revizijsko dejavnost urejeno preko obvladujoče družbe.

Poročilo o izvajanju Priporočil in pričakovanj SDH

Priporočila Slovenskega državnega holdinga (junij, 2022) je družba v letu 2022 pri poslovanju, upoštevala dejavnost družbe in druge posebnosti družbe, v večji meri smiselno upoštevala.

Po načelu spoštuj ali pojasni je v celoti spoštovala pretežni del priporočil. Odstopanja pojasnjujemo v nadaljevanju:

- Priporočilo št. 4.5: Družba priporočila ni izvedla, je pa poročala o vseh izplačilih in dogovorih lastniku HSE, d. o. o., kot nadrejeni družbi v skupini. Na spletni strani je objavljena kolektivna pogodba dejavnosti.
- Priporočila št. 5: Priporočila ne uporabljamo v celoti. Izvedena je bila prva samoocena. Delno ga uporabljamo pri uvedbi sistemov vodenja in skozi izvajanja notranjih presoj po standardih (ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 55001 in ISO 27001), ki so tudi podlage za samoocenjevanje po modelu EFQM.
- Priporočilo št. 7: Družba v svojem letnem poročilu vključuje ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike, ki prispevajo k trajnostnemu poslovanju in razvoju družbe. Podrobnejše poročilo je predstavljeno v letnem poročilu skupine HSE.
- Priporočilo št. 8: Delno izvajamo, zaveze za spoštovanje človekovih pravic so umeščene v Etičnem kodeksu skupine HSE.

Podatki o delovanju skupščine, sestavi in delovanju organov vodenja in nadzora

V letu 2022 je v skladu z Aktom o ustanovitvi DEM družbo v vlogi edinega družbenika upravljal Holding Slovenske elektrarne. Organa vodenja in nadzora družbe DEM sta poslovodstvo in nadzorni svet. Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je bila sprejeta 1. oktobra 2021 in je objavljena na spletni strani. Cilj politike raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM je doseči večjo učinkovitost Nadzornega sveta oziroma poslovodstva kot celote. Politika raznolikosti se izvaja zlasti z ustreznim postopkom nabora in selekcije kandidatov za člane Nadzornega sveta in poslovodstva. Pomembno je uporabiti naborne poti, ki omogočajo pritegnitev dovolj širokega nabora različnih kandidatov. Za doseganje ciljev politike raznolikosti si prizadevata tako Nadzorni svet kot tudi edini družbenik. S politiko raznolikosti so postavljeni okvirji, ki omogočajo ustrezno sestavo organa vodenja in nadzora, glede na specifične družbe DEM, da imata ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebne za poglobljeno razumevanje dejavnosti družbe in s tem povezanih ključnih tveganj ter zasledovanje bistvenih ciljev. Teži se k čim bolj enakomerni zastopanosti obeh spolov, kontinuiteti v smislu, da se prizadeva k cilju, da se hkrati ne menja vseh članov poslovodstva. Pomembni sta tudi komplementarnost in neodvisnost članov Nadzornega sveta. Nadzorni svet in ustanovitelj, kot tudi svet delavcev DEM, Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe DEM glede na nabor kandidatov vsakokrat izvajajo v največji možni meri. Raznolikost spolov je v Nadzornem svetu zastopana s 66,67:33,33 % in v poslovodstvu 100:0 %, v prid moškemu članom.

ORGANI UPRAVLJANJA DRUŽBE

V skladu z Aktom o ustanovitvi DEM z družbo upravlja ustanovitelj neposredno in preko organov družbe.

Ustanovitelj

Ustanovitelj ima vlogo in vse pristojnosti skupščine, skladno z Aktom o ustanovitvi družbe DEM in veljavno zakonodajo kot velja za družbe z omejeno odgovornostjo z enim družbenikom. Ustanovitelj svoje odločitve v skladu s 526. členom ZGD-1 vpisuje v knjigo sklepov. Ustanovitelj je v letu 2022 deloval v skladu s pristojnostmi, določenimi v Aktu o ustanovitvi družbe DEM. Nekaj ključnih pristojnosti ustanovitelja:

- sprejem strategije razvoja družbe na predlog poslovodstva in predhodnem soglasju nadzornega sveta;
- sprejem utemeljene poslovne politike in programa razvoja družbe na predlog poslovodstva;
- odločanje o poslovnem načrtu družbe;
- odločanje o uporabi bilančnega dobička in pokrivanju izgube, po predlogu nadzornega sveta;
- podelitev razrešnice poslovodstvu in nadzornemu svetu;
- odločanje o nakupu, delitvi in prenehanju poslovnih deležev;
- imenovanje revizorja družbe;
- imenovanje in odpoklic članov poslovodstva družbe;
- imenovanje in odpoklic članov nadzornega sveta družbe in revizijske komisije;
- odločanje o spremembah osnovnega kapitala družbe;
- odločanje o statusnem preoblikovanju in prenehanju družbe in ostale pristojnosti, nadalje določene z Aktom o ustanovitvi in aktualno veljavno zakonodajo.

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v letu 2022 deloval skladno s pristojnostmi, določenimi v Zakonu o gospodarskih družbah, ZSDH-1, Aktu o ustanovitvi družbe DEM, Poslovniku o delu nadzornega sveta DEM in Kodeksu korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države kot referenčnem kodeksu (po načelu spoštuj ali pojasni). Akt o ustanovitvi DEM določa sestavo, štiriletni mandat in pristojnosti nadzornega sveta. Nadzorni svet DEM je bil konstituiran 4. junija 2021.

Nadzorni svet so v letu 2022 sestavljali trije člani, dva člana sta zastopala interese ustanovitelja, en član pa interese zaposlenih (imenujejo in odpokličejo se v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju).

Člani nadzornega sveta so imenovani za dobo štirih let in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Sestava in delovanje nadzornega sveta sta predstavljeni v poročilu nadzornega sveta, prav tako revizijske komisije nadzornega sveta kot strokovne pomoči pri delovanju nadzornega sveta.

Sestava nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2022

Ime in priimek	dr. Viktor Vračar	dr. Tomaž Štokelj	mag. Urška Gašperlin	Marjan Kirbiš
Funkcija (predsednik, namestnik, član NS)	predsednik NS	predsednik NS	namestnica predsednika NS	član NS
Prvo imenovanje na funkcijo	4. 6. 2021	15. 12. 2022	4. 6. 2021	27. 5. 2021
Zaključek funkcije/mandata	15. 11. 2022	15. 12. 2026	4. 6. 2025	27. 5. 2025
Predstavniki kapitala/zaposlenih	predstavniki kapitala	predstavniki kapitala	predstavnica kapitala	predstavniki zaposlenih
Udeležba na sejah NS glede na skupno število sej NS	6/7	1/7	7/7	7/7
Spol	moški	moški	ženski	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1971	1968	1978	1965
Izobrazba	doktor znanosti	doktor znanosti univ. dipl. inženir elektrotehnike	univ. dipl.prav.. magistra znanosti	diplomiran inženir geodezije (vs)
Strokovni profil	poslovanje, organizacija, investicije, razvoj, prestrukturiranje	elektroenergetski sistemi, proizvodnja, trgovanje in prodaja el. energije in z njo povezanih produktov, upravljanje portfeljev, management, vodenje	magistrica pravnih znanosti	kartografi in geodeti/kartografinje in geodetinje
Neodvisnost po 23. členu Kodeksa (DA/NE)	da	da	da	da
Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu (DA/NE)	ne	ne	ne	ne
Članstvo v organih nadzora drugih družb	TEŠ d.o.o., Stelkom d.o.o.	TEŠ d.o.o., SENG d.o.o.	Elektro Ljubljana d.d.	/
Članstvo v komisijah	/	/	Revizijska komisija (RK)	Revizijska komisija (RK)
Predsednik/član komisije	/	/	predsednica	član
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	/	/	4/4	4/4

Zunanji člani v revizijski komisiji v letu 2022

Ime in priimek	Rado Sodin
Komisija	Revizijska komisija (RK)
Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej	4/4
Spol	moški
Državljanstvo	slovensko
Letnica rojstva	1982
Izobrazba	univerzitetni diplomirani ekonomist
Strokovni profil	ekonomija, pooblaščen revizor, pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij, državni notranji revizor
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih oseb	/

Delovanje posloводства družbe

Organ vodenja družbe je posloводство.

Družba je v letu 2022 v času od 1. 1. 2022 do 31. 10. 2022 imela dva člana posloводства, ki sta na lastno odgovornost vodila posle družbe in jo zastopala v sestavi Aleksander Brunčko, generalni direktor in mag. Damjan Seme, direktor. Družbo v času od 1. 11. 2022 vodi en član posloводства, generalni direktor, ki na lastno odgovornost vodi posle družbe in jo zastopa. Generalni direktor družbe je mag. Damjan Seme. Člana posloводства imenuje in odpokliče ustanovitelj. Mandat člana posloводства traja 4 leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

V skladu z določilom Akta o ustanovitvi posloводства družbe ne sme brez soglasja družbenika sklepati pravnih poslov, razen pravnih poslov, kjer je pogodbeni stranka družba HSE d. o. o. ali sprejemati odločitev, ki se nanašajo na:

- sklepanje pravnih poslov in najemanje posojil, ki presegajo 400.000,00 EUR za isti predmet poslovanja v tekočem poslovnem letu, pri čemer se kot vrednost pri večletnem poslu upošteva sorazmerna vrednost, glede na obdobje trajanja pravnega posla;
- nakup, odsvajanje in zastavljanje nepremičnin;
- kapitalske naložbe družbe v drugih pravnih osebah;
- razpolaganje in obremenjevanje poslovnih deležev/delnic v odvisnih in pridruženih družbah;
- potrditev investicijskih programov, ki presegajo vrednost 1.000.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije kot izvenplansko postavko, kjer predvidena vrednost presega 100.000,00 EUR;
- pričetek posamezne investicije iz področja informatike, kjer predvidena vrednost presega 50.000,00 EUR (zaradi potreb po usklajenem razvoju informatike v skupini HSE);
- dajanje poroštev, jamstev ali garancij za obveznosti drugih oseb;
- dezinvesticije poslovno nepotrebne premoženja nad 50.000,00 EUR, če so vključene v poslovni načrt in vse dezinvesticije, ki niso vključene v poslovni načrt.

Družbenik lahko kadarkoli s sklepom določi, da mora posloводство predhodno soglasje ustanovitelja pridobiti tudi za sklepanje določenih pravnih poslov, opredeljenih po vrsti in/ali vrednosti, ki zgoraj niso navedeni.

Sestava posloводства v poslovnem letu 2022

Ime in priimek	Aleksander Brunčko	mag. Damjan Seme	mag. Damjan Seme
Funkcija	generalni direktor do 31. 10. 2022	direktor do 31. 10. 2022	generalni direktor od 1. 11. 2022
Področje dela	ni opredeljeno v Poslovniku o delu posloводства	ni opredeljeno v Poslovniku o delu posloводства	ni opredeljeno v Poslovniku o delu posloводства
Prvo imenovanje na funkcijo	1. 12. 2021	1. 1. 2022	1. 11. 2022
Zaključek mandata	31. 10. 2022	31. 10. 2022	31. 10. 2026
Spol	moški	moški	moški
Državljanstvo	slovensko	slovensko	slovensko
Letnica rojstva	1972	1980	1980
Izobrazba	magister poslovnih ved/ 2. bol. st/	magister elektrotehniških znanosti	magister elektrotehniških znanosti
Strokovni profil	poslovođenje, organizacija	močnostna elektrotehnika (energetika)	močnostna elektrotehnika (energetika)
Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	/	/	/

NOTRANJA REVIZIJA

Notranjo revizijo izvaja služba notranje revizije nadrejene družbe. Deluje skladno s Pravilnikom o delovanju notranje revizije v družbi DEM, sprejetim v letu 2022. Svoje poslanstvo in namen, ki je pomagati družbi DEM uresničevati zastavljene strateške in poslovne cilje, zasleduje s sistematičnim in metodičnim ocenjevanjem in izboljševanjem uspešnosti in učinkovitosti upravljanja tveganj, kontrolnih postopkov in upravljanja družbe DEM. Funkcijsko je notranja revizija odgovorna in poroča revizijski komisiji nadzornega sveta oziroma nadzornemu svetu družbe. Notranje revidiranje izvaja v skladu z Mednarodnim okvirom strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in Hierarhijo pravil notranjega revidiranja.

V letu 2022 je notranja revizija izvajala notranje revizijske posle in ostale aktivnosti v skladu z odobrenim letnim načrtom dela.

V okviru izvedenih poslov je notranja revizija pregledala obstoj, delovanje in učinkovitost sistema notranjih kontrol za doseganje zastavljenih ciljev v revidiranih enotah. Dana so bila priporočila za njihovo izboljšanje. O svojem delu je notranja revizija poročala poslovodstvu, revizijski komisiji in nadzornemu svetu družbe.

NOTRANJE KONTROLE IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Z vidika zagotavljanja računovodskih informacij, ki ustrezajo kriterijem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU, imamo vzpostavljene notranje kontrole, ki zmanjšujejo tveganja, povezana z računovodskim poročanjem.

Z računovodskimi kontrolami zagotavljamo verodostojnost, pravilnost in popolnost računovodskih podatkov.

Skrbimo za redno strokovno usposabljanje zaposlenih, kar omogoča, da s svojim delom prispevajo kakovostne, pravilne in pravočasne računovodske informacije. Pomembno vlogo pri zagotavljanju kakovostnih računovodskih informacij ima osrednji informacijski sistem SAP.

S sistemom notranjih kontrol v družbi razumemo načrtno in sistematično vzpostavitev postopkov in metod, ki s svojim delovanjem zagotavljajo točnost, zanesljivost in popolnost podatkov in informacij, pravilno in pošteno izdelavo računovodskih izkazov, preprečujejo in odkrivajo napake v sistemu ter zagotavljajo spoštovanje zakonov in drugih predpisov ter internih aktov družbe.

Z namenom zagotavljanja večje transparentnosti, učinkovitosti ter odgovornega poslovanja ima družba vzpostavljen delujoč sistem notranjih kontrol in upravljanja s tveganji preko organizacijske strukture družbe, standarda vodenja kakovosti ISO 9001, standarda vodenja varnosti in zdravja pri delu ISO 45001, sistema ravnanja z okoljem ISO 14001, sistema za obvladovanje premoženja ISO 55001, sistema upravljanja informacijske varnosti ISO 27001 ter internih aktov družbe z izdelanim sistemom poročanja. Sistem notranjih kontrol je podprt s sistemom kontrol informacijske tehnologije, s katerim se med drugim zagotavljajo ustrezne omejitve in nadzor nad omrežjem ter natančno, ažurno in popolno obvladovanje podatkov.

Za vzpostavitev celovitega sistema za obvladovanje tveganj v družbi, da se vodstvu družbe in ustanovitelju zagotovijo kakovostne podlage za upravljanje in vodenje družbe ter z namenom doseganja načrtovanih ciljev je v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi. Družba ima sprejet etični kodeks, ki je objavljen na intranetni strani družbe.

Za vzpostavitev, delovanje, nadzor in stalno izboljševanje sistema notranjih kontrol ter za pravilnost in popolnost podatkov je odgovorno poslovodstvo družbe.

OPIS SISTEMA SKLADNOSTI POSLOVANJA IN INTEGRITETE

V okviru služb edinega družbenika deluje tudi Služba za skladnost poslovanja. Njeno delovanje v sistemu notranjih kontrol je določeno s pravilnikom, ki velja za družbe v skupini HSE, torej tudi družbo DEM in je bil sprejet januarja 2021, poglobljena naloga pa je obvladovanje tveganj, ki izhajajo iz neskladij z zakonodajo. Glavna vsebinska področja delovanja funkcije skladnosti poslovanja so tako sodelovanje pri upravljanju sistema notranjih kontrol, preprečevanje korupcije in prevar, uresničevanje etičnega kodeksa skupine HSE, obvladovanje nasprotij interesov, komunikacija z oziroma poročanje zunanjim institucijam oziroma nadzornim organom v skladu z interno razmejitvijo z drugimi ključnimi in poslovnimi funkcijami v skupini HSE ter kolektivne aktivnosti za krepitev integritete.

Maribor, 20. april 2023

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

dr. Tomaž Štokelj
predsednik Nadzornega sveta DEM

RAZMERJA Z OBVLADUJOČO DRUŽBO

Družba Dravske elektrarne Maribor je povezana v skupino Holding Slovenske elektrarne. Družba Holding Slovenske elektrarne, d. o. o, s sedežem v Ljubljani, Koprška ulica 92, je na dan 31. decembra 2022 za DEM obvladujoča družba, ki je sestavila skupinsko letno poročilo za leto 2022 za skupino družb, za katere je obvladujoča družba.

Poslovodstvo družbe DEM je v skladu s 545. členom ZGD-1 podalo Poročilo o odnosih do povezanih družb za leto 2022. Poročilo je bilo v skladu s 546. členom ZGD-1 predloženo pooblaščenemu revizorju. Iz poročila izhaja, da: DEM na osnovi okoliščin, ki so ji bile znane v trenutku, ko je bil opravljen pravni posel, ocenjuje, da v navedenih poslih z obvladujočo družbo in z njo povezanimi družbami, ni bila prikrajšana, oziroma v letu 2022 ni bil opravljen noben pravni posel in storjeno ali opuščeno dejanje, ki bi družbi povzročilo škodo in bi to bila posledica vplivanja družbe HSE ali z njo povezane družbe.

KAPITALSKE POVEZAVE Z DRUGIMI DRUŽBAMI

V družbi Dravske elektrarne Maribor imamo lastniške deleže v štirih družbah:

• HSE Invest, d. o. o.	21,05 % lastniški delež
• Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o.	30,80 % lastniški delež
• MHE Lobnica, d. o. o.	65,00 % lastniški delež
• RGP, d. o. o.	86,90 % lastniški delež

Zaradi vstopa novih družbenikov je bila v mesecu marcu 2021 izvedena sprememba družbene pogodbe družbe HSE Invest d. o. o. s čimer se je lastniški delež družbe Dravske elektrarne Maribor v družbi HSE Invest d. o. o. zmanjšal iz 25,00 % na 21,05 %.

Zgoraj omenjeni lastniški deleži, so knjigovodsko prikazani med dolgoročnimi sredstvi kot dolgoročne finančne naložbe.

KRATKA ZGODOVINA GRADNJE DRAVSKIH ELEKTRARN

Leta 1918 so slovenski del reke Drave prvič zavezili z izgradnjo hidroelektrarne Fala in leta 1978 zadnjič z izgradnjo hidroelektrarne Formin. V vmesnih šestdesetih letih pa so na njej, ob omenjenih dveh, zgradili še šest velikih hidroelektrarn – Dravograd, Vuzenica, Vuhred, Ožbalt, Mariborski otok in Zlatoličje.

Prve elektrarne so v prvih letih delovale kot samostojne poslovne enote. Ideja o združitvi tedanjih elektrarn na reki Dravi v enotno podjetje pa se je prvič pojavila leta 1950. Kolektivi posameznih elektrarn so idejo sprejeli zelo različno, saj so bili delavci večinoma zadovoljni s takratnim stanjem.

Pobuda zato ni prišla od kolektivov, temveč od takratnih političnih struktur. Za njeno uresničitev je bila pomembna Konferenca o vprašanju ustanovitve in organizacije nove direkcije za dravske elektrarne Dravograd, Vuzenica, Fala in Mariborski otok, ki je bila 22. oktobra 1950 v hidroelektrarni Mariborski otok in se je udeležil takratni minister za elektrogospodarstvo Ljudske republike Slovenije, prisotni pa so bili še direktorji elektrarn in drugi sodelavci ter zastopniki delavskih svetov in upravnih odborov. Ključno vlogo je imel minister, ki je prisotnim predstavil pomen združitve elektrarn in pozitivne učinke tega. V razpravi so bili predstavniki elektrarn do predloga zelo kritični in so izrazili številne pomisleke. Zaradi javnega glasovanja je bil, kljub bolj ali manj prikritemu nasprotovanju združitvi, rezultat glasovanja prepričljiv, in sicer enajst glasov za in en proti. Kasneje je ponovno prišlo do razdružitve in nato desetletje zatem do ponovne združitve, kot naš rojstni dan pa je zapisan 1. oktober 1951.

Od leta 2001 smo Dravske elektrarne Maribor del skupine HSE. Vlada Republike Slovenije je dve leti po ustanovitvi holdinga izdala Uredbo o koncesiji za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije in 3. aprila 2003 na podlagi te uredbe za koncesionarja imenovala Dravske elektrarne Maribor.

Z osmimi velikimi hidroelektrarnami na reki Dravi, štirimi malimi hidroelektrarnami in petimi sončnimi elektrarnami predstavlja družba Dravske elektrarne Maribor danes enega ključnih stebrov slovenske energetike, saj proizvede letno skoraj četrtino vse slovenske električne energije.

POSLANSTVO, VIZIJA, VREDNOTE

Čista in okolju prijazna energija Dravskih elektrarn Maribor predstavlja skoraj četrtino v Sloveniji proizvedene električne energije. Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Pomembni načeli delovanja sta **zanesljivost partnerskega sodelovanja na vseh področjih in prilagodljivost izzivom zaposlenih, lastnikov in zunanjega okolja**. Na področju hidroenergetske dejavnosti družba celovito obvladuje in trži vse procese, skrb za okolje pa je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti.

POSLANSTVO

Dravske elektrarne Maribor so vodilno podjetje na področju učinkovite izrabe obnovljivih energetskih virov v Sloveniji, ki s svojo razvojno naravnostjo zagotavlja kakovostno energijo na okolju prijazen način, s ciljem ekonomske uspešnosti in skladnega trajnostnega razvoja okolja in tržišča, na katerem deluje.

VIZIJA

Z učinkovito izrabo obnovljivih virov in optimalno razporeditvijo lastnih resursov ohraniti položaj vodilnega hidroenergetskega sistema v Sloveniji, hkrati pa se s strateškimi partnerstvi in smiselno širitvijo dejavnosti uveljavljati na tržno zanimivih področjih.

VREDNOTE

Učinkovitost
Zanesljivost
Prilagodljivost
Celovitost
Okoljska odgovornost

STRATEŠKE USMERITVE DRUŽBE

VARNA IN ZANESLJIVA PROIZVODNJA TER IZGRADNJA NOVIH PROIZVODNIH ZMOGLJIVOSTI

- Zagotavljanje zanesljive in nemotene proizvodnje električne energije;
- Izvajanje optimalne in skupne politike vzdrževanja;
- Vlaganje v izgradnjo novih in v posodobitev obstoječih energetskega objektov;
- Skrb za trajnostni razvoj;
- Maksimalno izkoriščanje naravnih danosti reke Drave in njenih pritokov;
- Racionalna izraba hidroenergetskega potenciala z malimi HE;
- Ostati nosilec hidroenergetskega stebra v skupini HSE;
- Zagotavljanje vseh pogojev (kadri, organizacija, finance) za nemoteno delovanje vseh procesov in za izvedbo strateških projektov.

UPRAVLJANJE S ČLOVEŠKIMI VIRI

- Skrbeti za izobražene, kompetentne, zadovoljne in motivirane zaposlene;
- Zagotavljati optimalno število zaposlenih;
- Zagotavljati optimalno kadrovske strukturo;
- Skrbeti za nenehno usposabljanje;
- Skrbeti za kakovost delovnega življenja.

RACIONALIZACIJA POSLOVANJA

- Zagotavljanje konkurenčnosti z zniževanjem stroškov poslovanja.

UPRAVLJANJE S FINANČNIMI VIRI

- Zagotavljati kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost;
- Obvladovati finančna tveganja;
- Zagotavljati optimalne vire financiranja;
- Voditi optimalno finančno politiko;
- Optimirati strukturo virov financiranja in kapitalsko sestavo.

PROIZVODNJA IN OBRATOVANJE

Dravske elektrarne Maribor so največji proizvajalec električne energije iz obnovljivih virov v Sloveniji. Pričakovana letna proizvodnja pri 50 % hidrološki verjetnosti znaša 2.755 GWh, kar znaša dobrih 20 % slovenske proizvodnje oziroma 80 % električne energije pridobljene iz obnovljivih virov energije. Posebna dodana vrednost verigi elektrarn je akumulirana voda v bazenih zajezitev, ki ustreza 1,6 GWh električne energije in omogoča dinamično spreminjanje proizvodnje in premikanje v tržno ugodnejša obdobja. Velike elektrarne so priključene na 110 kV prenosno omrežje in predstavljajo tudi enega od stebrov stabilnosti obratovanja elektroenergetskega sistema Slovenije. Zagotavljamo vse systemske storitve RVF v obsegu do 28 MW, aRPF do ± 50 MW, rRPF, regulacijo jalove moči in napetosti, zagon brez zunanjega napajanja in otočno obratovanje.

V poglavju poročamo o ključnih podatkih o proizvodnji v letu 2022.

V letu 2022 smo zabeležili najslabšo hidrologijo v zgodovini spremljanja podatkov, posledično nizka je bila tudi proizvodnja, ki je znašala **1.870.064 MWh** in ustreza 67 % realizaciji plana.

Proizvodnja električne energije

	Število	Moč (MW)	Proizvodnja 2022 (MWh)
Hidroelektrarne	8	596,1	1.846.858
Male hidroelektrarne	4	3,9	20.665
Sončne elektrarne	5	2,2	2.540
Skupaj	17	602,2	1.870.064

V času obratovanja elektrarn od leta 1918 do konca leta 2022 so DEM oddale v omrežje skupno 158.695.651 MWh električne energije.

Spremembe v instaliranih kapacitetah

Leto	1918	...	2021	2022
DEM (moč v MW)	20	...	601,0	602,2

V letu 2022 se je skupna moč proizvodnih enot povečala za 1,16 MW. Povečanje moči je posledica izgradnje Sončnega parka Zlatoličje 3 Segment 5, ki je začel obratovati v mesecu maju 2022. Moč elektrarne je 2,5 MW, vendar je zaradi omejitve distribucijskega omrežja moč omejena na navedeno vrednost.

Sistemske storitve

	RVF	aRPF+	aRPF-	rRPF
DEM	8.665 MWh	5.354 MWh	-5.525 MWh	/

Glede na nizko hidrologijo in posledično nižje število obratovalnih ur je bil tudi obseg nudenja storitev izravnave relativno nižji.

Razpoložljivost proizvodnih enot

V letu 2022 je bila povprečna razpoložljivost velikih proizvodnih enot 94,8 %. Zaradi nizke hidrologije so bile proizvodne enote podvržene izjemni dinamiki obratovanja. Število zagonov znaša povprečno 545/enoto, kar je za 71 % več od 15 letnega povprečja.

Leto	2018	2019	2020	2021	2022
DEM (%)	95,4	93,4	92,9	92,6	94,8

Pretoki

Srednji pretok reke Drave na elektrarni Mariborski otok je v letu 2022 znašal 184 m³/s, kar predstavlja 64 % povprečnega pretoka v opazovanem obdobju 1965 - 2022. Na izjemno leto kaže tudi podatek, da je bil povprečni pretok za 13,2 % nižji od najnižjega v zgodovini spremljanja podatkov. Povprečni mesečni pretoki si bili v vseh mesecih leta pod načrtovanimi. Pretok reke Drave je presegel planirano vrednost samo v 16 dneh. Povečanih pretokov za uvedbo ukrepov ob visokih vodah v letu 2022 nismo zabeležili.

Dogodki

V letu 2022 ni bilo dogodkov, ki bi bistveno vplivali na obratovanje in proizvodnjo dravskih elektrarn.

Pogled v prihodnost

Na področju proizvodnje zasledujemo izzive, ki jih prinaša »zelena transformacija«. Vključevanje novih nestabilnih proizvodnih virov zahteva nove pristope pri napovedovanju možne proizvodnje. Novi fleksibilni proizvodni viri z možnostjo shranjevanja energije bodo nepogrešljivi za ustrezno integracijo obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem. Aktivni odjem, razpršena proizvodnja bodo pomembni deležniki pri oskrbi z električno energijo. Sistemi upravljanja bodo temeljili na obvladovanju odstopanj in novih algoritmih za vključevanje v obstoječe in nove storitve. Integracija bo potekala na temelju odgovornega ravnanja do okolja, trajnostnemu upravljanju in optimalnem izkoriščanju obstoječih ter novih virov za doseganje željenih poslovnih izidov.

VZDRŽEVANJE

Za zagotavljanje visoke razpoložljivosti proizvodnih agregatov in s tem nemoteno proizvodnjo električne energije izvajamo aktivnosti rednega, izrednega preprečevalnega ter popravilnega vzdrževanja na 22 velikih agregatih in 11 agregatih s pomožnimi sistemi MHE in 5 SE (sončne elektrarne). Vse načrtovane revizije proizvodnih agregatov, stikališč, hidromehanske opreme pretočnih polj, pomožnih tehnoloških sistemov smo izvedli v načrtovanem obsegu in v planiranem terminskem okviru z manjšimi odstopanji zaradi odprave ugotovljenih pomanjkljivosti med izvajanjem vzdrževanja.

V revizijah proizvodnih agregatov in EEP večino vzdrževalnih aktivnosti izvajamo v lastni režiji, za sisteme tehničnega opazovanja pregrad, akumulacijskih bazenov, gradbenega vzdrževanja objektov, vzdrževanja brežin, podvodnih del, vzdrževanj požarnih naprav, servisnih pregledov, periodičnih pregledov in preizkusov tlačnih naprav, sistemov lastne porabe, vzdrževanja programske opreme so izvedene tudi različne zunanje storitve specializiranih in pooblaščenih izvajalcev. V lastni režiji v okviru razpoložljivega kadra in delovne opreme izvajamo na objektih DEM tudi splošne vzdrževalne aktivnosti kot so košnja, zatiranje in odstranjevanje podrastja na brežinah, odstranitev vegetacije ter razna t. i. manjša obrtniška dela v okviru vzdrževanja objektov.

Stroški vzdrževanja v okviru rednega vzdrževanja se na letnem nivoju spreminjajo glede na stanje in življenjsko dobo naprav ter obsega izrednega preprečevalnega in popravilnega vzdrževanja.

Za vzdrževanje naprav in objektov smo v letu 2022 porabili 2.379.959 EUR, kar je 2,4 % ali 58.983 EUR manj kot v letu 2021.

Za nadomestne dele in material za vzdrževanje osnovnih sredstev smo porabili 266.563 EUR, za storitve vzdrževanja pa 2.113.396 EUR, od tega za vzdrževanje neopredmetenih sredstev 471.711 EUR.

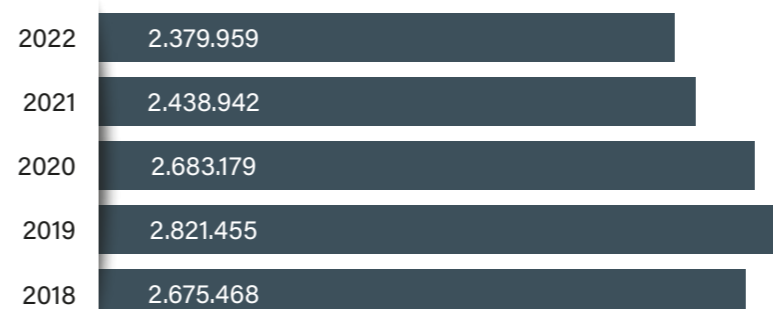
Realizacija stroškov vzdrževanja

Postavka	2022 (EUR)	%	2021 (EUR)	%	2022/2021
Nadomestni deli in material za vzdrževanje OS	266.563	11,2	240.389	9,9	110,9
Storitve vzdrževanja	2.113.396	88,8	2.198.553	90,1	96,1
Stroški vzdrževanja NNO	1.641.685	69,0	1.601.826	65,7	102,5
Stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev	471.711	19,8	596.727	24,5	79,0
Skupaj	2.379.959	100,0	2.438.942	100,0	97,6

V strukturi stroškov vzdrževanja storitve vzdrževanja predstavljajo 88,8 %, preostalih 11,2 % predstavljajo stroški materiala za vzdrževanje.

V letu 2022 so v primerjavi s predhodnim letom stroški materiala in storitev rednega vzdrževanja nižji. Razlog je v tem, da nekatere vzdrževalne storitve niso bile izvedene oziroma so bile izvedene v manjšem obsegu (meritve vibracij, interventna potapljaška dela, storitve vzdrževanja elektro in strojne opreme v času revizij,...). Vzdrževalne pogodbe so sklenjene za redne in izredne potrebe vzdrževanja v primeru okvar ipd., ki niso bile realizirane, ker storitve niso bile potrebne.

Stroški vzdrževanja (EUR) po letih

Stroški vzdrževanja IKT se pokrivajo s CSA pogodbami, ki jih imamo sklenjene z družbami HSE, TEŠ, PV, RGP in SENG.

TRŽNI POLOŽAJ

ZNAČILNOSTI GOSPODARSKEGA OKOLJA V LETU 2022¹

Leto 2022 je zraven nadaljevanja izvajanja ukrepov z namenom zmanjšanja vpliva bolezni Covid-19 zaznamovala predvsem ukrajinska kriza oziroma vojna v Ukrajini. Eskalacija konflikta med Rusijo in Ukrajino je zamajala trge energentov in delnic ter povzročila še ekstremno rast cen energentov na globalni ravni.

MEDNARODNO OKOLJE

Kazalniki razpoloženja za evrsko območje so se konec leta 2022 izboljšali, še vedno pa za zadnje četrletje nakazujejo možno krčenje gospodarske aktivnosti.

Med četrletna rast BDP evrskega območja se je ob visoki inflaciji, zaostrenih pogojih financiranja in nizkem zaupanju v tretjem četrletju precej upočasnila, v zadnjem četrletju pa glede na razpoložljive kazalnike lahko pričakujemo tudi upad aktivnosti. Kazalniki zaupanja so se sicer novembra in decembra nekoliko izboljšali, a ostajajo na nizkih ravneh. Podobno kot kažejo predhodne napovedi mednarodnih institucij, tudi ECB pričakuje znatno upočasnitev gospodarske rasti evrskega območja leta 2023. Ob povečani negotovosti, visokih cenah, slabljenju kupne moči gospodinjstev, upočasnitvi svetovnega gospodarstva in strožjih pogojih financiranja naj bi se rast evrskega gospodarstva v letu 2023 upočasnila s 3,4 % v letu 2022 na 0,5 %, leta 2024 pa ob manjšem vplivu trenutnih zaviralnih dejavnikov zmerno okrevala na 1,9 %.

Povprečne cene energetskih surovin na mednarodnih trgih so decembra upadle na raven pred začetkom vojne v Ukrajini. Po poslabšanju v poletnih mesecih se je cenovna konkurenčnost jeseni vrnila na raven z začetka leta 2022 in je precej pod dolgoletnim povprečjem.

GOSPODARSKA GIBANJA V SLOVENIJI

V Sloveniji so se tudi v zadnjem četrletju leta 2022 vrednosti nekaterih kazalnikov gospodarske aktivnosti znižale; gospodarska klima se je v zadnjih dveh mesecih 2022 izboljšala, a ostaja nižja kot leto prej. Potem ko je bil izvozni tržni delež blaga na trge EU tudi v tretjem četrletju medletno nižji, se je rast v izvoznem delu gospodarstva proti koncu leta še naprej umirjala. Oktobra se je prekinila rast storitvene menjave s tujino, realni izvoz blaga v države EU pa je tudi novembra tekoče upadel. Počasna krepitev aktivnosti predelovalnih dejavnosti iz prvih treh četrletij 2022 se je proti koncu leta ustavila. Proizvodnja večine panog je bila nižja tudi medletno. Ohlajanje gospodarske aktivnosti v večini dejavnosti, visoke cene energentov in toplo vreme so imeli za posledico nižjo porabo zemeljskega plina in elektrike. Poraba zemeljskega plina je bila v zadnjih dveh mesecih leta 2022 za 11 % oziroma 13 % nižja od primerljive povprečne porabe v prejšnjih petih letih, poraba elektrike pa je bila medletno nižja za 5 %. Potrošnja gospodinjstev je v povprečju oktobra in novembra ostala podobna kot v predhodnem četrletju. Finančni položaj gospodinjstev se je v zadnjem četrletju 2022 tekoče in medletno malenkost poslabšal, pri najranjlivejših so ga blažili ukrepi države za zmanjšanje druginje.

Ob rekordno visokem številu delovno aktivnih je bila medletna rast oktobra 2,1 %, kar je nekoliko manj kot prejšnje mesece. Rast je bila še naprej visoka v gradbeništvu, ki je dejavnost z velikim pomanjkanjem delovne sile. K skupni rasti delovno aktivnih vedno več prispeva zaposlovanje tujih državljanov. Decembra se je nadaljeval upad števila registriranih brezposelnih po sezonsko prilagojenih podatkih. Že več kot leto in pol se zmanjšuje tudi število dolgotrajno brezposelnih ter brezposelnih, starejših od 50 let. Ob visoki inflaciji je bila povprečna bruto plača tudi oktobra medletno realno nižja, upad je bil nekoliko manjši kot prejšnje mesece, kar je povezano z manj izrazitim učinkom visoke osnove in oktobrskim povišanjem plač v javnem sektorju in tudi rastjo nominalnih plač v nekaterih dejavnostih zasebnega sektorja, ki se soočajo s pomanjkanjem delovne sile.

¹ Vir: UMAR

Medletna rast cen življenjskih potrebščin se je decembra nekoliko okrepila in znašala 10,3 %. Višja kot novembra je bila predvsem zaradi okrepljene rasti cen storitev, ki je bila na medletni ravni 7,2 %. K temu so po UMAR-jevi oceni poleg nizke osnove, ki je izhajala tudi iz omejitvenih ukrepov ob koncu leta 2021, prispevale tudi decembra višje cene storitev v skupinah komunikacije, restavracije in hoteli, rekreacijske in kulturne storitve ter zdravstvu. K inflaciji so sicer lani največ prispevale cene hrane in brezalkoholnih pijač.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja se je proti koncu leta 2022 povečal, v enajstih mesecih pa je bil z 0,7 mrd EUR znatno manjši kot v enakem obdobju leta 2021. Na to je močno vplivalo znižanje izdatkov za blaženje epidemije, ki so bili v primerjavi z enakim obdobjem leta 2021 nižji za 1,9 mrd EUR. Hkrati pa se je povečal obseg ukrepov za blažitev posledic energetske druginje, skupaj z ukrepi Covid-19 so k primanjkljaju v enajstih mesecih 2022 po oceni prispevali 0,9 mrd EUR.

TRŽNO OKOLJE ELEKTROGOSPODARSTVA²

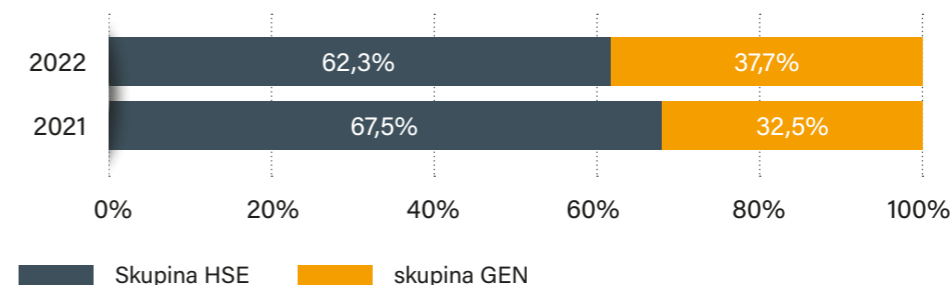
V letu 2022 je bilo v prenosno omrežje skupaj oddano 8.529,4 GWh električne energije (upoštevanih je 50 % delež NEK), kar je 20 % ali 2.109 GWh manj kot v predhodnem letu.

Termoelektrarne so oddale v omrežje 2.841,5 GWh ali 33,3 %, hidroelektrarne so prispevale 3.036,8 GWh oziroma 35,6 %, 50 % prispevek Nuklearne elektrarne Krško pa znaša 2.651,1 GWh ali 31,1 %.

Oddaja električne energije v prenosno omrežje

Oddaja (GWh)	2022	2021	Delež 2022 (%)
DEM	1.846,9	2.888,3	21,7
HESS	400,0	549,8	4,7
SEL	225,7	339,8	2,6
SENG	564,2	725,9	6,6
TEB	40,8	46,1	0,5
TEŠ	2.541,8	3.112,0	29,8
TET	0,1	-1,6	0,0
TE-TO Ljubljana	258,8	272,4	3,0
NEK	2.651,1	2.705,7	31,1
OVE in SPTE	0,0	0,0	0,0
Skupaj	8.529,4	10.638,4	100,0

Oddaja v prenosno omrežje po skupinah

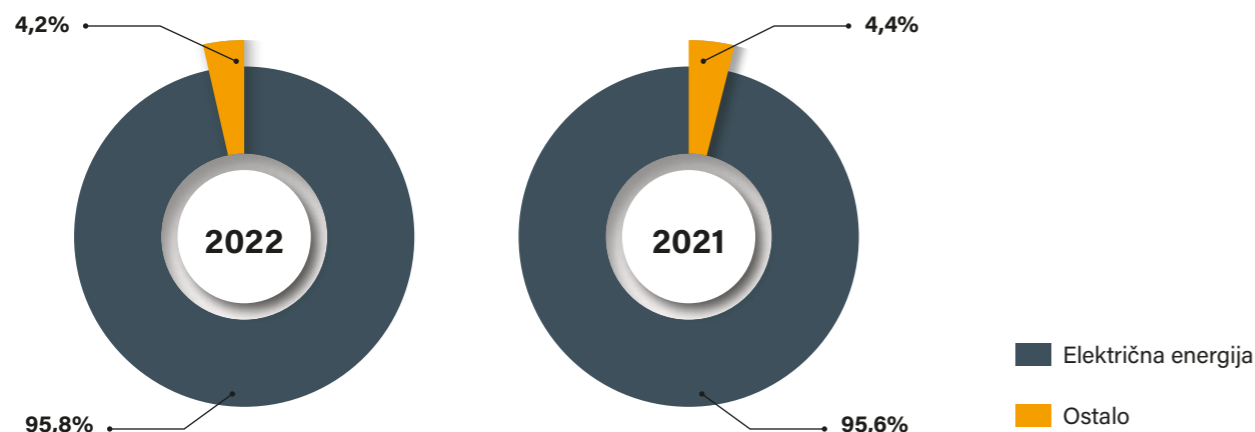
Skupina HSE (DEM, SENG, 49 % HESS, TET, TEŠ) je v letu 2022 v prenosno omrežje skupaj oddala 5.149 GWh, kar predstavlja 62,3 % od vse oddane električne energije leta 2022. Delež skupine GEN (SEL, TEB, 50 % NEK, 51 % HESS) v letu 2022 znaša 37,7 % oziroma 3.121,5 GWh oddane električne energije v prenosno omrežje.

² Vir podatkov: ELES – Mesečno poročilo o obratovanju prenosnega EES za mesec XII 2022

PRODAJA IN KUPCI

Družba DEM je v letu 2022 ustvarila 67.439.843 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je za 5 % več kakor v letu 2021, ko so ti znašali 64.257.705 EUR. Na domačem trgu smo ustvarili 99,95 % čistih prihodkov od prodaje, preostalih 0,05 % smo ustvarili na tujem trgu.

Struktura čistih prihodkov od prodaje

V strukturi čistih prihodkov od prodaje je z 95,8 % najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih proizvodov in storitev pa predstavljajo 4,2 % čistih prihodkov od prodaje.

PRODAJA ELEKTRIČNE ENERGIJE

Ustvarjeni prihodki od prodaje električne energije

Postavka v EUR	2022	2021
Prodaja el. energije iz HE na Dravi	62.383.539	59.775.370
Prodaja el. energije iz MHE	1.932.220	1.079.194
MHE Melje	1.053.050	606.479
MHE Markovci	608.620	327.297
MHE Ceršak	270.550	145.418
MHE Rogoznica	0	1
Prodaja el. energije iz SE	206.364	53.546
SE Dravograd	3.950	2.051
SE OCV3	2.416	1.263
SE Zlatoličje	109.897	48.594
SE Formin	2.626	1.638
SE Sončni park Zlatoličje 3	87.474	0
Prihodki iz naslova prejema obratovalne podpore iz MHE in SE (Borzen)	83.538	502.069
Skupaj	64.605.661	61.410.179

V družbi večino čistih prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije. Električno energijo prodamo kupcema HSE in Borzen.

OSTALA PRODAJA

S prodajo ostalih proizvodov in storitev smo v letu 2022 ustvarili 2.834.182 EUR čistih prihodkov od prodaje, kar je 13.344 EUR ali 0,5 % manj kot v letu 2021, ko so ti znašali 2.847.525 EUR. Ostali čisti prihodki od prodaje so sestavljeni iz prihodkov na tujem trgu, prihodkov iz naslova storitev (IT, poslovne storitve), najemnin ter prihodkov od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala. Med prihodki od prodaje ostalih storitev glavnino predstavljajo druge storitve za informatiko (uporaba sistemske in telekomunikacijske infrastrukture, kar DEM zaračunava drugim družbam v skupini HSE).

Ustvarjeni prihodki od ostale prodaje

Postavka v EUR	2022	2021
Prihodki od prodaje ostalega trgovskega blaga in materiala	708	974
Prihodki od najemnin	533.660	463.453
Prihodki od prodaje ostalih storitev	2.265.050	2.351.765
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	34.764	31.334
Skupaj	2.834.182	2.847.525

NABAVA IN IZVAJALCI

Obvladovanje nabave in oskrbovalnih verig ter prilagoditve zaradi nestabilnega poslovnega okolja so ključnega pomena pri uresničevanju razvojnih in strateških ciljev podjetja.

Negotovost na trgu, daljši dobavni roki in višanje cen, ki so nastale kot posledica koronavirusa, pa so se z vojno v Ukrajini in cenami energentov še samo stopnjevali, tako da so pred družbo mnogi izzivi na strateški in izvedbeni ravni.

Za poslovanje skladno z zakonom o javnem naročanju in celostno obvladovanje nabavnih postopkov v negotovih razmerah, je potrebna dobra organiziranost, razumevanje okolja, fleksibilnost in sodelovanje posameznih služb, ki terja dobro poznavanje področja javnega naročanja, razumevanje okolja in fleksibilnost.

V DEM težimo k čim večji centralizaciji nabavne funkcije, vendar zaradi narave dela tega ni mogoče v celoti izvajati. Z namenom zmanjševanja drobitve naročil in doseganja boljših ekonomskih učinkov ter posledično racionalizacije poslovanja težimo k zmanjševanju števila dobaviteljev.

Pri izvajanju naročil upoštevamo Dogovor družb skupine HSE o politiki izvajanja postopkov skupnega naročanja. Izvajanje postopkov skupnega naročanja blaga, storitev in gradenj je eden od inštrumentov optimizacije in racionalizacije stroškov ter investicijskih vlaganj, tako na ravni posamezne družbe kot tudi skupine HSE.

Zaradi boljše izkoriščenosti obstoječih virov v skupini HSE, tako kadrov kot opreme, se v skladu s Sporazumom o poslovnem sodelovanju pri izvajanju storitev in v skladu z 29. členom ZJN-3 (javna naročila, oddana povezanemu podjetju) poslužujemo oddaje naročil družbam v skupini družb HSE, s ciljem pozitivnega prispevka k poslovnemu izidu skupine HSE.

Med poglavitne naloge nabave uvrščamo ustrezno in zakonito izvedbo nabavnih postopkov s ciljem zagotoviti, glede na zastavljena merila in kriterije, najugodnejšega izvajalca storitev ali dobavitelja opreme, kolikor je v teh negotovih razmerah mogoče.

Kakovost dobave materiala in storitev posameznih izvajalcev neposredno vpliva na brežhibno delovanje naših naprav, kar je pogoj za nemoteno proizvodnjo električne energije. Zaradi pomembnosti zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije ima izbor kakovostnih izvajalcev še toliko večji pomen.

INVESTICIJE

Investicijska vlaganja v letu 2022 po skupinah

Postavka	Realizacija (EUR)	Delež (%)
Investicije v nove proizvodne kapacitete	1.670.687	9,7
Razvojni projekti	686.585	4,0
Novogradnje	949.529	5,5
Študije	34.574	0,2
Investicijsko vzdrževanje	14.051.931	81,3
Rekonstrukcije za povečanje zmogljivosti (REK PZ)	57.637	0,3
Rekonstrukcije po izteku življenjske dobe (REK ŽD)	5.418.374	31,3
Vlaganja v zanesljivost proizvodnje (VZP)	7.151.147	41,4
Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji (VOS)	1.214.249	7,0
Vlaganja zaradi regulatornih zahtev (VRZ)	210.523	1,2
Investicije v ostala osnovna sredstva	1.562.435	9,0
Informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT)	926.836	5,4
Korporativna varnost	308.031	1,8
Ostalo	327.568	1,9
Skupaj	17.285.053	100,0

V letu 2022 smo za investicijska vlaganja namenili 17.285.053 EUR, kar je 36 % ali 4.531.666 EUR več kot v letu 2021. Prevladovala so investicije, ki so nujne za zagotavljanje varne in zanesljive proizvodnje električne energije, za katere smo v letu 2022 porabili 41,4 % vseh investicijskih sredstev.

RAZVOJNI PROJEKTI

Razvojnimi projekti smo v letu 2022 namenili 686.585 EUR oziroma 4 % vseh investicijskih sredstev. Glavna sredstva je bila porabljen za izdelavo projektne in druge dokumentacije za vetrne elektrarne (vetrna elektrarna Paški Kozjak, Rogatec, Ojstrica), del sredstev smo namenili tudi projektu črpalne hidroelektrarne Kozjak in projektu baterijskega hranilnika električne energije, katerega namen je izboljšanje kvalitete izvajanja storitev izravnave na izravnalnem trgu električne energije za celotno skupino HSE. V letu 2022 smo pridobili tudi gradbeno dovoljenje za prvo geotermično elektrarno v Sloveniji na lokaciji Pg-8 (pilotni projekt).

NOVOGRADNJE

Za novogradnje smo v letu 2022 porabili 949.529 EUR kar predstavlja 5,5 % vseh investicijskih sredstev. Glavna sredstva je bila porabljen za izgradnjo sončne elektrarne Zlatoličje segment 5, za katero smo v mesecu juliju 2022 pridobili uporabno dovoljenje. Na projektu izgradnje male hidroelektrarne Pesnica pa so v letu 2022 potekale aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja, ter postopkov za izvedbo gradnje, ki se bodo nadaljevale še v letu 2023.

REKONSTRUKCIJE

V letu 2022 smo za rekonstrukcije porabili 5.476.012 EUR, kar predstavlja 31,7 % vseh investicijskih sredstev. Sredstva so bila porabljen za prenovo sekundarnih sistemov na elektrarnah Dravograd, Vuzenica in Mariborski otok, obnovo jezcu Markovci ter za rekonstrukcijo HE Formin.

Prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok

Cilj investicije je zagotoviti nadaljnjo visoko razpoložljivost treh hidroelektrarn DEM do leta 2040 oziroma do konca življenjske dobe primarne opreme (iz leta 1995), ki se ocenjuje na 45 let. Večina leta 2022 je minila v izdelavi/usklajevanju projektne dokumentacije in izdelavi opreme.

Rekonstrukcija HE Formin

Rekonstrukcija HE Formin bo prinesla izenačitev instaliranega pretoka dravske verige, optimizacijo proizvodnje, povečala zmogljivost in podaljšala življenjsko dobo elektrarne. V letu 2022 se je nadaljevala izdelava projektne in investicijske dokumentacije za izvedbo rekonstrukcije HE Formin in jezcu Markovci.

Obnova jezcu Markovci

Jez Markovci že vse od izgradnje HE Formin opravlja funkcijo odvajanja viška vode v staro strugo reke Drave. Vgrajena oprema in vodenje je na koncu življenjske dobe zato je za nadaljnjo nemoteno obratovanje jezcu in ohranjanje njegove funkcionalnosti jezcu potrebno korenito prenoviti.

V letu 2022 so bila uspešno zaključena dela na pretočnem polju 5 in 6, ki sta bili po zaključku predani v obratovanje. Meseca oktobra 2022 smo pričeli z deli še na pretočnem polju 4.

VLAGANJA V ZANESLJIVOST PROIZVODNJE

Za vlaganja v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2022 porabili 7.151.147 EUR. Velik del investicijskih sredstev je bil namenjen gradbenim delom na objektih ter v akumulacijskih bazenih, sanaciji prelivne stene v Melju, ureditvi obrežnih zavarovanj Maribor, sanaciji mostov, kakor tudi projektu ohranjanja energetskega potenciala akumulacij.

V okviru vlaganj v zanesljivost proizvodnje smo v letu 2022 zaključili remont pretočne zapornice pretočnega polja 2 HE Ožbalt in obnovo prvega pretočnega polja na jezcu Melje. Nadaljevali smo z remontom pretočnega polja 4 HE Dravograd. V letu 2022 smo uspešno zaključili tudi projekt izdelave simulatorja centra vodenja in hidroelektrarn DEM ter projekt nadgradnje sistema ZVAPS z orodjem Operations Hub.

Izboljšanje vibracijskega stanja generatorjev HE Vuhred in HE Ožbalt

V letu 2022 smo nadaljevali s sanacijo vibracijskega stanja generatorjev II faze. V januarju smo pričeli z deli na generatorju 1 HE Vuhred. Sanacijska dela smo uspešno zaključili znotraj predvidenega terminskega in finančnega plana. Po izvedenih meritvah po izvedeni sanaciji so rezultati potrdili uspešnost sanacije.

Obnova mostov na kanalih

Oktobra je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za obnovo mostu Formin – Velika Nedelja, katerega obnova se je pričela meseca novembra. Za most Dravski dvor preko dovodnega kanala HE Zlatoličje je izdelana projektna dokumentacija DGD in PZI.

Ohranjanje energetskega potenciala

Dela na ohranjanju energetskega potenciala so se v letu 2022 izvajala na območju Ptujskega jezera. Realizirana so bila vsa planirana dela.

INFORMACIJSKO KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE (IKT)

IKT DEM zagotavlja informacijsko in komunikacijsko infrastrukturo celotni skupini HSE.

Od začetka združitve poslovnega procesa IT v skupini HSE je bila prioriteta vzpostaviti stabilno, visoko-razpoložljivo ter hitro odzivno infrastrukturo okolje. V letu 2022 pa je bil velik poudarek predvsem na zagotavljanju kibernetske varnosti. Eden od razlogov je bila prav Ukrajinska kriza.

Med pomembnimi projekti v letu 2022 bi izpostavili:

- nadgradnjo privatnega oblaka skupine;
- zamenjavo dotrajanih IP telefonov;
- študijo prenove hrbteničnega omrežja SENG;
- združevanje globalnih omrežij;
- nadgradnjo virtualnega okolja VmWare iz verzije 6.5 na 7.0;
- združevanje poslovnih procesov RGP;
- projekt SIEM.

DROBNE INVESTICIJE

Zaradi zagotovitve pogojev za nemoten proces proizvodnje, vzdrževanja in poslovanja je potrebno v podjetju izvajati tudi naložbe na področju drobnih investicij.

V letu 2022 je bilo v okviru drobnih investicij izvedeno javno naročilo orodja in opreme za vzdrževanje razdeljeno v sedem sklopov, javno naročilo opreme za opremljanje prostorov delavnic, skladišč in pisarn ter nekaj manjših samostojnih dobav opreme za vzdrževanje.

Nabavljena oprema je bila namenjena kot nadomestilo dotrajane in poškodovane opreme, kot tudi za dopolnjevanje obstoječe zaradi regulatornih zahtev ali zagotavljanju učinkovitega vzdrževanja na vseh področjih, tako elektro, strojnem kot tudi na področju urejanja okolja na vseh objektih družbe. Izvedeno je bilo javno naročilo traktorja za potrebe odvažanja plavja pri čiščenju vtokov kot tudi druge potrebe pri vzdrževanju zunanjih površin.

Realizacija investicij (EUR) po letih

2022	17.285.053
2021	12.753.387
2020	15.258.041
2019	10.038.229
2018	8.207.773

ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA

POSLOVANJE V LETU 2022

Družba DEM je v letu 2022 poslovala v skladu s Poslovnim načrtom za leto 2022, ki je bil sprejet s sklepom edinega družbenika na skupščini dne 7. decembra 2021.

Proizvodnja v letu 2022 je bila zaradi ena najnižjih hidrologij zadnjih desetletij za tretjino nižja od načrtovane proizvodnje. Agregati dravskih elektrarn so skupaj proizvedli 1.870.064 MWh.

EBITDA je bil v letu 2022 glede na preteklo leto višji za 15.968.436 EUR, kar je predvsem posledica nižje realiziranih drugih stroškov (dajatve za koncesije, zaradi Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo - ZUOKPOE, ki v 21. členu določa višino plačila za koncesijo za rabo vode v višini 4,332 EUR/MWh).

V letu 2022 je družba realizirala **celotne prihodke** v višini 68.027.277 EUR, ki so za 3,5 % višji, kot realizirani v letu 2021. Najpomembnejši med vsemi prihodki so poslovni prihodki, ki imajo v strukturi vseh prihodkov 99,6 % delež, sledijo finančni prihodki z 0,4 % deležem.

Prihodki v EUR	2022	%	2021	%	2022/2021
Poslovni prihodki	67.784.921	99,6	65.661.617	99,9	103,2
Finančni prihodki	242.356	0,4	36.279	0,1	668,0
Skupaj	68.027.277	100,0	65.697.896	100,0	103,5

Poslovne prihodke predstavljajo čisti prihodki od prodaje, usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve ter drugi poslovni prihodki. Družba je v letu 2022 realizirala čiste prihodke od prodaje v znesku 67.439.843 EUR, kar je 5 % več v primerjavi z realiziranimi v enakem obdobju lani, zaradi višje realiziranih prihodkov od prodaje električne energije.

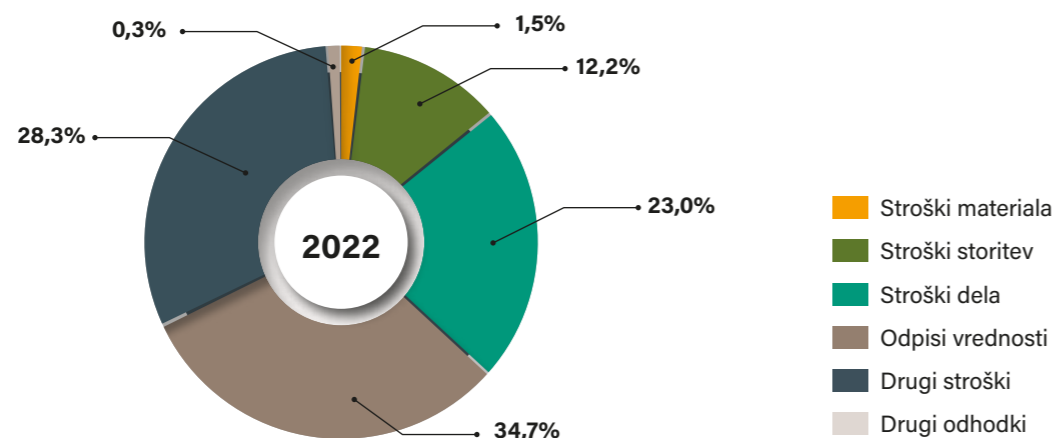
Med drugimi poslovnimi prihodki je zajeta tudi državna pomoč za teste na virus Covid-19.

Finančne prihodke predstavljajo finančni prihodki iz danih posojil in depozitov.

V letu 2022 je družba realizirala **celotne odhodke** v višini 51.456.684 EUR, ki so za 19,2 % nižji, kot realizirani v predhodnem letu, zaradi nižje realiziranih dajatev za koncesije. Najpomembnejši med vsemi odhodki so poslovni odhodki, ki imajo v strukturi vseh odhodkov 99,2 % delež, delež finančnih odhodkov pa znaša 0,8 %.

Odhodki v EUR	2022	%	2021	%	2022/2021
Poslovni odhodki	51.042.428	99,2	63.669.884	99,97	80,2
Finančni odhodki	414.256	0,8	17.581	0,03	2.356,3
Skupaj	51.456.684	100,0	63.687.465	100,0	80,8

Struktura poslovnih odhodkov

V strukturi poslovnih odhodkov največji delež predstavljajo odpisi vrednosti (34,7 %), sledijo drugi stroški (28,3 %) in stroški dela (23 %). Skupni delež stroškov materiala in storitev znaša 13,7 %, drugi odhodki pa predstavljajo 0,3 % vseh poslovnih odhodkov.

Med poslovnimi odhodki so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, testi za samo testiranje, respiratorji), storitve testiranja ter druge storitve.

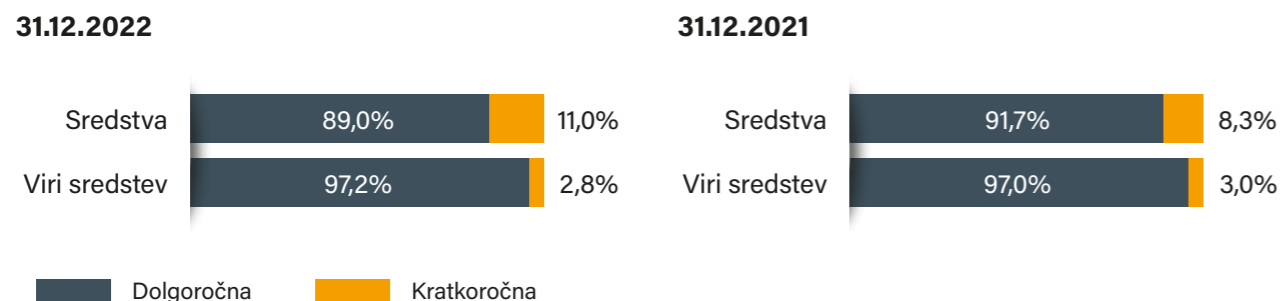
Dosežen **poslovni izid iz poslovanja** v letu 2022 v znesku 16.742.493 EUR, je za 14.750.761 EUR višji od realiziranega v preteklem letu.

Čisti dobiček v višini 13.818.814 EUR je za 12.002.267 EUR višji v primerjavi z letom 2021. Na višji poslovni izid so predvsem vplivali nižje realizirani stroški koncesijskih dajatev.

Sredstva družbe na dan 31. 12. 2022 v znesku 483.907.269 EUR so za 3 % ali 13.633.713 EUR višja v primerjavi s stanjem konec leta 2021. V strukturi sredstev večino (89 %) predstavljajo dolgoročna sredstva, med katerimi največji delež zajemajo osnovna sredstva. Kratkoročna sredstva na dan 31. 12. 2022 predstavljajo 11 % vseh sredstev in so v primerjavi s predhodnim letom za 37 % ali 14.378.928 EUR višja, zaradi višje vrednosti kratkoročnih finančnih terjatev in posojil.

Med **virih sredstev** glavno predstavlja kapital družbe, ki je na dan 31. 12. 2022 znašal 466.051.860 EUR, kar je za 3 % ali 14.258.513 EUR več glede na stanje konec leta 2021. Razlog za povečanje v primerjavi s preteklim letom je predvsem višji čisti poslovni izid leta 2022. Dolgoročne obveznosti so konec leta 2022 znašale 4.189.551 EUR in so na nivoju dolgoročnih obveznosti predhodnega leta oziroma nekoliko nižje. Stanje kratkoročnih obveznosti je bilo 13.665.858 EUR in je za 4 % ali 551.730 EUR nižje od leta 2021.

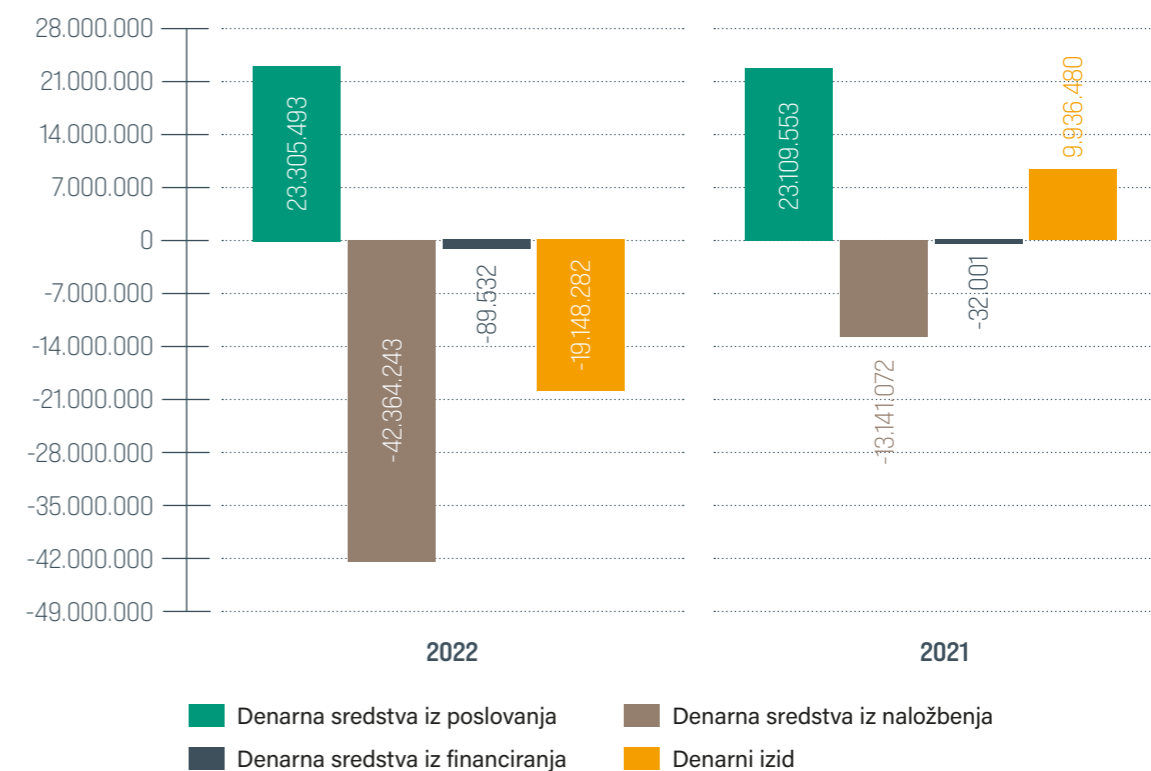
Struktura finančnega položaja

Iz strukture izkaza finančnega položaja družbe je razvidno, da na presečni dan 31. 12. 2022 družba z dolgoročnimi viri financira dolgoročna sredstva.

V letu 2022 je družba dosegla pozitiven denarni tok iz poslovanja, iz naložbenja in financiranja pa je bil dosežen negativni denarni tok. Denarna sredstva na dan 31. 12. 2022 so v primerjavi s stanjem konec leta 2021 nižja za 19.148.282 EUR.

Denarna sredstva v EUR

KAPITALSKA USTREZNOST

Kapitalsko ustreznost lahko enačimo z investicijsko sposobnostjo družbe. Družba je kapitalsko ustrezna, saj razpolaga z dovolj visokimi dolgoročnimi viri financiranja glede na obseg in vrste poslov, ki jih opravlja ter z ustrezno politiko obvladuje tveganja, ki jim je pri poslovanju izpostavljena.

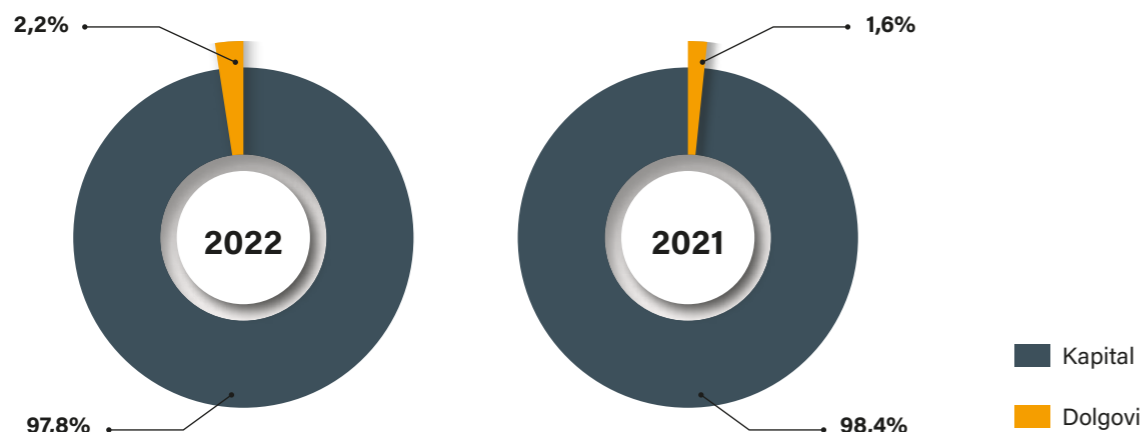
Kapitalska ustreznost družbe

Postavka v EUR	2022	2021
1. Čisti poslovni izid poslovnega leta	13.818.814	1.816.548
2. Preneseni čisti poslovni izid	17.928.193	16.141.818
3. Zadržani poslovni izid (1+2)	31.747.007	17.958.366
4. Kapitalske rezerve	0	0
5. Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
6. Skupaj (3+4+5)	71.248.125	57.459.484
7. Osnovni kapital	395.011.180	395.011.180
Kapitalska ustreznost = 6/7	0,18	0,15

STANJE ZADOLŽENOSTI

Stanje zadolženosti je pomemben pokazatelj poslovno-finančnega položaja družbe.

Dolžniška struktura družbe

Delež dolgov (upoštevane so postavke dolgoročne in kratkoročne poslovne obveznosti iz izkaza finančnega položaja) v financiranju družbe po stanju na dan 31. 12. 2022 znaša 2,2 %, po stanju na dan 31. 12. 2021 pa 1,6 %.

KAZALNIKI DRUŽBE

KAZALNIKI STANJA FINANCIRANJA IN INVESTIRANJA

Postavka	31. 12. 2022	31. 12. 2021	2022/2021
Stopnja lastniškosti financiranja	96,31	96,07	100,2
Stopnja dolgoročnosti financiranja	97,18	96,98	100,2
Stopnja osnovnosti investiranja	70,29	72,39	97,1
Stopnja dolgoročnosti investiranja	88,97	91,70	97,0

Konec leta 2022 predstavlja kapital družbe 96,31 % vsega kapitala in obveznosti. Družba se je torej skoraj v celoti financirala s svojimi lastnimi viri, kar pomeni veliko varnost naložb upnikov in stabilnost donosov lastnikov.

Iz tabele je razvidno, da je družba svoja sredstva v višini 97,18 % financirala z dolgoročnimi viri, 2,82 % pa s kratkoročnimi viri.

Prav tako je razvidno, da ima družba v celotnih sredstvih 70,29 % delež nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, vsa dolgoročna sredstva pa konec leta 2022 predstavljajo 88,97 % celotnih sredstev družbe.

KAZALNIKI VODORAVNEGA FINANČNEGA USTROJA

Postavka	31. 12. 2022	31. 12. 2021	2022/2021
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	1,37	1,33	103,2
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.)	2,48	1,94	128,0
Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koef.)	3,85	2,60	148,2
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratk. obv.)	3,89	2,73	142,6

Iz tabele je razvidno, da je družba v letu 2022 z lastnimi viri financirala vsa svoja stalna sredstva po neodpisani vrednosti. Razvidno je tudi, da je družba v opazovanem obdobju z likvidnimi sredstvi pokrivala vse svoje kratkoročne obveznosti.

Koeficient pokritja kratkoročnih obveznosti z likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami družbe je konec leta 2022 znašal 3,85. Družba je torej v opazovanem obdobju v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti z dobroimetjem pri bankah (denarnimi sredstvi) in kratkoročnimi poslovnimi terjatvami.

Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti pa je konec leta 2022 znašal 3,89, kar pomeni, da je družba s svojimi kratkoročnimi sredstvi v celoti pokrivala svoje kratkoročne obveznosti.

KAZALNIKI GOSPODARNOSTI

Postavka	2022	2021	2022/2021
Koeficient gospodarnosti poslovanja	1,33	1,03	128,8

V letu 2022 je družba ustvarila 33 % več poslovnih prihodkov, kot so znašali poslovni odhodki. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2021 višja, zaradi nižjih poslovnih odhodkov.

KAZALNIKI DOBIČKONOSNOSTI

Postavka	2022	2021	2022/2021
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala (ROE)	0,030	0,004	747,3
Koeficient čiste dobičkonosnosti sredstev (ROA)	0,029	0,004	746,0
Dodana vrednost	46.188.924	30.113.671	153,4
Dodana vrednost/zaposlenega	185.126	123.417	150,0

Družba je v letu 2022 ustvarila 3 EUR čistega dobička na 100 EUR vložnega kapitala. Vrednost koeficienta je v primerjavi z letom 2021 višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Donosnost sredstev leta 2022 v višini 2,9 % je bila v primerjavi s preteklim letom višja, zaradi višjega čistega poslovnega izida.

Dodana vrednost leta 2022 se je v primerjavi s preteklim letom zvišala za 53,4 %, zaradi nižjih drugih poslovnih odhodkov.

Dodana vrednost na zaposlenega leta 2022 je v primerjavi s preteklim letom višja za 50 %.

UPRAVLJANJE TVEGANJ IN PRILOŽNOSTI

Tveganje je možnost pojavitve negativnega ali negotovost nastanka pozitivnega dogodka, ki bo neugodno vplival na doseganje opredeljenih ciljev.

Osnovni namen delovanja in poslovanja družbe DEM je doseganje strateških in operativnih ciljev na podlagi učinkovitega, uspešnega ter s predpisi usklajenega delovanja.

Pri tem družba vedno posluje v tveganih razmerah oziroma se pri svojem poslovanju srečuje s tveganji zunanjega in notranjega izvora, ki jih mora prepoznati in oceniti ter jih ustrezno obvladovati, kar imenujemo postopek upravljanja s tveganji.

V družbi DEM se zavedamo izpostavljenosti različnim vrstam tveganj, ki imajo vpliv na poslovanje podjetja, uresničevanje našega poslanstva in doseganje zastavljenih strateških ciljev, zato konstantno preučujemo obstoječa ter morebitna novo nastala tveganja. Proces ocene tveganj izvajamo v skladu s sistemskim predpisom Upravljanje tveganj v skupini HSE, sistemskim navodilom Upravljanje s tveganji v družbi DEM in etnotno metodologijo ocenjevanja tveganj skupine HSE, po naslednjih korakih:

- PRVI KORAK:** OPREDELITEV POSLOVNIH CILJEV, KI SO IZPOSTAVLJENI TVEGANJEM
- DRUGI KORAK:** UGOTOVITEV TVEGANJ, KI LAHKO VPLIVAJO NA DOSEGANJE CILJEV
- TRETI KORAK:** OCENITEV VERJETNOSTI IN VPLIVA OZIROMA POSLEDIC, KI JIH LAHKO POVZROČI URESNIČITEV TVEGANJ
- ČETRTI KORAK:** SPREJEM ODLOČITEV O ODZIVANJU NA TVEGANJA IN PREPOZNAVANJE PRILOŽNOSTI
- PETI KORAK:** DOLOČITEV UKREPOV ZA OBVLADOVANJE (POMEMBNEJŠIH) TVEGANJ ALI REALIZACIJO PREPOZNANE PRILOŽNOSTI

Ker se v družbi zavedamo tudi nujnosti pravočasnega in vnaprejšnjega prepoznavanja vseh vrst tveganj in priložnosti na vseh nivojih, vseh pet zgoraj navedenih korakov izvajamo na nivoju posamezne organizacijske enote (področij, sektorjev in služb), projektov ter na nivoju družbe kot celote.

Cilj izvedbe vseh korakov postopka upravljanja s tveganji je izdelava registrov tveganj/priložnosti po posameznih procesih/slужbah, projektih in za družbo kot celoto. Za izdelavo registra tveganj/priložnosti za svoje področje delovanja so zadolženi vodje služb in vodje delovnih enot. Izdelani registri se nato redno preverjajo in dopolnjujejo.

Predpogoj za učinkovito upravljanje s tveganji je postavitve ciljev, ki so v družbi definirani tako na ravni družbe, kakor tudi na ravni posameznih aktivnosti, dejavnosti, organizacijskih enot, projektov ter na vseh ravneh poslovanja medsebojno povezani. Cilji na nivoju družbe, kot tudi cilji na ravni posameznih aktivnosti, organizacijskih enot, dejavnosti, projektov, investicij, so povzeti po strateškem ter letnem poslovnem načrtu družbe in skupine HSE.

Ker tveganja prepoznavamo na nivoju družbe, ter na nivoju posameznih organizacijskih enot in projektov je nabor tveganj precej obsežen. V osnovi smo tveganja, ki jih prepoznavamo v družbi razdelili v pet skupin.

VARNOSTNA TVEGANJA tveganja, ki izhajajo iz nepredvidljivih dogodkov v okolju poslovanja	Tveganje naravnih nesreč, katastrof in izrednih dogodkov Tveganje varovanja stvarnega premoženja Tveganje informacijske varnosti Tveganje varnosti in zdravja pri delu ter požarne varnosti
STRATEŠKA IN POSLOVNA TVEGANJA tveganja, ki vplivajo na nesposobnost doseganja strateških ciljev	Regulatorna tveganja Investicijsko tveganje
PROIZVODNA/KOLIČINSKA TVEGANJA tveganja, ki nastanejo kot posledica okvar na tehnoloških sistemih in nepredvidljivih vremenskih razmer	Tveganje izpada načrtovane hidrologije Tveganje izpada proizvodnih naprav
OPERATIVNA TVEGANJA tveganja izgube zaradi neustreznih ali neuspešnih notranjih procesov, oseb in sistemov ali zaradi zunanjih dogodkov	Kadrovsko tveganje Okoljska tveganja IT tveganje Tveganje prevar Tveganje skladnosti poslovanja
FINANČNA TVEGANJA tveganja, ki izvirajo iz finančnih transakcij	Kreditno tveganje Likvidnostno tveganje

Vsa tveganja zajeta v registru tveganj družbe, se periodično spremlja in posodablja ter o njih tudi poroča.

Prav tako, je z namenom boljšega in bolj transparentnega spremljanja ter aktivnega delovanja na področju upravljanja s tveganji v družbi imenovan Odbor za upravljanje s tveganji, katerega temeljna naloga je zagotavljanje vzpostavitve celovitega sistema za obvladovanje in upravljanje s tveganji v družbi.

VARNOSTNA TVEGANJA

Tveganja, ki jim je družba pri svojem delovanju in poslovanju najbolj izpostavljena so varnostna tveganja. Najpomembnejša tveganja v okviru varnostnih tveganj so **tveganja naravnih nesreč**, ki lahko povzročijo poškodbe ali uničenje naprav in opreme ter posledično nerazpoložljivost ali zmanjšano razpoložljivost naprav in opreme in **tveganja izrednih dogodkov**, predvsem tveganje visokih vod in razlita vode ter poplave. Varnostna tveganja obvladujemo in jih bomo tudi v prihodnje z ukrepi za zmanjšanje verjetnosti nastopa tveganj ter z ukrepi prerazporeditve posledic nastopa tveganja oziroma z zavarovanjem premoženja in opreme.

STRATEŠKA IN POSLOVNA TVEGANJA

Strateška in poslovna tveganja, ki po izpostavljenosti sledijo varnostnim tveganjem so tveganja, ki jim je družba izpostavljena v svoji viziji, poslanstvu, vrednotah, strateških ciljih in načrtih. Najpomembnejša tveganja v okviru te skupine tveganj za katera imamo zelo omejene možnosti obvladovanja so **regulatorna tveganja** - tveganja dviga stopnje nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, koncesnin in vodnih prispevkov, ki močno vplivajo na stroške ter s tem na poslovne rezultate družbe.

V okviru strateških in poslovnih tveganj smo v minimalnem obsegu izpostavljeni tudi **investicijskemu tveganju**, ki izhaja iz nedoseganja načrtovanega donosa na investirana sredstva zaradi nepravočasne, neekonomične ali tehnično neustrezne izvedbe investicijskih projektov, kar obvladujemo in bomo tudi v prihodnje obvladovali z ustreznim načrtovanjem in učinkovitim nadziranjem investicij družbe.

PROIZVODNA/KOLIČINSKA TVEGANJA

Med količinskimi/proizvodnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **izpadu načrtovane hidrologije** in **izpadu proizvodnih naprav**. Različna količina padavin se odraža v spremembi hidrologije reke Drave, kar povzroči nihanje proizvodnje v višini +/- 10 % ali celo več glede na dolgoletno povprečje. Posledica pri neugodni hidrologiji je nedoseganje načrtovane proizvodnje in s tem zmanjšanje dobička.

Tveganje izpada proizvodnih naprav izhaja iz nedelovanja ali nerazpoložljivosti ključne opreme in proizvodnih zmogljivosti in s tem povezanimi izpadi in remontu. Med pomembnejše ukrepe za obvladovanje tveganja prištevamo izvajanje rednega vzdrževanja ter remontov in revizij naprav in opreme. Tudi v prihodnje bomo zagotavljali zadostna sredstva za takšen nivo vzdrževanja, ki zagotavlja varno in nemoteno obratovanje. Hkrati dolgoročno načrtujemo potrebne aktivnosti na področju vzdrževanja s ciljem pravočasnega odpravljanja največjih tveganj.

OPERATIVNA TVEGANJA

Operativna tveganja nastopajo v samem procesu izvajanja poslovne dejavnosti. Med operativnimi tveganji smo najbolj izpostavljeni **kadrovskemu tveganju**, **okoljskim tveganjem** in **IT tveganju**. Operativna tveganja na nivoju družbe učinkovito obvladujemo zato jih ocenjujemo z nizko stopnjo tveganja.

FINANČNA TVEGANJA

Finančna tveganja se pojavijo kot posledica neugodnih gibanj različnih kategorij finančnega trga in se nanašajo na sposobnost ustvarjanja finančnih prihodkov in obvladovanja finančnih odhodkov, zmožnost poravnavanja finančnih obveznosti ter zagotavljanje plačilne sposobnosti.

Najpomembnejša finančna tveganja v družbi so:

- **kreditno tveganje**, ki predstavlja tveganje nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do družbe. Kreditno tveganje v DEM minimiziramo tako, da več kot 90 % prihodkov ustvarimo z enim zanesljivim kupcem, za zavarovanje terjatev pa je sklenjena letna pogodba o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.
- **tveganje plačilne sposobnosti oziroma likvidnostno tveganje**, opredeljujemo kot tveganje neusklenosti med dospelimi sredstvi in obveznostmi do virov sredstev oziroma možnost pomanjkanja denarnih sredstev za poplačilo zapadlih obveznosti. Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju definira likvidnostno tveganje kot tveganje nastanka izgube zaradi kratkoročne plačilne nesposobnosti (30. člen). Ker je likvidnostno tveganje skupni imenovalec drugim tveganjem, je obvladovanje tega tveganja težka, a zelo pomembna naloga, ki se ne more izvajati posamezno, temveč skupaj z obvladovanjem drugih tveganj. Likvidnostna tveganja dobro obvladujemo, ker dnevno, tedensko in mesečno spremljamo denarne tokove, viške denarnih sredstev plasiramo v depozite ali kratkoročno dane kredite v skupini ter oblikujemo potrebno likvidnostno rezervo.

V družbi ne zaznavamo večjih dolgoročnih negotovosti glede uspešnosti poslovanja, razvoja in stanja premoženja, kajti:

- naš proizvod je cenovno konkurenčen in visoko kakovosten, potrebe po električni energiji so iz leta v leto večje;
- s strokovno usposobljenimi kadri in dobro organizacijo poslovanja zagotavljamo učinkovitost poslovanja;
- 99 % prihodkov od prodaje ustvarimo s prodajo električne energije kupcu HSE, s katerim imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji celotne proizvedene električne energije;
- certificirano in standardizirano poslovanje nas zavezuje k uvajanju stalnih izboljšav in celoviti kakovosti poslovanja;
- sodobna tehnološka oprema ter skrb za redna vzdrževanja, vlaganja v povečanja zmogljivosti obstoječih naprav in objektov ter številne nove možnosti proizvodnje povečujejo našo konkurenčno prednost;
- redno spremljamo in nadziramo stroške poslovanja.

Zavedamo se, da tveganj ne moremo v celoti odpraviti, lahko pa jih zmanjšamo s pravočasnim sprejemanjem ustreznih ukrepov na sprejemljivi ravni.

Skladno z zahtevami standarda ISO 9001:2015 smo v letu 2018 v proces upravljanja s tveganji dodali tudi upravljanje priložnosti in pričeli z identificiranjem ključnih priložnosti na nivoju družbe kot tudi na nivoju posamezne organizacijske enote ter pripravo in izvajanje ukrepov za njihovo realizacijo.

RAZISKAVE IN RAZVOJ

Trendi nakazujejo potrebo po doseganju zanesljive in varne oskrbe z električno energijo na stroškovno učinkovit način. Cilj povečanja konkurenčne sposobnosti družbe DEM in skupine HSE zahteva obvladovanje in primerljivost stroškov s konkurenti in zahtevami trga na vseh področjih delovanja in razvoja energetskega podjetja, tako pri obratovanju, vzdrževanju, trgovanju, investiranju, razvoju, kot pri vpeljavi novih storitev.

V cilju po večanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov izvajamo razvojne aktivnosti na področju izkoriščenja vetrne energije (trije vetrni parki skupne predvidene moči 45 MW ter 125 GWh letne proizvodnje), na izkoriščanju sončne energije (predvidena moč elektrarne je 30 MW ter letne proizvodnje 37 GWh). V sklopu hranjenja energije izvajamo tudi raziskovalne aktivnosti na področju uvajanja novih oblik shranjevanja (sezonsko shranjevanje energije – vodikove tehnologije, sistemi za hitro odzivnost znotraj energetskega omrežja...), kar je nujno pri instalaciji večjih proizvodnih enot iz OVE.

V sklopu aktivnih raziskav na področju globoke geotermije je, ob predhodnih sofinanciranih raziskavah s spodbudnimi rezultati, v prihodnosti predvidena tudi izgradnja prve binarne elektrarne v Sloveniji večje moči, katera je predvidena na območju med Petišovci in Murskim Gozdom. V ta namen je bilo v letu 2022 več usklajevanj glede vsebin sofinanciranja na nivoju ministrstev in občin. Pričakujemo namenski razpis nepovratnih sredstev za terenske raziskave globoke geotermije v letu 2023.

V sklopu izboljšanja poplavne varnosti in vzdrževanja obstoječih kapacitet akumulacij HE so predvidene nadaljnje raziskovalne aktivnosti na področju hidravličnega modeliranja celotnega območja reke Drave, kjer aktivno sodelujemo. V sklopu sedimentov smo v letu 2022 pripravili nabor rešitev za pripravo dolgoročne strategije z upravljanjem s sedimenti. Glede na navedeno nadaljujemo nadaljevanje aktivnosti v zvezi s sedimenti na sofinanciranih projektih v sklopu IP LIFE RESTART projekta in ARRS READY4USE projekta.

PODROČJE PRIDOBIVANJA EU SREDSTEV

V DEM velik poudarek namenjamo razvoju projektov, podprtih s strani različnih evropskih finančnih mehanizmov. Tako pri razvoju posameznega projekta vključujemo tudi možne načine sofinanciranja s strani aktualnih razpisov, saj slednji prispevajo k doseganju boljše ekonomičnosti projekta. V okviru izvajanja raziskovalnih aktivnosti na DEM smo, skupaj s partnerji, v letu 2021 pridobili sredstva za IP LIFE projekt za naslovom »Boosting waste recycling into valuable products by setting the environment for circular economy in Slovenia«. Ključni cilji projekta so: matematično in hidravlično modeliranje prenosa rečnih sedimentov, določitev strategije upravljanja s sedimenti in doseči visoko stopnjo učinkovitosti pri izrabi naravnih virov t. j. sedimentov.

V letu 2022 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za izvedbo pilotne geotermične elektrarne na vrtini Pg-8 v Lendavi. Na Javnem razpisu za sofinanciranje projektov v okviru programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje so bila pridobljena nepovratna sredstva. Gre za popolnoma novo tehnologijo izrabe geotermične energije suhih plinsko-naftnih vrtin. Ključni cilji projekta so: sanacija vrtine Pg-8, izgradnja nadzemnega dela pilotne geotermične elektrarne moči 50 kW z ocenjeno letno proizvodnjo 400 MWh, dolgoročni monitoring poskusnega obratovanja, simulacija stanja v kamninah in vrtini ter izdelava matematičnega modela in računalniškega programa za simulacijo toplotnega toka in masnega toka nosilca toplote v geotermični gravitacijski toplotni cevi, ter ocena geotermičnega potenciala opušenih naftno-plinskih vrtin v Sloveniji in priprava smernic za razvoj novih projektov inovativnih geotermičnih elektrarn.

V primeru ugodnih rezultatov pilotnega projekta se bo lahko zasnovan koncept uporabil na ostalih opuščenih vrtinah v Sloveniji in tudi po svetu. Projekt zato pomeni pomemben mejnik za razvoj geotermične energije in možnost izrabe opuščenih oziroma neproduktivnih vrtin po svetu.

Na Javnem razpisu za (so)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2022, ki ga letno razpisuje Javna agencija za raziskovalno dejavnost republike Slovenije, smo sodelovali v treh projektnih prijavih. Uspešni smo bili pri projektu z naslovom »Več funkcionalne vodikove tehnologije v podporo balansiranju elektroenergetskega sistema, shranjevanju energije in trgu«. Cilj projekta je raziskati možnosti za uporabo vodikovih tehnologij za balansiranje elektroenergetskega sistema in za shranjevanje energije. Da bi zmanjšali ogljični odtis oziroma emisije CO₂, se uvajajo številni novi obnovljivi viri električne energije (veter, fotovoltaika, vodna energija), ki pa žal ne sledijo časovnemu poteku potreb po električni energiji, saj so odvisni od vremenskih razmer in letnega časa. Zato je vzporedno z uvajanjem obnovljivih virov potrebno uvajati tudi storitve balansiranja proizvodnje in porabe električne energije. Tehnološke možnosti za shranjevanje večjih količin električne energije so omejene, ena od uporabnih možnosti so vodikovi sistemi. Med glavne cilje projekta spadata (i) razvoj avtomatskega koordinacijskega algoritma vodikovega sistema, ki se bo samodejno in na optimalen način odzival na razmere in zahteve elektroenergetskega sistema in trga. Vključen bo v več mehanizmov balansiranja: systemske storitve, izravnalni trg in sezonsko shranjevanje energije in (ii) razvoj digitalnih dvojčkov (dinamičnih simulacijskih modelov) vodikovega sistema ter elektroenergetskega sistema in trga. S pomočjo digitalnih dvojčkov bomo ustvarili simulacijsko okolje in numerično simulirali delovanja vodikovega sistema v povezavi z elektroenergetskim sistemom in trgom.

V fazi izvedbenih projektov smo pridobili dodatna nepovratna sredstva za projekt sončnih elektrarn – gradnja SE Zlatoličje segment 5 (2,5 MW).

V DEM namenjamo veliki poudarek tudi ostali okoljski problematiki, pri čemer ne pozabljamo na pospešeno elektrifikacijo prometa in ogrevanja.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

V DEM se zavedamo, da je ključen pogoj za uspešen tržni nastop družbe konkurenčna cena električne energije ter varna, kvalitetna in zanesljiva dobava električne energije.

V letu 2023 kakor tudi v prihodnjih letih bomo nadaljevali z izvajanjem nalog v skladu z zastavljenimi strateškimi cilji.

V letu 2023 in tudi vnaprej bomo razvijali poslovanje na treh strateško pomembnih področjih in sicer:

- področje zagotavljanja nemotene proizvodnje električne energije**, ki vključuje strateške dejavnosti:
- proizvodnje električne energije - glavni cilj družbe v obravnavanem dolgoročnem obdobju je varna, kvalitetna in zanesljiva proizvodnja električne energije. Poleg ohranitve in povečanja obstoječih proizvodnih kapacitet želimo svoje proizvodne zmogljivosti še povečati in razširiti na druga področja obnovljivih virov;
 - vzdrževanja naprav in objektov - s kvalitetnim vzdrževanjem želimo dolgoročno zagotoviti, da bodo proizvodne naprave in objekti v svoji predvideni življenjski dobi sposobni opravljati svoje projektne predvidene funkcije.

področje za zagotavljanje ekonomske učinkovitosti družbe,
področje za zagotavljanje varnosti obratovanja in poslovanja.

PREGLEDNOST FINANČNIH ODNOSOV

Družbi DEM so bila v letu 2022 dodeljena nepovratna sredstva (subvencije) v višini 448.301 EUR.

Največji del v višini 412.951 EUR se nanaša na odobrena nepovratna sredstva za sončno elektrarno Zlatoličje segment 5.

Preostali del v višini 35.350 EUR se nanaša na sofinanciranje izobraževanj, na sofinanciranje raziskovalne dejavnosti ter na obračun državne pomoči. Na podlagi 56. člena Zakona o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic Covid-19 (ZDUPŠOP) je družba prejela 1.607 EUR državne pomoči za teste na virus.

Sredstva družba razkriva na osnovi Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenega evidentiranja različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1).

TRAJNOSTNI RAZVOJ DRUŽBE DEM

IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU

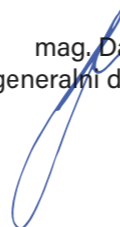
To področje ureja Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), ki v 1. odstavku 70.c člena določa, da so k pripravi izjave o nefinančnem poslovanju zavezane samo velike družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih je večje od 500. Zavezcanci so tudi družbe, ki so zavezane k pripravi konsolidiranega letnega poročila in katerih povprečno število zaposlenih na konsolidirani ravni je 500.

Odvisne družbe ureja 6. odstavek istega člena: »Odvisni družbi, ki je vključena v konsolidirano poslovno poročilo obvladujoče družbe ali ločeno poročilo te obvladujoče ali druge družbe, ni treba izpolniti obveznosti iz prvega odstavka tega člena.«

Ker smo v odvisni družbi DEM, ki je opredeljena kot subjekt javnega interesa, zavezani k trajnos nemu poslovanju in trajnostnemu razvoju družbe, smo v svojem letnem poročilu razkrili tudi ekonomske, okoljske in družbeno-socialne vidike našega delovanja. Dodatne informacije pa so na voljo v konsolidiranem letnem poročilu skupine in družbe HSE za leto 2022.

Maribor, 20. april 2023

mag. Damian Seme
generalni direktor DEM

Načelo trajnostnega razvoja je spodbujanje takšnega gospodarskega in socialnega družbenega razvoja, ki pri zadovoljevanju potreb sedanje generacije upošteva enake možnosti zadovoljevanja potreb prihodnjih in omogoča dolgoročno ohranjanje okolja.

Septembra 2015 so svetovni voditelji sprejeli dokument ZN z naslovom *Spreminjajmo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030*. V njem so določili cilje trajnostnega razvoja, da bi odpravili revščino, zaščitili naš planet ter zagotovili varstvo človekovih pravic in blaginjo za vse.

Delovanje družbe, ki večino svoje dejavnosti opravlja na reki Dravi, temelji na učinkovitih procesih, ki potekajo z minimalno obremenitvijo virov in okolja. Skrb za okolje je vselej kriterij presoje delovne in ekonomske uspešnosti – pri obstoječih zmogljivostih in tistih, ki jih še nameravamo vzpostaviti. Razvojna usmeritev družbe DEM zajema nadaljevanje obnove obstoječih zmogljivosti iz obnovljivih virov energije ter gradnjo novih zmogljivosti iz obnovljivih virov energije.

V družbi DEM podpiramo vseh 17 ciljev trajnostnega razvoja. Prednostno sledimo tistim, ki so povezani z našim delovanjem in aktivnostmi. K njihovi uresničitvi prispevamo z najrazličnejšimi ukrepi.

POLITIKA SISTEMA VODENJA

V družbi imamo sprejeto politiko vodenja družbe, v kateri so integrirani sistemi vodenja in sicer:

- Sistem kakovosti skladno s standardom ISO 9001;
- Sistem ravnanja z okoljem skladno s standardom ISO 14001;
- Sistem varnosti in zdravja pri delu skladno s standardom ISO 45001;
- Sistem za obvladovanje premoženja skladno s standardom ISO 55001;
- Sistem informacijske varnosti po ISO IEC 27001;
- Sistem neprekinjenega poslovanja in
- Certifikat družini prijazno podjetje.

Sistemi vodenja so orodje za načrtovanje in spremljanje ustreznega delovanja procesov v družbi. Osredotočamo se predvsem na optimizacijo procesov, obvladovanje tveganj, analizo odklonov/nevarnih pojavov ter nenehno izboljševanje, katerih skupni namen je doseganje načrtovane vizije družbe.

Preverjanje skladnosti z vsebino posameznih sistemov vodenja se izvaja preko integriranih presoj (notranjih in zunanjih) po vseh zgoraj navedenih ISO standardih.

Učinkovitost delovanja procesov, pa se redno preverja in po potrebi dopolnjuje na vodstvenih pregledih.

ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

KADROVSKA STRUKTURA IN ZAPOSLOVANJE

Na dan 31. decembra 2022 je bilo v družbi **253 zaposlenih**. V primerjavi z letom 2021 se je število zaposlenih povečalo za 7 zaposlenih. Na novo se je zaposlilo 17 sodelavcev, 10 pa jih je družbo zapustilo.

Ne glede na to je fluktuacija relativno nizka – 4 % in izhaja predvsem iz naslova upokojevanja.

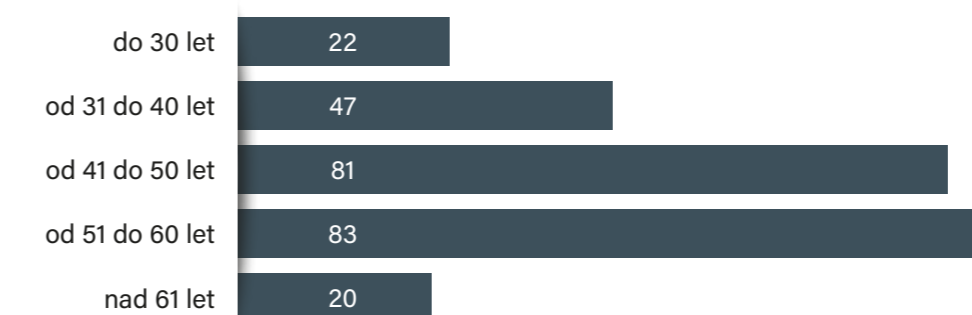
Nove sodelavce pridobivamo na različne načine – preko oglaševanja na različnih zaposlitvenih portalih, tiskanih medijih ter družbenih omrežjih in s sodelovanjem z izobraževalno sfero.

Pomembno vlogo pri pridobivanju ustreznih kandidatov za zaposlitev ima tudi štipendijska politika, saj štipendisti predstavljajo pomemben vir bazena potencialnih kadrov za podjetje. V družbi DEM smo imeli na dan 31. 12. 2022 11 štipendistov, postopek dodelitve dveh novih štipendij pa je bil še v teku.

V družbi zaposlujemo tudi 10 sodelavcev s statusom invalida (delež invalidov znaša 4 %).

Povprečna starost zaposlenih se je na račun naravne fluktuacije (upokojevanja) v primerjavi s preteklim letom nekoliko znižala in znaša 47 let (v letu 2021 47,3 leta).

Starostna struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2022

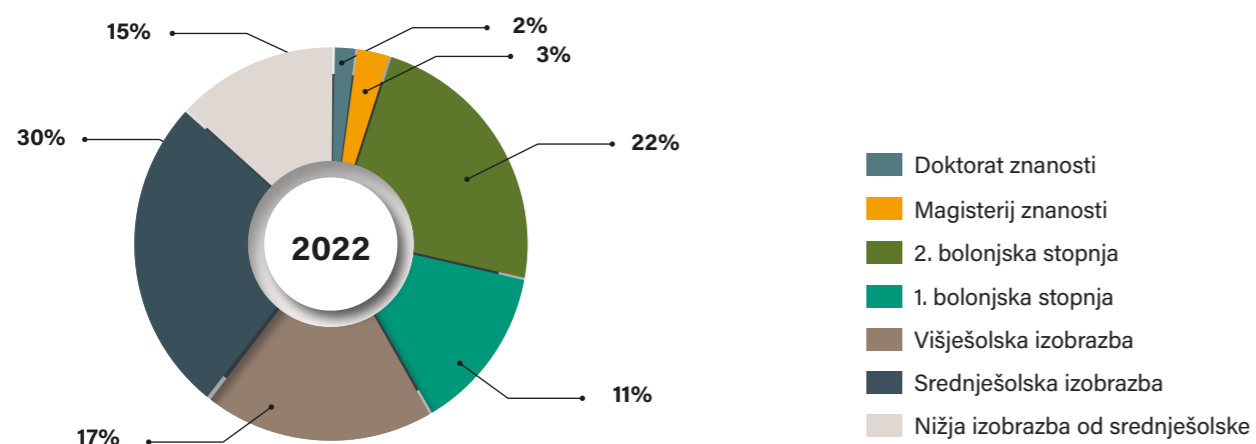

Sestava zaposlenih po spolu se je spremenila za dobro odstotno točko v prid ženskega spola. Prevladujejo moški, ki jih je v strukturi zaposlenih 82 %, delež žensk je 18 %. Najvišja deleža žensk sta v starostnem razredu med 41 in 50 let ter 51 do 60 let (v vsakem od obeh je 40 % zaposlenih žensk). Med moškimi je najvišji delež zaposlenih z 31 % v starostnem razredu od 51 do 60 let, le nekoliko nižji odstotek (30 %) je v razredu med 41 in 50 let.

Delež žensk na vodilnih in vodstvenih položajih ostaja podoben kot v preteklih letih, to je ca. 15 %.

Z vidika izobrazbene strukture prevladuje skupina zaposlenih s srednješolsko izobrazbo (30 %), nezanemarljiv pa je tudi delež zaposlenih z magisterijem in/ali doktoratom znanosti – 5 %.

Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31. 12. 2022

V družbi DEM je stopnja absentizma v primerjavi z letom 2021 ostala nespremenjena in znaša 4 %, pri čemer je 60 % odsotnosti v breme delodajalca. Največji delež med odsotnostmi v breme delodajalca imajo bolezni, ki predstavljajo 68 %.

IZOBRAŽEVANJE IN RAZVOJ

S stalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter prenosom znanja zagotavljamo nenehni razvoj zaposlenih in družbe.

Z načrtnim izobraževanjem in usposabljanjem izboljšujemo kompetence, produktivnost in ustvarjalnost zaposlenih ter na ta način krepimo konkurenčnost družbe. Najpogostejša oblika prenosa znanja je usposabljanje na delovnem mestu, udeležba na izobraževanjih in prenos pridobljenega znanja na sodelavce v obliki predavanj, predstavitev, pri čemer posebno pozornost namenjamo zakonsko obveznim in periodičnim izobraževanjem, deloma pa tudi v obliki izobraževanja na daljavo oziroma samo učenja (npr. informacijska varnost).

Naši zaposleni so bili aktivno vključeni v razvojne aktivnosti na nivoju skupine – npr. Hackathon, Bazen ključnih kadrov, Megawatne urice, Peer-coaching...

Izvedba izobraževanj in usposabljanj se je v primerjavi z letom 2022 povečala, saj smo za 45 % povečali število ur izobraževanj in usposabljanj. V letu 2022 smo se zaposleni v družbi DEM izobraževali 8.340 ur (v letu 2021 5.735 ur). V povprečju se je vsak zaposleni izobraževal 33 ur, kar je 10 ur več kot v letu 2021.

Pomemben del razvoja zaposlenih predstavlja ciljno vodenje, s katerim želimo povezati doseganje dolgoročnih strateških in kratkoročnih operativnih ciljev družbe s cilji zaposlenega. Povečati želimo delovno uspešnost zaposlenih ter njihovo zadovoljstvo in motivacijo za doseganje ciljev. Da bi bil sistem kar najbolj uspešen, se vodje izobražujejo v obliki izobraževanj, delavnic in »peer coachinga«, kjer vodje spoznavajo metode za postavljanje ciljev, prednosti vodenja s cilji ter ustrezno komuniciranje z zaposlenimi, predvsem na področju ocenjevanja, spodbujanja in motiviranja zaposlenih. Ciljno vodenje uresničujemo skozi jasno postavljene cilje družbe, organizacijske enote in zaposlenega – kar se izvaja skozi letne pogovore.

Letne pogovore izvajamo enkrat letno, na začetku leta, z vsemi zaposlenimi v družbi. Z izvajanjem letnih pogovorov spodbujamo konstruktivno komunikacijo med vodji in zaposlenimi, ovrednotimo dosežke preteklega leta in postavimo cilje za naprej. Na osnovi letnih pogovorov načrtujemo nadaljnji razvoj zaposlenih, morebitne karijerne spremembe, glede na želje sodelavcev in potrebe družbe ter načrtujemo izvedbo usposabljanj in izpopolnjevanj zaposlenih.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU

V družbi Dravske elektrarne Maribor je varnost in zdravje ena temeljnih zavez in hkrati zahtev delovanja družbe. Izpolnjujemo vse z zakonodajo določene obveznosti v zvezi z varovanjem zdravja in življenja zaposlenih. Poleg zakonodajnih zahtev, ki so zgolj minimalna osnova, nas v skrb za zdravje zavezuje tudi prejeti certifikat ISO 45001.

Poleg stalnih aktivnosti na področju zagotavljanja varnosti (rednih usposabljanj, izvajanje vaj ob izrednih razmerah, pregledih delovne opreme, stalnega nadzora nad delovnim okoljem, izbira ustrezne varovalne opreme,...) in zdravja (zdravstvenih pregledov) je bistven poudarek na t. i. zavedni varnosti, v okviru katere:

- zaposlene spodbujamo, učimo in motiviramo za iskanje varnejših načinov dela,
- zaposleni prepoznavajo nevarne dogodke oziroma incidente,
- zaposleni aktivno sodelujejo pri analizi nevarnih dogodkov, ocenjevanju tveganj in določanju ukrepov,
- zaposleni na novo zaposlene in druge izvajalce v družbi DEM prenašajo varnostno kulturo,
- zaposlene usmerjamo k dojemanju zdravega načina življenja, iz vidika vseh komponent zdravja.

Vsi skupaj želimo in stremimo k temu, da nam delo ne bi pustilo negativnih vplivov na naše zdravje; tako nezgod kot tudi prekomernih psihičnih obremenitev, ki bi lahko negativno vplivale na naše zdravje.

V začetku leta 2022 smo še uspešno izvajali in obvladovali vse zahtevane ukrepe v povezavi s preprečevanjem prenosa okužbe Covid-19. Prenos okužbe smo uspešno obvladovali tudi po ukinitvi zakonskih ukrepov tako, da nam okužbe s Covid-19 v letu 2022 niso predstavljale povečanega tveganja za zdravje in odsotnost zaposlenih.

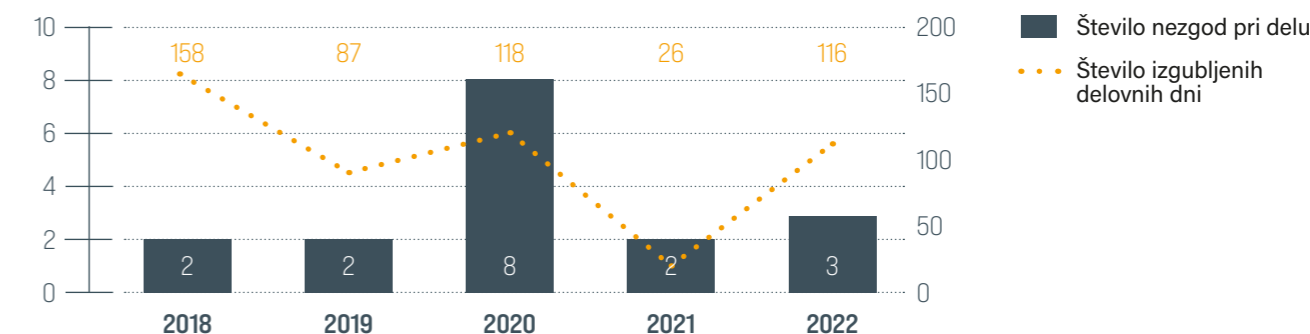
Zaradi uspešnega dela na področju razvoja v družbi in posledično priprave in gradnje novih kapacitet/objektov za proizvodnjo in hrambo električne energije iz obnovljivih virov, smo aktivno sodelovali pri pripravi in pregledu tehnične dokumentacije in izvajali nadzor na deloviščih iz vidika zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu ter požarnega varstva.

V okviru analize dela in pregleda objektov smo prepoznali 31 t. i. nevarnih dogodkov/incidentov, ki smo jih analizirali, določili ukrepe na podlagi katerih je bil nevaren dogodek preprečen oziroma definirali kontrole in aktivnosti, da do podobnega pojava več ne bo prišlo. Vse analize z ukrepi so posredovane na vse delovne lokacije družbe in z njimi seznanjeni vsi zaposleni.

Glede na razvojne projekte, ter hkrati upokojitve, je bil obseg zaposlovanja v letu 2022 večji kot običajno, kar posledično pomeni, dodatni izziv za kvalitetno in hitro uvajanje novega kadra, tudi iz vidika vsebin in zahtev varnosti in zdravja pri delu. Tako smo že v letu 2022 pričeli z novimi, naprednimi pristopi, ki jih bomo razvijali še v letu 2023.

Poleg vseh aktivnosti in zavedanju zaposlenih, pa žal kot družba, z zelo velikim in obširnimi naborom tveganj, ne moremo mimo nezgod pri delu, ki imajo za posledico bolniške odsotnosti zaposlenih. Tako smo žal tudi v letu 2022 beležili 3 nezgode pri delu, zaradi katerih smo skupno izgubili 116 delovnih dni.

Nezgode pri delu

Podatek o številu nezgod in izgubljenih delovnih dni v letu 2022 nakazuje na ugoden trend nezgod pri delu in njihovo resnost. Glede na nihanja (ki so razvidna) iz grafa, ugotavljamo da žal nimamo neposrednega vpliva na verjetnost nezgod, upamo pa da je padec števila vseeno posledica vseh aktivnosti, ki jih izvajamo v nameri zavedne varnosti.

Podatek, ki potrjuje, da se zaposleni vedno bolj zavedajo pomena varnosti in zdravja, je vsakoletno povečanje prijav t. i. nevarnih dogodkov oziroma incidentov, ki jih zaposleni prepoznajo v delovnem okolju, z namenom le te odpraviti ali zvišati nivo kvalitete dela.

SKRB ZA ZAPOSLENE

V družbi Dravske elektrarne Maribor se zavedamo, da uspešno poslovanje naše družbe ni le plod strokovnosti in dobrega dela, temveč v veliki meri tudi plod dobrih medsebojnih odnosov in zadovoljstva slehernega zaposlenega v družbi. Pomemben ključ do zadovoljstva zaposlenih je zagotovo uspešno usklajevanje poklicnega in družinskega življenja, zato smo tudi v naši družbi pristopili k pridobivanju certifikata Družini prijazno podjetje. Smo ponosni lastniki polnega certifikata **Družini prijazno podjetje**.

V letu 2022 smo nadaljevali z začrtanimi smernicami iz leta 2011 in 2014 in uspešno izvajali vseh 17 ukrepov, ki so implementirani v stalno delovanje sistema. Izvedli smo predstavljen zaradi korone, iz leta 2020, ukrep Dan odprtih vrat, katerega se je udeležilo 180 zaposlenih z družinskimi člani. Kot vsako leto pa je tudi ta konec leta zaznamoval prihod dobrega moža, ki je obdaril 144 otrok in rojstvo osemnajstih malih nadobudnežev.

V družbi DEM se zavedamo, kako pomembno je zdravje vseh zaposlenih. Zaposlenim pomagamo zanj skrbeti in ga ohranjati z različnimi oblikami nadstandardnih zavarovanj. S tem zaposlenim omogočamo, da v najkrajšem možnem času pridejo do zdravnika. S tem zagotavljamo, da se po bolezni ali poškodbi hitreje vrnejo v delovno okolje.

Vplačevanje v drugi pokojninski steber, v obliki prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja zaposlenih, je sestavni del plačne politike. S tem kot ozaveščen delodajalec skrbimo za večjo finančno varnost naših zaposlenih tudi po upokojitvi.

V kolikor to dopušča delovni proces imajo zaposleni možnost, da delo opravljajo tudi od doma. Temu smo ustrezno prilagodili interne akte in pogodbe o zaposlitvi.

Veliko pozornosti namenjamo skrbi za zdravje zaposlenih in preventivnemu varstvu – ki vključuje medicinsko programiran oddih, različne delavnice ter aktivno podporo Športnemu društvu DEM. Zaposlenim smo omogočili dostop do različnih vodenih vadb, ki jih pripravljajo certificirani inštruktorji fitnesa. V okviru športnih društev je na voljo širok nabor popoldanske rekreacije za zaposlene in možnost vključitve v raznolike preventivne dejavnosti, možnost ugodnega koriščenja wellness storitev. Tako kot v preteklem letu smo tudi v letu 2022 ponovno prejeli Certifikat FIT PODJETJE 2022, ki ga podeljuje društvo Bodifit Slovenija.

Za vse zaposlene in njihove družinske člane je bila na voljo tudi psihološka pomoč 24 ur na dan vse dni v tednu. Zaposlenim omogočamo preživljanje počitnic v počitniških objektih na različnih lokacijah po Sloveniji in na Hrvaškem.

Za zagotavljanje nemotene poslovanja ter varnih in zdravih delovnih razmer za zaposlene smo vzpostavili celovit pristop za obvladovanje tveganj v času epidemije Covid-19. Ukrepi za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni v času epidemije so veljali in se izvajali za vse zaposlene. Zaposlenim smo aktualne informacije sporočali v skladu z varnostnimi protokoli, v obliki pisnih obvestil in navodil, preko elektronske pošte, preko posebnih obvestil in oglasnih tabel pa smo vse zaposlene skozi celo leto obveščali o aktualnih ukrepih in priporočilih.

Za vse zaposlene je bila zagotovljena vsa zaščitna oprema, zadostne količine zaščitnih mask in razkužil, hitri testi ter redna hitra testiranja.

POVEZOVANJE Z MLADIMI POTENCIALNIMI KADRI

Tudi v letu 2022 smo v svojo sredino povabili mlade, s katerimi smo se povezali preko štipendiranja, izvajanja obveznih praks in drugih načinov sodelovanja s fakultetami. Želeli smo, da se nam pridružijo mladi univerzitetni diplomanti in študentje zaključnih letnikov s svežo energijo, ki imajo potencial in katerih želje in pričakovanja so usklajena z našim delovanjem in vrednotami. Načini sodelovanja so bili različni. Potekalo je v obliki obveznih praks, študentskega dela in pripravništva.

Tudi v letu 2022 smo k počitniškemu delu povabili otroke naših sodelavk in sodelavcev. Prve delovne izkušnje v naši delovni sredini so nabirali tako dijaki kot študentje. V času počitniškega dela so poleg nabiranja delovnih izkušenj tako spoznali tudi delo staršev in različna delovna področja v okviru družbe.

SODELOVANJE S PREDSTAVNIKI ZAPOSLENIH

V družbi DEM skrbimo za stalni dialog s Svetom delavcev in Sindikatom, ki jih tretiramo kot povezovalni člen med zaposlenimi in vodstvom družbe. Socialni dialog uresničujemo skozi redna srečanja s predstavniki sveta delavcev in predstavniki sindikata in tako zagotavljamo ažurno informiranje zaposlenih ter aktivno vključevanje predstavnikov zaposlenih v delovanje družbe. Vodstvo se redno udeležuje vseh sej, kjer se poleg informacij o aktualnem poslovanju družbe med drugim obravnavajo tudi vprašanja in pobude zaposlenih, ki jih posredujejo prek predsednika sveta delavcev ali predsednika sindikata oziroma sindikalnega zaupnika.

ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA

Kljub energetske rabi ostaja reka Drava pomembna tudi z naravovarstvenega vidika, saj so ob njej bogati obvodni habitati, ki jim daje tekoča voda izjemno zmožnost prilagajanja različnim posegom. Dravograjsko jezero je sicer umetno jezero za jezom hidroelektrarne Dravograd, vendar so ob njem nastala pomembna mokrišča z bogatim živim svetom. Tu so pomembna dristišča rib, stalno ali občasno na jezeru živi okoli 150 vrst ptic, dom si je našla kolonija bobrov, številne so tudi botanične zanimivosti.

Pred jezom Markovci je na Dravi nastalo največje slovensko umetno jezero - Ptujsko jezero, s katerim je mesto dobilo obsežno vodno površino, ki je pomembna za različne oblike rekreacije ob in na vodi ter za ribolov. Na jezeru in ob njem stalno ali občasno živi več kot 200 vrst ptic, ki so jim namenjeni tudi manjši otoki (narejeni v okviru projekta LIFE Drava); pomembno je tudi kot počivališče za ptice med jesensko in spomladansko selitvijo.

Dol-vodno od jezua je v kotu med strugo Drave in Dravinjo na desnem bregu Drave krajinski park Šturmovci, za katerega je značilno prepletanje poplavnih gozdov, mrtvih rokavov in travnikov z bogatim živim svetom, kjer gnezdi okoli 90 vrst ptic in predstavlja življenjski prostor kačjih pastirjev in metuljev ter več kot 500 rastlinskih vrst.

Obsežni deli poplavne ravnice na levi (madžarski) strani reke Drave so zavarovani kot narodni park Donava-Drava. V njem varujejo zelo raznolike habitate z bogatim živalskim in rastlinskim svetom, od prodišč v rečni strugi do mokrišč, mrtvih rokavov z mrtvicami, poplavnih gozdov in mokrotnih travnikov. Vse navedeno kaže, da sobivanje industrije, narave in ljudi ni nemogoče. Preplet vedno novih znanj, strokovnih ugotovitev in volje lahko poskrbi za primernost prostora za vse.

**ODGOVORNO DO OKOLJA:
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA
NARAVE IN LJUDI**

IZHODIŠČA ZA TRAJNOSTNO UPRAVLJANJE REKE DRAVE Z VIDIKA VPLIVOV VERIGE HIDROELEKTRARN NA NARAVNO OKOLJE

Glavni okoljski cilj Vodne direktive je doseganje dobrega stanja voda najkasneje do leta 2027. Za močno preoblikovana ali umetna vodna telesa je namesto dobrega ekološkega stanja okoljski cilj dober ekološki potencial.

Okvirno direktivo o vodah dopolnjujejo posebne ciljne direktive, kot so direktiva o podzemni vodi, direktiva o pitni vodi, direktiva o kopalnih vodah, direktiva o nitratih, direktiva o čiščenju komunalne odpadne vode, direktiva o okoljskih standardih kakovosti in direktiva o poplavih.

Glavni cilj procesa Sistema ravnanja z okoljem je vzpostaviti sistem podpore pri trajnostnem upravljanju verige hidroelektrarn na reki Dravi na način, da bodo upoštevani trajnostni principi upravljanja ter obveznosti Dravskih elektrarn Maribor (koncesionarja) v skladu z zahtevami Vodne direktive, ki je v slovensko zakonodajo implementirana z Načrtom upravljanja voda.

Za trajnostno upravljanje verige hidroelektrarn na reki Dravi se upošteva celoten rečni sistem z vsemi njegovimi medsebojnimi funkcijami in prostorskimi povezavami, pri tem pa se poleg energetskih ciljev upoštevajo relevantna področja, kot so varstvo narave in voda, varstvo pred poplavi ter drugo rabo.

Z zakonom so podane naloge spremljanja stanja okolja. Na nivoju države se izvaja monitoring naravnih pojavov, stanja okolja in onesnaževanja le-tega. Monitoring naravnih pojavov obsega spremljanje in nadzorovanje meteoroloških, hidroloških, erozijskih, geoloških, seizmoloških, radioloških in drugih geofizikalnih pojavov. Monitoring stanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje kakovosti tal, voda in zraka ter biotske raznovrstnosti. Monitoring onesnaževanja okolja obsega spremljanje in nadzorovanje emisij v tla, vode in zrak.

Model izhodišč za trajnostno upravljanje reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje obsega naslednje vsebine:

- Analiza zakonodajnega okvirja predstavlja pregled nacionalne zakonodaje, lokalnih predpisov in prostorskih aktov, mednarodnih pogodb in konvencij ter programsko političnih dokumentov relevantnih za model trajnostnega upravljanja.
- Analiza stanja – vsebuje dva sklopa:
 - Pregled obstoječih baz podatkov o stanju okolja na področju koncesije s katerimi razpolagajo Dravske elektrarne Maribor in baz, ki so javno dostopne ter
 - Pregled obstoječih načrtov vzdrževanja in drugih ukrepov ter sistemov spremljanja stanja okolja.
- Analiza deležnikov predstavlja opredelitev deležnikov na območju koncesije ter možnosti sodelovanja z njimi:
 - Identifikacija in seznam deležnikov.
 - Izhodišča sodelovanja deležnikov na podlagi analiz.
- Razvoj modela trajnostnega upravljanja reke Drave s strani koncesionarja kot orodje namenjeno načrtovanju upravljanja reke Drave z vidika približevanja zahtevam Vodne direktive in načelom trajnostnega razvoja. Izdelan je koncept in opis sklopov splošnega modela trajnostnega upravljanja reke Drave ter metodologija za izvedbo ukrepov.
- Preveritev modela na pilotnem območju. Pripravljen model je bil preverjen na akumulacijskem bazenu hidroelektrarne Formin – Ptujskem jezeru.

Model trajnostnega upravljanja reke Drave z vidika vplivov verige hidroelektrarn na naravno okolje je v fazi noveliranja, in sicer po vseh zgoraj opisanih sklopih.

Poudarek bo predvsem na ukrepih in ostalih obveznostih, ki bodo izhajale iz Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje od leta 2022 do leta 2027.

OKOLJSKI PODATKI

Okoljski podatki	2022	2021
Število okoljskih incidentov	2	4
Število pritožb	0	0
Povprečna poraba goriva za vozila (l/100 km)	6,9	6,7
Poraba pitne vode (m ³)	2.168	3.226
Poraba hladilne tehnološke vode (mio m ³)	1,39	1,76
Poraba električne energije iz omrežja (kWh)*	3.466.224	1.115.604
Količina nenevarnih odpadkov (t)	381	189
Količina nevarnih odpadkov (t)	47	53
Količina plavja (t)	980	718
Investicije za varstvo okolja (EUR)	1.125.011	1.229.858
Tekoči izdatki za varstvo okolja (EUR)	1.021.673	992.377
Ekološko stanje površinskih voda - Molibden (µg/l), Sulfat (mg/l)	3,4/23,4	2,6/22,4
Globe in nenedarne sankcije zaradi nespoštovanja okoljskih predpisov 4-EN29 (EUR)	0	0

*V letu 2022 je bila zelo slaba hidrologija, kar se kaže tudi v zmanjšanem obratovanju elektrarn. Zaradi tega je bilo skoraj za 50 % več zagonov agregatov kot v prejšnjih letih, kar pomeni bistveno večji odvzem energije iz omrežja.

V letu 2022 beležimo dva okoljska incidenta in sicer:

- Pri testiranju zaščite avtomobilске baterije v laboratoriju Fakultete za elektrotehniko je le ta zagorela. Laboratorij se nahaja znotraj območja HE Mariborski otok. Bili so izpeljani vsi postopki v skladu z interno dokumentacijo DEM.
- Manjši požar nelegalno odloženih odpadkov (zeleni rez in drugi odpadki iz naravnih materialov) na zemljišču v lasti DEM.

V nobenem primeru ni nastala okoljska škoda.

Količino nevarnih odpadkov smo glede na prejšnja leta zmanjšali, kar lahko pripišemo doslednemu izvajanju ukrepov zapisanih v Načrtih gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt. Količina nenevarnih odpadkov je narasla, kar je posledica večjih vzdrževalnih del in rekonstrukcij. Prizadevanja so usmerjena tudi v iskanje uporabne vrednosti za določene snovi, ki na prvi pogled izpolnjujejo pogoje, da jih tretiramo kod odpadke.

RAVNANJE Z ODPADKI

Ravnanje z odpadki poteka v skladu z internim Navodilom za ravnanje z odpadki. Izdelani so načrti gospodarjenja z odpadki za posamezni proizvodni objekt, v skladu s tem se izvajajo ukrepi preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov.

Družba v okviru tehničnih in ekonomskih možnosti vpeljuje tako tehnologijo, materiale, embalažo, proizvodna sredstva in organizacijo dela, da zagotavlja: zmanjšano nastajanje odpadkov, ponovno uporabo odpadkov, recikliranje, večkratno uporabo embalaže, uporabo okolju prijaznejše embalaže, procesov itd. Kljub temu lahko nastanejo večje količine odpadkov, ki so posledica večjih gradbenih posegov, prenov proizvodnih objektov in ostale infrastrukture.

Osnovno načelo, ki ga upoštevamo pri načrtovanju in izvajanju zbiranja odpadkov je, da se odpadki zbirajo ločeno glede na vrsto odpadka, tako da kasnejše ločevanje ali sortiranje ni več potrebno. Kriteriji za ločeno zbiranje so vzpostavljeni v skladu s predpisi in v dogovoru s prevzemnikom oziroma predelovalcem odpadkov. V skladu s poslovno dejavnostjo družbe vse odpadke predajamo izbranim koncesionarjem.

Plavje se deponira na začasnih deponijah na objektih. Na deponije plavja je prepovedano odlagati vse ostale vrste odpadkov, ki niso posledica čiščenja reke na jezovnih zgradbah. Količine plavja ni mogoče predvideti v naprej, saj je odvisna od hidrologije in ostalih zunanjih dejavnikov.

HLADILNA (TEHNOLOŠKA) VODA

Poraba hladilne vode je v skladu s podeljenimi delnimi vodnimi dovoljenji. Za vsa mesta odvzema je izdelan Poslovnik o obratovanju in vzdrževanju vodnih objektov in naprav, kjer je podrobno določen način obratovanja objekta za rabo vode. V skladu s poslovnikom so nameščene merilne naprave za ugotavljanje dejansko odvzete količine vode.

ANALIZA VODE IN SEDIMENTOV

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda (UL RS št. 10/09, 81/11 in 73/16) in Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (UL RS št. 25/08).

Analiza vode in sedimentov - področje monitoringa	Vrednotenje 2022	Vrednotenje 2021
1. Kemijsko stanje	Dobro	Dobro
2. Ekološko stanje	Ni dosežen dober ekološki potencial*	Slabo
2.1 Biološki elementi - bentoški nevretenčarji		Slabo
2.1 Biološki elementi - fitobentos	Zelo dobro	Dobro
2.2 Splošni fizikalno-kemijski elementi	Zelo dobro	Zelo dobro
2.3. Posebna onesnaževala **	Dobro	Dobro

*Zaradi enega vzorčnega mesta na Ptujskem jezeru, ki se uvršča med MPVT, je pri skupni oceni vrednoten ekološki potencial.
**Vrednotenje rezultatov fizikalno-kemijskih analiz je bilo opravljeno na podlagi samo enkratnega vzorčenja, zato so rezultati pokazatelj le trenutnega stanja reke Drave na izbrani lokaciji.

V letu 2022 so bile opravljene dodatne analize vode po zgoraj opisanih parametrih na lokaciji hidroelektrarne Vuzenica. Rezultati analiz so primerljivi s prikazanimi v zgornji tabeli.

OKOLJSKI PROJEKTI

VSE, KAR DELUJE, DELUJE Z VPLIVOM NA OKOLJE. IN OKOLJE IMA VPLIV NA DELOVANJE.

Tam, kjer človek v naravi išče energijo, se dogajajo posegi v krajino. Stebrne elektrarne, postavljene v rečno strugo, imajo manjši vpliv na okolje kot kanalske elektrarne. Pri kanalskih elektrarnah so posegi obsežnejši, a lahko s premišljenimi rešitvami krajino tudi varujejo in bogatijo. Obratovanje hidroelektrarn z ustreznimi tehnološkimi rešitvami ne obremenjuje okolja, izgradnja pa lahko vpliva na podobo krajine, na spremembe vodnega režima reke in s tem na rečna življenjska okolja. Odgovorno ravnanje z okoljem se zato začne že pri načrtovanju tehnoloških rešitev, s preprečevanjem morebitnih neželenih vplivov in z nenehnim nadziranjem možnih posledic delovanja hidroelektrarn za okolje. Nekaterih vplivov ni mogoče povsem preprečiti, zato je še toliko pomembnejša skrb za odpravo njihovih posledic.

V Dravskih elektrarnah Maribor so ekološki projekti usmerjeni predvsem v sanacijo akumulacij in ob tem v revitalizacijo in urejanje brežin ter v odstranjevanje plavja in ekološko izrabo organskih odpadkov. Sanacija akumulacijskih jezer zajema ureditve iztokov pritokov, izvedbe nasipov, umetnih otokov, ovir za zadrževanje plavja in podobne posege, ki prispevajo k naravnemu ravnovesju v okolju. Ustrezna ureditev akumulacijskih jezer in brežin je tudi temelj za razvoj turističnih in rekreacijskih dejavnosti, povezanih z vodnimi površinami.

Družba, katere delovanje je v celoti prežeto z načeli trajnostnega razvoja in odgovornega ravnanja z okoljem, pri svojih ekoloških projektih sodeluje s številnimi organizacijami in društvi.

Ohranjanje energetskega potenciala - odstranjevanje sedimentov iz Ptujkega jezera

Z deli, vezanimi na ohranjanje energetskega potenciala oziroma odstranjevanja sedimentov iz Ptujkega jezera na brežine se je nadaljevalo tudi v letu 2022. Zaključena je petletna pogodba za izvajanje odstranjevanja sedimentov in revitalizacije brežin na levi in desni strani Ptujkega jezera. Z deli bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih.

V okviru omenjenih del so se v letu 2022 izvajale naslednje aktivnosti:

- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija brežine z načinom polnjenja lesenih kašt (skladovnic) in uporabe flokulanta na levi strani akumulacije;
- polnjenje geo-tekstilnih vreč na območju večjih globin in izvedba revitalizacije z načinom dvojnih lesenih kašt in
- odstranjevanje sedimentov in revitalizacija brežine z načinom nad-višanja že vgrajenih geo-tekstilnih vreč s postavitvijo lesenih kašt na desni strani akumulacije.

Z opisano izvedbo zagotavljamo sonaravno ureditev in večjo stabilnost brežine.

Ohranjanje energetskega potenciala - saniranje otoka za ptice (Čigra 1)

V letu 2022 smo pristopili k sanaciji otoka za ptice (Čigra1). Sanacija se bo izvedla z odstranjevanjem sedimentov na poškodovan otok.

V okviru omenjenih del so se v letu 2022 izvajale naslednje aktivnosti:

- odstranjevanje sedimentov na in ob obstoječi otok;
- izvedba dodatnih lesenih pilotov okrog otoka za polnjenje s sedimentom.

Z opisano izvedbo zagotavljamo sonaravno ureditev in povečujemo profil akumulacije.

Čiščenje izlivnih odsekov in pregrad

Ekstremne padavine in neurja povzročajo spiranje in erozijo nezavarovanih brežin na pritokih reke Drave. Posledično se na izlivnih odsekih pritokov odlagajo večje količine sedimentov (mulja in proda).

Da bi preprečili vnos sedimentov v akumulacijske bazene, se omenjeni odseki čistijo v skladu z letnim planom, ki je narejen na osnovi rednih pregledov izlivnih odsekov. V letu 2022 smo omenjena dela opravljali na naslednjih lokacijah: izlivni odsek Lobnica, izlivni odsek Radoljna, izlivni odsek Vaški potok, izlivni odsek Dravški potok, izlivni odsek Cerkvica in na pregradah Vuhreščice, Trbonjske reke in pregrade na Dravškem potoku. Skupno je bilo v letu 2022 na ta način odstranjeno približno 26.340 m³ sedimentov.

Čiščenje izlivnih odsekov železniških propustov

Ekstremne padavine in neurja povzročajo spiranje in erozijo nezavarovanih brežin posledično se s tem materialom polnijo železniški propusti vključno do samih izlivnih odsekov v reko Dravo do take mere, da so železniški propusti na železniški progi Dravograd - Maribor ogroženi do te mere, da lahko pride do poškodb na sami železniški progi. Dravske elektrarne Maribor smo v letu 2022 očistili najbolj zaprodan železniški propust Polnerjevega potoka, kateri je bil skoraj v celotnem profilu propusta zasut vključno do samega izlivnega odseka potoka v reko Dravo.

Da bi preprečili vnos sedimentov v železniške propuste in akumulacijske bazene, se omenjeni železniški propusti in odseki čistijo v skladu z letnim planom, ki je narejen na osnovi rednih pregledov železniških propustov in njihovih izlivnih odsekov.

Izgradnja prodne pregrade Štihov potok v zalivu Vas 2

Izvedba prodnega zadrževalnika na Štihovem potoku v zalivu Vas 2 tik pred izlivom le-tega v reko Dravo je bila nujna zaradi velike prodonosti hudourniškega Štihovega potoka. Z izvedbo prodnega zadrževalnika smo dosegli zmanjšanje vnosa proda v zaliv Vas 2. Prodna pregrada na Štihovem potoku in struga pred njo sta oblikovani tako, da omogočata lažje odstranjevanje proda iz struge potoka brez poškodovanja brežin potoka in obrežja reke Drave. V okviru izgradnje prodne pregrade smo obnovili tudi obstoječo servisno cesto, ki služi za lažje vzdrževanje prodne pregrade.

Izgradnja male čistilne naprave na hidroelektrarni Vuhred

Na območju HE Vuhred priklop na javno kanalizacijsko omrežje ni mogoč, zato smo v letu 2022 pristopili k izgradnji male čistilne naprave, ki temelji na postopku WSB (postopek lebdeče posteljice s prezračevanjem). Postopek WSB čiščenja odpadne vode se je v praksi pokazal za zelo učinkovitega, tudi pri zelo nizkih obremenitvah, kar je še posebej pomembno za objekte s sezonskimi ali manj rednimi obremenitvami.

Vzdrževalna dela na strugi Drave (sipini 7 in 8 v Dogašah, sipina 2 v Rošnji in sipina Stojnci)

Sipine se zaradi ugodnih danosti za rast močno zaraščajo, kar povzroča zmanjševanje prevodnosti rečnega korita v primeru visokih voda. V letu 2022 smo vzdrževalna dela izvajali na treh lokacijah, in sicer: sipina 7 in 8 (desni breg - nasproti od Trčove), sipina Rošnja 2 (desni breg ob naselju Rošnja) in sipina Stojnci (levi breg - 130 m gorvodno od Borlskega mostu). Z omenjenih sipin so se odstranile vse grmovne in drevesne zarasti, skupaj s panji, prav tako humusna plast s koreninami ter naplavine. Na opisan način smo očistili 5,5 hektarjev površin. Z izvedenimi deli je na omenjenih odsekih doseženo povečanje pretočnega profila struge in posledično znižanje gladin ob nastopu visoke vode. Urejena gola prodišča pa imajo pozitiven učinek na ohranjanje in ponovno vzpostavitev življenjskega prostora obvodnega življenja (nadomestni habitat za malega deževnika in malega martinca).

Čiščenje zarasti v strugi drenažnega jarka Ptujkega jezera

Po obodu Ptujkega jezera poteka drenažni jarek, katerega funkcija je odvod lokalnih potokov ter precejenih vod iz Ptujkega jezera. Zaradi različnih vplivov se v koritu drenažnega jarka odlagajo sedimenti, brežine drenažnega kanala pa zaraščajo. Vsakoletna vzdrževalna dela zagotavljajo pretočnost profila drenažnega jarka in sicer na način, da se odstranjuje zarast, sedimenti in plavine. Redno izvajanje vzdrževalnih del nam omogoča tudi kontrolo stabilnosti objekta.

Prehodi za vodne organizme

Izgradnja visokih jezov, kot so tudi jezovi hidroelektrarn, predstavljajo prepreko za selitev rib po rečnem toku. Najučinkovitejši ukrep za vzpostavitev selitvenih poti rib, je izgradnja prehodov za vodne organizme oziroma ribjih stez, ki so umetno zgrajene poti, po katerih lahko ribe nemoteno potujejo v obe smeri in s pomočjo katerih se lahko izognejo preprekam, ki jim omejujejo življenjski prostor. Potekajo vzporedno s strugo reke, njihova oblika in dolžina pa sta odvisni od vrste rib, ki živijo v reki in omenjene steze koristijo.

Leta 2016 je Vlada Republike Slovenije sprejela »Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (UL RS, št. 67/16), s katero je bil sprejet in je stopil veljavo »Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 (v nadaljevanju NUV II). V letu 2022 bi moral biti sprejet Načrt za upravljanje voda na vodnem območju Donave za obdobje 2022-2027 - NUV III. Ena bistvenih zahtev in ciljev NUV je vzpostavitev vzdolžne povezljivosti vodotokov za vodne organizme. Med potrebne ukrepe sodi izvedba funkcionalnih prehodov za vodne organizme čez antropogene strukture v vodnih telesih. V Dravskih elektrarnah Maribor smo aktivno pristopili k izvajanju nalog.

Najprej smo uspešno prenovili in usposobili prehod za vodne organizme na pregradi hidroelektrarne Mariborski otok, ki od leta 2017 obratuje.

Zavod za ribištvo Slovenije je izvajal monitoring prehoda vodnih organizmov in ocene kažejo na uspešno sanacijo, kar je razvidno iz števila in raznolikosti osebkov, ki migrirajo.

AKTIVNOSTI V LETU 2022:

Prehod za vodne organizme na jezu Melje

V letu 2021 je bila dokončana dokumentacija za gradbeno dovoljenje (DGD) in projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI). Pridobljeno je bilo gradbeno dovoljenje. V letu 2022 se aktivnosti niso izvajale.

Prehod za vodne organizme na hidroelektrarni Fala

V letu 2022 je bila dokončana dokumentacija za gradbeno dovoljenje (DGD) in projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI). Gradbeno dovoljenje je v fazi pridobivanja.

Prehod za vodne organizme na jezu Markovci

V letu 2022 je bila končana projektna dokumentacija DGD in PZI.

Analiza dosedanjih ihtioloških raziskav na Slovenskem delu reke Drave s predlogom zahtevanih nadaljnjih aktivnosti

V zadnjih letih je bilo izvedena vrsta ihtioloških raziskav v akumulacijah in vodotokih reke Drave. Posamezna poročila zajemajo naslednja poglavja:

- Območje raziskave;
- Ribiško upravljanje in varstvo rib;
- Metode vzorčenja;
- Rezultati vzorčenj in popis drstišč;
- Zaključki s predlaganimi ukrepi.

Namen analize je bil:

- Pregled in analiza podatkov oziroma rezultatov ihtioloških raziskav in monitoringov, ki so bili opravljeni v zadnjih 15 letih. Posebej so analizirani zaključki in predlagani ukrepi iz izdelanih poročil.
- Pregled zakonskih podlag s področja zagotavljanja vzdolžne povezljivosti in prehodnosti vodotokov za vodne organizme ter s področja upravljanja z vodami (zagotavljanje dobrega ekološkega stanja oziroma potenciala površinskih voda), pregled zakonskih podlag s področja sladkovodnega ribištva, pregled zakonskih podlag s področja ohranjanja narave (območja Natura 2000 - varovane vrste in habitati), pregled pojavljanja tujerodnih vrst na območju reke Drave.
- Priprava predloga nabora smernic in ukrepov za posege na območju reke Drave na podlagi analiziranega stanja.
- Pregled in analiza ribiškega upravljanja na območju reke Drave v Sloveniji.

Na podlagi rezultatov analize so podani predlogi ukrepov za izboljšanje stanja ribjih populacij in predlog morebitnega monitoringa na akumulacijah s katerim bi se ugotovljalo vplive na ribjo populacijo zaradi režima obratovanja, ravnanja s sedimenti in drugimi vzdrževalnimi posegi v vodna telesa.

Izdelava hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov

Izvedba projekta hidravličnega modela verige hidroelektrarn in fizičnega modela referenčnega objekta za ustrezno varno načrtovanje prevajanja visokovodnega vala in transporta sedimentov je načrtovana v triletnem obdobju in zajema naslednje sklope:

- Izdelava numeričnega hidravličnega modela verige hidroelektrarn od državne meje z Avstrijo do državne meje s Hrvaško;
- Izdelava modela in raziskave na prostorskem fizičnem hidravličnem modelu hidroelektrarne Vuzenica;
- Aplikacija rezultatov hidravličnih modelnih raziskav hidroelektrarne Vuzenica na ostale hidroelektrarne v verigi Dravskih elektrarn Maribor;
- Izdelava programa (predloga) obratovanja akumulacij v primeru napovedi in/ali nastopa visokih vod;
- Izdelava predloga »Program upravljanja s sedimenti«.

Izvedba vseh sklopov je potekala vzporedno, skladno s sprejetim terminskim planom. Projekt je bil zaključen v letu 2022.

Vrednotenje in remediacija rečnih sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju

DEM smo partner v konzorciju ARRS L7-2629 projekta Ready4Use z naslovom Vrednotenje in remediacija rečnih sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju. Gre za aplikativni triletni projekt (trajanje 2020 do 2023). Ob podpori Zavoda za gradbeništvo in Fakultete za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani smo v zadnjih dveh letih izvedli številne laboratorijske preizkuse možnosti remediacije (predelave) Dravskega sedimenta, in njegove uporabe v gradbeništvu.

Sedimente se lahko s tehnološkimi postopki predela v opeke, geopolimere, gradbene kompozite za izgradnjo nasipov in v druge materiale. Medtem, ko so procesi sedimentne remediacije še na laboratorijskem nivoju, pa smo opečne izdelke iz mešanice sedimentov in gline že razvili do sedme stopnje tehnološke zrelosti (TRL7), sedimentne kompozite za izgradnjo nasipov pa do TRL 8. Prototipni opečni izdelek ob dodatku rečnega sedimenta je že preverjen v operativnem okolju, sedimentni kompozit (SedKomp1 in SedKomp2) pa je prototipno preverjen in registriran za uporabo s podeljenim Slovenskim tehničnim soglasjem STS-22/0009.

Kemijsko, fizikalna in biološka analiza vode in sedimentov v akumulacijah

V akumulacijah Dravskih elektrarn Maribor na letni ravni izvajamo analize vode in sedimentov. Vzorčenje vode se izvaja v skladu z zahtevami Pravilnika o monitoringu stanja površinskih voda in Uredbo o upravljanju kakovosti. V letu 2022 so bili odvzeti vzorci stabiliziranega sedimenta na levi in desni strani obrežja Ptujskega jezera, na HE Mariborski otok in Trbonjskem jezeru. Vzorčenje izvajamo zaradi potrebe spremljanja stanja deponiranja sedimenta. Analiza vode je bila opravljena na odvzetih vzorcih v akumulaciji hidroelektrarne Vuzenica in akumulaciji hidroelektrarne Formin.

Vzorčenje in analiza razvoja školjk v reki Dravi v letih 2021 - 2023

Po prvih opazovanih populacij školjk trikotničark v letih od 2009 do 2011 je kazalo, da bodo školjke trikotničarke v relativno kratkem času popolnoma prekrile vse betonske površine derivacijskih kanalov. Vendar je v nasprotju s temi pričakovanji v začetku leta 2015 opažen izrazit upad populacije školjk. Z nadaljevanjem monitoringa populacij školjk trikotničark v letu 2017 ponovno beležimo izrazit dvig v deležu prekritosti kanala s školjkami (povečanje biomase, gostote ter povprečne velikosti školjk). Nihanja populacije školjk trikotničark so se nadaljevala tudi v naslednjih letih.

Vzorčenje školjk izvajamo na šestih stalnih lokacijah, praviloma v nočnem času. V navedenem obdobju bomo spremljali potek razmnoževanja in rasti školjk.

Zamenjava merilnika motnosti na hidroelektrarni Mariborski otok

Dravske elektrarne Maribor izvajamo monitoring motnosti reke Drave na štirih merilnih mestih. Na vseh so nameščeni samodejni optični merilniki. Merilna metoda merilnika je sestavljena iz klasične nefelometrične metode in dodatnega senzorja v glavi merilnika, ki meri sipanje svetlobe in posledično motnost. Motnost vode lahko interpretiramo kot merjenje relativne čistosti vode, v kateri so prisotni disperzni in suspendirani delci. Motnost merimo s turbidimetri v enotah NTU (Formazin nephelometric unit - FNU). Leta 2020 je bil zamenjan merilnik na hidroelektrarni Dravograd, letu 2021 na hidroelektrarni Vuzenica, v letu 2022 na hidroelektrarni Mariborski otok, v načrtih pa je še zamenjava na jezu Markovci. Po zamenjavi posameznega merilnika je omogočena izmenjava podatkov med Dravskimi elektrarnami Maribor in Agencijo Republike Slovenije za okolje (ARSO), ki podatke zbira, obdeluje in ustrezno interpretira.

Energetska sanacija poslovne stavbe hidroelektrarne Vuzenica

Za poslovno stavbo hidroelektrarne Vuzenica se je v letu 2022 izdelana projektna dokumentacija za izvedbo gradnje (PZI). Energetska sanacija poslovne stave HE Vuzenica zajema zamenjavo stavbnega pohištva, toplotno izolacijo podstrešja in izvedbo toplotnega ovoja zgradbe. Energetska sanacija bo v skladu s projektom in planom izvedena v letu 2024.

KLJUČNO TVEGANJE

Tveganje povezano s povečanimi količinami plavja v izrednih razmerah, ki presega zmogljivosti deponij plavja. Viri tveganja so naravne nesreče (vetrolom, snegolom) in izredni dogodki (visoke vode). Lokacija tveganja je predvsem HE Zlatoličje.

Tveganje obvladujemo z doslednim ravnanjem v skladu z veljavnimi internimi akti, pravočasnim praznjenjem deponij, zagotavljanjem dodatnih površin za plavje, zagotavljanjem ustrezne in potrebne mehanizacije ter transportnih sredstev in organizacijo delovnih procesov v času tovrstnih dogodkov.

HIDROELEKTRARNE PROIZVAJAJO ELEKTRIČNO ENERGIJO IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN SO KLJUČ DO TRAJNOSTNE PRESKRBE Z ELEKTRIČNO ENERGIJO V SLOVENIJI

Proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov je eden od ključnih stebrov trajnostne politike na področju preskrbe z električno energijo. Dravske elektrarne Maribor že več kot 100 let izvajamo to poslanstvo in proizvajamo električno energijo iz obnovljivega vodnega vira - vodnega potenciala reke Drave. Zgodovina delovanja že sama po sebi nakazuje na trajnostno usmerjenost družbe. Električno energijo proizvajamo v osmih velikih sistemskih hidroelektrarnah, štirih malih hidroelektrarnah in petih fotovoltaičnih elektrarnah. V bližnji prihodnosti načrtujemo izgradnjo precej večjih fotovoltaičnih sistemov na kanalih derivacijskih elektrarn HE Zlatoličje in HE Formin, izkoriščanje vetrne energije v treh vetrnih elektrarnah ter pilotni projekt izkoriščanja geotermalne energije. Z vidika varne oskrbe z električno energijo bodo novi fleksibilni proizvodni viri z možnostjo shranjevanja energije

nepogrešljivi za ustrezno integracijo OVE v elektroenergetski sistem, zato je ena prednostnih nalog družbe tudi izgradnja baterijskih hranilnikov in večje črpalne elektrarne v porečju reke Drave.

Dravske elektrarne Maribor proizvedemo skoraj četrtino celotne proizvodnje električne energije v Sloveniji in kar 80 % električne energije proizvedene iz obnovljivih virov energije. Vključevanje dodatnih proizvodnih virov iz obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem, ki imajo praviloma zelo omejeno možnost regulacije oziroma prilagajanja proizvodnje, prinaša proizvajalcem električne energije dodatne izzive. Fleksibilnost proizvodnje je ključni element na katerega smo v družbi še posebej ponosni. Razpolagamo s 2.200 MWh shranjene energije v akumulacijah, ki jo lahko premikamo v čas povečane porabe. Smo med vodilnimi ponudniki t. i. storitev izravnave – prilagajanje proizvodnje porabi električne energije. Prvi v Sloveniji smo se kvalificirali za izvajanje procesa za vzdrževanje frekvence (PVF), ki v nekaj sekundah reagira na odstopanje skupne proizvodnje od porabe v elektroenergetskem sistemu. Skupna rezerva storitve, ki jo lahko zagotavljamo presega potrebe Slovenije in znaša do 28 MW. Naslednja storitev izravnave je avtomatski proces za povrnitev frekvence (aPPF), katerega naloga je izravnava odstopanj na minutnem nivoju, veriga HE DEM na Dravi lahko zagotovi do 50 MW rezerve (aRPF). Sledi ročni proces za povrnitev frekvence (rPPF), ki se na DEM, zaradi polne izkoriščenosti proizvodnih kapacitet, uporablja predvsem za primere viškov proizvodnje, ko znižamo proizvodnjo in s tem stabiliziramo elektroenergetski sistem. Poleg sistemskih storitev smo aktivni tudi na razvojnih projektih povečanja tehnološko-ekonomskega potenciala rešitev na področju čezmejnega sodelovanja pri izmenjavi virov fleksibilnosti med energetske trgi blizu realnega časa.

Obratovanje proizvodnih enot je še posebej pomembno v kriznih stabilnostnih razmerah elektroenergetskega sistema. Elektrarne priključene na prenosno omrežje so s stališča sistemkega operaterja prepoznane kot pomembni uporabniki omrežja na področju načrtov za ohranitev ter načrtov za ponovno vzpostavitev sistema. Na tem področju zagotavljamo sposobnost obratovanja v energetske izoliranem otoku ter v primeru popolnega razpada sposobnost zagona brez zunanega napajanja in vzpostavitvi napetosti na 400 kV prenosnem omrežju.

Bližnja prihodnost bo prinesla še več izzivov na področju zagotavljanja zanesljivega obratovanja elektroenergetskega sistema ter hkratnega delovanja družbe na trgu z električno energijo in sistemskih storitev. V družbi zato stalno zasledujemo trende in z digitalizacijo, avtomatizacijo ter uvajanjem naprednih tehnologij skrbimo za optimalno izkoriščenost proizvodnih enot. Seveda se zavedamo tudi tehničnih omejitev, ki jih imajo »tradicionalne« proizvodne enote, zato v okviru razvojnih projektov uvajamo napredne rešitve upravljanja hranilnikov, razpršene proizvodnje in aktivnega odjema ter obvladovanja odstopanj. Zasledujemo cilje izboljšanja obstoječih storitev v kombinaciji z zmanjšanimi stroški vzdrževanja, podaljšanja življenjske dobe ter uvedbe novih storitev na področju fleksibilnosti proizvodnega portfelja družbe.

ODGOVORNOST DO ŠIRŠE DRUŽBENE SKUPNOSTI

KOMUNICIRANJE IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

Uspešno in transparentno komuniciranje med vodstvom družbe in zaposlenimi vodi do učinkovitega managementa in posledično do bolj uspešnega in učinkovitega poslovanja družbe ter zadovoljstva zaposlenih. Pravočasna in korektna informacija ima pomemben vpliv na kakovost odločitev in opravljenega dela, zato je pomembno, da informiranje poteka redno, tako v horizontalni kot vertikalni smeri.

V družbi tedensko poteka kolegij poslovodstva, na katerem se izmenjujejo pomembne - ključne poslovne in projektne informacije, sprejemajo sklepi, zadolžitve in odločitve. Za pretok t. i. krovnih informacij znotraj družbe so zadolženi člani kolegija. Komuniciranje poteka tudi na operativni ravni med vodji in zaposlenimi. Poslovodstvo družbe ključne informacije zaposlenim podaja tudi na rednih zborih zaposlenih.

Za učinkovito interno komuniciranje in obveščnost pa so v uporabi tudi drugi kanali, in sicer spletni portal Intranet, e-pošta, oglasne deske, interno glasilo, SMS sporočila in drugo, s ciljem pravočasnega prenosa pomembnih obvestil in informacij za zaposlene. Vseskozi stremimo k temu, da so zaposleni tekoče seznanjeni s poslovnimi cilji in aktivnostmi družbe, saj lahko le tako vsi skupaj pripomoremo k doseganju zastavljenih ciljev.

Lokalno in širšo javnost smo, o poslovanju družbe in ključnih izvedbenih in strateških razvojnih projektih, tekoče obveščali, in sicer:

- z objavami o obratovanju, vzdrževanju in izgradnji ter ostalih večjih strateških investicijah in pomembnih dogodkih med aktualnimi novicami na naši spletni strani www.dem.si, Facebook strani in Instagram profilu;
- s članki v splošnih in strokovnih medijih;
- z udeležbo in prispevki na konferencah, forumih in drugih strokovnih srečanjih v Sloveniji in v tujini;
- z vodenimi ogledi skupin obiskovalcev na delujočih elektrarnah in v Muzeju hidroelektrarne Fala.

Poleg zgoraj navedenega je potekala tudi komunikacija z mediji in drugimi javnostmi, proaktivno in reaktivno.

Spletna stran in socialna omrežja

Komuniciranje z javnostmi smo, ob rednih objavah na spletni strani, povečevali tudi s prisotnostjo družbe na socialnih omrežjih. S tem smo se dotaknili širše ciljne publike in omogočili večjo interaktivnost pri komuniciranju ter k večjemu sodelovanju in povezovanju povabili tudi zunanje deležnike.

Aktivnosti področja obveščanja javnosti v letu 2022

Družba je letu 2022 nadaljevala s povečanimi aktivnostmi na področju obveščanja javnosti o pomenu rednega vzdrževanja in rekonstrukcije obstoječih proizvodnih enot ter o strateških razvojnih projektih, ki bodo zagotavljali proizvodnjo električne energije iz različnih obnovljivih virov tudi v prihodnje. Skladno s tem je bilo izvedenih več spletnih objav na spletni strani, socialnih omrežjih, ostalih portalih, pojavljanj v medijih (intervjuji, objave,...) in sodelovanja na različnih konferencah ter strokovnih posvetih. Pri tem smo bili osredotočeni predvsem k ozaveščanju deležnikov in javnosti glede pomena obnovljivih virov energije v odzivanju na problematiko podnebnih in energetskih sprememb in k poudarkom pozitivnih učinkov večnamenskih energetskih projektov na primerih dobre prakse.

SPONZORSTVA IN DONACIJE

Na osnovi zavedanja pomena družbene odgovornosti smo v obliki sponzorstev podprli nekatere ključne športne, kulturne in strokovne dogodke, ki so organizirani v občinah ob reki Dravi. Z donacijami različnim organizacijam smo priskočili na pomoč tistim posameznikom, ki so pomoči najbolj potrebni ter različnim društvom, ki delujejo v javno dobro, omogočili nadaljnje delovanje, predvsem v situacijah, ko nam, družbi kot celoti, priskočijo na pomoč. V letu 2022 smo posebno pomoč namenili obdravskih gasilskim društvom, ki so se odzvala klicu na pomoč ob požaru na Krasu. Ob tem smo, v obliki materiala in opreme, skupaj z ostalimi energetskimi podjetji Slovenije, ponudili pomoč Ukrajini.

V skladu z ekonomskimi možnostmi in strategijo družbe podpiramo različne posameznike, društva, organizacije in projekte. Vsakoletna sponzorstva in donacije dobrodelnim, športnim, kulturnim, znanstvenim ter izobraževalnim projektom sledijo ključnemu načelu razpršenosti po celotnem območju reke Drave in predstavljajo pomemben del korporativnega komuniciranja.

Smu ponosni pokrovitelji večjih in manjših, znanih in manj znanih klubov, društev, posameznikov in dogodkov, ki vsak na svojem področju stremijo k najboljšemu, kar je tudi naše pomembno vodilo. Prav posebej pa smo ponosni na Veslaški klub Dravske elektrarne Maribor, katerega sponzor smo že vrsto let in katerega člani vseh generacij vsako leto dosegajo odlične rezultate na nacionalnih in mednarodnih tekmovanjih.

V letu 2022 smo v družbi Dravske elektrarne Maribor namenili 150.264 EUR sredstev za sponzorstva in 147.251 EUR za donacije, kar je skupno za 9 % oziroma 29.550 EUR manj kot v predhodnem letu.

Tako kot pretekla leta smo tudi v letu 2022 največji delež sponzorskih in donatorskih sredstev namenili športnim dejavnostim.

Sponzorstva in donacije po namenu

Postavka v EUR	2022	%	2021	%
Sponzorstva	150.264	100,0	178.925	100,0
Šport	104.264	69,4	119.925	67,0
Kultura	37.600	25,0	44.150	24,7
Strokovni in izobraževalni dogodki	8.400	5,6	14.850	8,3
Dobrodelnost	0	0,0	0	0,0
Donacije	147.251	100,0	148.140	100,0
Šport	72.060	48,9	54.300	36,7
Kultura	18.560	12,6	20.740	14,0
Strokovni in izobraževalni dogodki	16.200	11,0	13.400	9,0
Dobrodelnost	40.431	27,5	59.700	40,3

REVIZORJEVO POROČILO

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Faks: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

lastniku družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o.

Poročilo o reviziji ločenih računovodskih izkazov

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze družbe DRAVSKE ELEKTRARNE MARIBOR d.o.o. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2022, ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz gibanja kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k ločenim računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2022 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov. V skladu z Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbistvenejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2022. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

line Deloitte se nanaša na združenje Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) in mrežo njegovih družb članic ter njihovih povezanih družb (skupaj: organizacija Deloitte). DTTL (imenuvan tudi Deloitte Global) in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so ločene in samostojne pravne osebe in druga druga ne morejo nalagati obveznosti do tretjih oseb. DTTL in vsaka od njegovih družb članic ter povezanih družb so odgovorna oziroma odgovorne za svoja dejanja in opustitve dejanj ter ne odgovarja za dejanja in opustitve drugih. DTTL sam po sebi ne opravlja storitev za stranko. Podrobnejše informacije najzete tukaj: www.deloitte.com.

Deloitte je vodilni globalni ponudnik storitev revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodnih storitev. Deloitte opravlja storitve za štiri od petih najprijaznejših gospodarskih družb na lestvici Fortune Global 500® in preko globalne mreže družb članic (skupaj imenovanih organizacija Deloitte) zagotavlja storitve v več kot 150 državah ter ozemljih. Več o tem, kako približno 312.000 Deloitteovih strokovnjakov dosega rezultate, ki širijo, najdete na povezavi www.deloitte.com.

V Sloveniji storitve zagotavlja Deloitte revizija d.o.o. in Deloitte svetovanje d.o.o. (pod skupnim imenom Deloitte Slovenija). Članici Deloitte Central Europe Holdings Limited, Deloitte Slovenija sodi med vodilne družbe za strokovne storitve v Sloveniji in opravlja storitve revizije in dajanja zagotovil, davčnega, poslovnega in finančnega svetovanja, svetovanja na področju tveganj in sorodne storitve, ki jih zagotavlja več kot 160 domačih in tujih strokovnjakov.

Deloitte revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrobnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105 - ID št. za DDV: SI62560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR.

© 2023. Za več informacij se obrnite na Deloitte Slovenija.

Deloitte.

Pripoznavanje prihodkov v ločenih računovodskih izkazih

Ključna revizijska zadeva	Kako smo zadevo obravnavali pri reviziji
<p>V letu, končanem 31. decembra 2022, so prihodki od prodaje električne energije znašali 64.606 tisoč EUR. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so na voljo v pojasnilu <i>Prihodki iz pogodb s kupci (24)</i>.</p> <p>Kot je pojasnjeno v poglavju <i>Prihodki računovodskih usmeritev</i>, se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca.</p> <p>Prihodki iz pogodb s kupci so eden pomembnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi pomembnosti postavke v računovodskih izkazih, ter tveganja v zvezi z ustreznostjo evidentiranja prihodkov, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.</p>	<p>V okviru izvajanja revizijskih postopkov smo ocenili ustreznost računovodskih usmeritev družbe v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci in njihovo skladnost z MSRP ter izvedli naslednje revizijske postopke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preverili smo zasnovo in implementacijo notranjih kontrol v zvezi s pripoznanjem prihodkov iz pogodb s kupci z vidika ustreznosti njihovega evidentiranja; - detajlno smo preverili ustreznost evidentiranja vseh pripoznanih prihodkov od prodaje električne energije; - pripoznane prihodke smo uskladili z neodvisnimi potrditvami, prejetih s strani največjega kupca. <p>Pregledali smo tudi informacije v računovodskih izkazih, da bi ocenili, ali so razkritja v zvezi s prihodki iz pogodb s kupci, ustrezna.</p>

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen ločenih računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Deloitte.

Odgovornosti posloводства in pristojnih za upravljanje za ločene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake. Posloводство je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava posloводство družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo. Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo ločenih računovodskih izkazov družbe in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino ločenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali ločeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

S pristojnimi za upravljanje med drugim komuniciramo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi v notranjih kontrolah, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Deloitte.

Pristojnim za upravljanje smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s tem povezanimi ukrepi, kjer potrebno.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili pristojne za upravljanje, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov revidiranega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Poročilo o zahtevah Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in sveta (Uredba EU št. 537/2014)

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini dne 12. septembra 2022. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja štiri leta.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o ločenih računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 20. april 2023 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Tina Kolenc Praznik.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Tina Kolenc Praznik
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 20. april 2023

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

IZJAVA O ODGOVORNOSTI POSLOVODSTVA

Poslovodstvo je odgovorno za to, da se za vsako posamezno poslovno leto pripravijo računovodski izkazi v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela EU, in veljavno zakonodajo, in to tako, da ti predstavljajo resnično in pošteno sliko poslovanja družbe DEM.

Poslovodstvo upravičeno pričakuje, da bo družba v dogledni prihodnosti razpolagala z ustreznimi viri za nadaljevanje poslovanja, zato so računovodski izkazi pripravljene na osnovi predpostavke o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Odgovornost poslovodstva pri izdelavi računovodskih izkazov zajema naslednje:

- računovodske politike so ustrezno izbrane in dosledno uporabljene,
- presoje in ocene so razumne in preudarne.

Poslovodstvo je odgovorno za vodenje ustreznih evidenc, ki v vsakem trenutku z razumljivo natančnostjo prikazujejo finančni položaj družbe ter za to, da so računovodski izkazi družbe v skladu z MSRP. Poslovodstvo je prav tako odgovorno za varovanje premoženja družbe ter za preprečevanje in odkrivanje zlorab in drugih nepravilnosti.

Poslovodstvo potrjuje, da so računovodski izkazi za poslovno leto 2022 pripravljene skladno z določili MSRP brez pridržkov pri njihovi uporabi.

Poslovodstvo je računovodske izkaze družbe DEM za poslovno leto, ki se je končalo na dan 31. decembra 2022, sprejelo 23. marca 2023.

Maribor, 20. april 2023

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Na podlagi sklepa 2. skupščine lastnika družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. z dne, 22. april 2011, družba od 1. januarja 2011 pripravlja računovodske izkaze in pojasnila v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. je revidirala računovodske izkaze s pojasnili in pripravila poročilo neodvisnega revizorja, ki je vključeno na začetku poglavja.

LOČENI RAČUNOVODSKI IZKAZI

Ločen izkaz finančnega položaja

Postavka v EUR	Pojasnilo	31.12.2022	31.12.2021
Sredstva		483.907.269	470.273.556
A. Dolgoročna sredstva		430.713.946	431.459.161
I. Neopredmetena sredstva	1	521.009	388.424
II. Nepremičnine, naprave in oprema	2	339.547.694	339.996.186
III. Pravica do uporabe najetih sredstev	3	68.037	45.090
IV. Naložbene nepremičnine	4	1.459.402	1.487.117
V. Dolgoročne finančne naložbe v odvisne družbe	5	7.743.391	8.115.677
VI. Ostale dolgoročne finančne naložbe in posojila	6	81.033.077	81.033.077
VIII. Druga dolgoročna sredstva	7	143.990	156.745
IX. Odložene terjatve za davek	8	197.346	236.845
B. Kratkoročna sredstva		53.193.323	38.814.395
1. Sredstva, vključena v skupino za odtujitev	9	485	485
II. Zaloge	10	419.069	381.478
III. Kratkoročne finančne naložbe in posojila	11	26.315.803	804.528
IV. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12	9.086.684	8.956.072
V. Pogodbena sredstva	13	1.827	3.629
VI. Terjatve za odmerjeni davek		0	1.386.233
VII. Druga kratkoročna sredstva	14	9.739.145	503.378
VIII. Denar in denarni ustrezniki	15	7.630.310	26.778.592
Kapital in obveznosti		483.907.269	470.273.556
A. Kapital	16	466.051.860	451.793.347
I. Vpoklicani kapital		395.011.180	395.011.180
III. Rezerve iz dobička		39.501.118	39.501.118
V. Rezerva za pošteno vrednost		(207.445)	(677.317)
VI. Zadržani poslovni izid		31.747.007	17.958.366
B. Dolgoročne obveznosti		4.189.551	4.262.621
I. Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	17	2.186.395	2.638.560
II. Druge rezervacije	18	1.371.016	1.396.521
III. Druge dolgoročne obveznosti	19	591.255	161.757
V. Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	3	29.336	26.331
VI. Dolgoročne poslovne obveznosti	20	11.549	39.452
C. Kratkoročne obveznosti		13.665.858	14.217.588
III. Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	3	52.612	20.152
IV. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	21	8.758.660	3.933.283
V. Pogodbene obveznosti		0	0
VI. Obveznosti za odmerjeni davek	33	2.532.404	0
VII. Druge kratkoročne obveznosti	22	2.322.182	10.264.153

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločen izkaz poslovnega izida

Postavka v EUR	Pojasnilo	2022	2021
Poslovni prihodki		67.776.386	65.632.142
1. Čisti prihodki od prodaje	24	67.439.843	64.257.705
2. Drugi poslovni prihodki	25	336.543	1.374.437
Poslovni odhodki		51.033.893	63.640.409
3. Stroški blaga, materiala in storitev	26	6.983.482	6.545.507
4. Stroški dela	27	11.756.122	11.649.305
5. Odpisi vrednosti	28	17.690.310	16.472.632
a) amortizacija		16.258.950	15.782.451
b) oslabitve/odpisi/prodaje pri neopredmetenih sredstvih in naložbah, nepremičninah in opremi		1.398.854	690.181
c) oslabitve/odpisi terjatev		326	0
d) oslabitve/odpisi zalog		32.180	0
7. Usredstveni lastni proizvodi in storitve	29	(8.535)	(29.475)
8. Drugi poslovni odhodki	30	14.612.514	29.002.440
Poslovni izid iz poslovanja		16.742.493	1.991.733
9. Finančni prihodki	31	242.356	36.279
10. Finančni odhodki	32	414.256	17.581
Finančni izid		(171.900)	18.698
Poslovni izid pred davki		16.570.593	2.010.431
Davek	33	2.751.779	193.883
12. Odmerjeni davek		2.712.279	196.226
13. Odloženi davek		39.500	(2.343)
Čisti poslovni izid poslovnega leta	34	13.818.814	1.816.548
Lastnik matične družbe		13.818.814	1.816.548

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Postavka v EUR	Pojasnilo	2022	2021
Čisti poslovni izid poslovnega leta		13.818.814	1.816.548
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zasluzki zaposlenecv		439.699	121.082
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid		439.699	121.082
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	35	14.258.513	1.937.630
Lastnik matične družbe		14.258.513	1.937.630

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločen izkaz denarnih tokov

Postavka v EUR	2022	2021
Finančni tokovi pri poslovanju	0	0
Čisti poslovni izid	13.818.814	1.816.548
Prilagoditve za:	0	0
Amortizacija neopredmetenih sredstev	333.938	307.591
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.837.885	15.428.622
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najemi	59.412	18.523
Slabitve NN in ostale slabitve	372.286	0
Oblikovanje rezervacij/črpanje	15.725	141.915
Odpisi nepremičnin, naprav in opreme	1.414.577	689.271
Odpis poslovnih terjatev	326	4.068
Odprava odpisa/slabitve poslovnih terjatev	(8.207)	(578)
Izguba pri prodaji NNO	0	910
Finančni prihodki	(242.356)	(36.279)
Finančni odhodki	41.970	17.581
Dobiček pri prodaji NNO	(175.168)	(188.512)
Davke	2.751.779	193.883
Dobički iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev in davkov	34.248.696	18.421.258
Spremembe čistih kratkoročnih sredstev in rezervacij	0	0
Sprememba v:	0	0
Zalogah	(37.591)	(117.449)
Poslovnih terjatev do kupcev in drugih sredstvih	(9.352.148)	3.336.614
Poslovnih obveznostih do dobaviteljev in drugih obveznostih	(3.133.341)	4.253.731
Drugih dolgoročnih obveznostih	429.498	22.849
Rezervacijah	(53.225)	(110.284)
Finančni odhodki za najeme	(2.754)	(1.395)
Plačanjem davku iz dobička	1.206.358	(2.695.771)
Denarna sredstva iz poslovanja	23.305.493	23.109.553
Finančni tokovi pri naložbenju	0	0
Prejete obresti	181.082	34.127
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	189.729	378.188
Prejemki od zmanjšanja danih kratkoročnih posojil	12.150.000	15.875.000
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	(17.118.822)	(12.725.646)
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	(166.232)	(27.741)
Izdatki za povečanje danih kratkoročnih posojil	(37.600.000)	(16.675.000)
Denarna sredstva iz naložbenja	-42.364.243	-13.141.072
Finančni tokovi pri financiranju	0	0
Izdatki od drugih finančnih obveznosti	(23.961)	(13.613)
Izdatki za vračilo drugih kratkoročnih finančnih obveznosti	(65.571)	(18.388)
Denarna sredstva iz financiranja	(89.532)	(32.001)
Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	26.778.592	16.842.112
Finančni izid v obdobju	-19.148.282	9.936.480
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	7.630.310	26.778.592

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

Ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala

Postavka v EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička	Rezerve za pošteno vrednost	Zadržani poslovni izid		Skupaj
	Osnovni kapital	Zakonske rezerve		Preneseni čisti poslovni izid	Čisti dobiček poslovnega leta	
Stanje na dan 1.1.2021	395.011.180	39.501.118	(816.341)	6.112.746	10.047.014	449.855.717
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	139.024	(17.942)	1.816.548	1.937.630
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	1.816.548	1.816.548
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	139.024	(17.942)	0	121.082
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev	0	0	139.024	(17.942)	0	121.082
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	10.047.014	(10.047.014)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	10.047.014	(10.047.014)	0
Stanje na dan 31.12.2021	395.011.180	39.501.118	(677.317)	16.141.818	1.816.548	451.793.347
Stanje na dan 1.1.2022	395.011.180	39.501.118	(677.317)	16.141.818	1.816.548	451.793.347
B.1. Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0
B.2. Spremembe celotnega vseobsegajočega donosa	0	0	469.872	(30.173)	13.818.814	14.258.513
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	13.818.814	13.818.814
Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	0	0	469.872	(30.173)	0	439.699
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki zaposlencev	0	0	469.872	(30.173)	0	439.699
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	0	1.816.548	(1.816.548)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	1.816.548	(1.816.548)	0
Stanje na dan 31.12.2022	395.011.180	39.501.118	(207.445)	17.928.193	13.818.814	466.051.860

*Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov in jih je potrebno brati v povezavi z njimi.

POJASNILA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

POROČAJOČA DRUŽBA

Dravske elektrarne Maribor so družba registrirana s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Obrežna ulica 170, Maribor.

Poslovno leto družbe je enako koledarskemu letu.

V nadaljevanju so predstavljeni računovodski izkazi družbe za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2022.

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2022 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji.

Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne. Skupinsko letno poročilo za skupino Holding Slovenske elektrarne je moč dobiti na sedežu družbe Holding Slovenske elektrarne.

Glavna aktivnost družbe Dravske elektrarne Maribor je proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah.

PODLAGA ZA SESTAVO

Pri pripravi računovodskih izkazov na dan 31. 12. 2022 je družba upoštevala:

- MSRP, ki vključujejo Mednarodne računovodske standarde (MRS), Pojasnila Stalnega odbora za pojasnjevanje (SOP), Mednarodne standarde računovodskega poročanja (MSRP) in Pojasnila Odbora za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), kot jih je sprejela EU;
- Zakon o gospodarskih družbah;
- Energetski zakon;
- Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb in njegove podzakonske akte;
- Pravilnik o računovodstvu družbe DEM ter
- Ostalo veljavno zakonodajo.

Računovodski izkazi družbe so izdelani ob upoštevanju temeljnih računovodskih predpostavk:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka in
- upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Učinki poslov in drugih poslovnih dogodkov se pripoznajo takrat, ko nastanejo in ne takrat, ko so plačani, ter se evidentirajo in se o njih poročajo za obdobja, na katera se nanašajo. Tako vsebujejo računovodski izkazi tudi informacije o obveznostih glede denarnih plačil v prihodnosti ter o sredstvih, ki bodo prinašala denarna sredstva v prihodnosti.

Računovodski izkazi so pripravljani tudi ob upoštevanju predpostavke, da družba ne bo bistveno skrčila obsega svojega poslovanja ali ga celo ukinita, torej da bo delovala še v dogledni prihodnosti.

Upoštewane so tudi sledeče kakovostne značilnosti računovodskih izkazov:

- Pošteno predstavljanje in skladnost z MSRP: računovodski izkazi pošteno prikazujejo finančno stanje, finančno uspešnost in denarne tokove družbe.
- Doslednost predstavljanja: predstavljanje in razvrščanje postavk v računovodskih izkazih je enako iz obdobja v obdobje.

- Bistvenost in združevanje: vsaka bistvena skupina, sestavljena iz podobnih postavk, je v računovodskih izkazih predstavljena posebej. Postavke različne narave ali vloge so predstavljene posebej, razen če so nebitvene.
- Pobotanje: niti sredstva in obveznosti do virov sredstev, niti prihodki in odhodki niso pobotani, razen če standard ali pojasnilo pobotanje zahteva oziroma dovoljuje.
- Primerjalne informacije: razen če standard ali pojasnilo dovoljuje ali zahteva drugače, je pri vseh prikazanih zneskih v računovodskih izkazih razkrita primerjalna informacija iz preteklega obdobja. Primerjalne informacije so vključene v besedne in opisne informacije, če je to potrebno za razumevanje računovodskih izkazov obravnavanega obdobja.

SPREMEMBE POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V trenutnem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva** – Dobički pred nameravano uporabo, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 37 – Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva** – Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 – Poslovne združitev** – Sklicevanje na temeljni okvir s spremembami MSRP 3, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov zaradi izboljšav MSRP (cikel 2018–2020)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 28. junija 2021 (spremembe MSRP 1, MSRP 9 in MRS 41 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje. Sprememba MSRP 16 se nanaša samo na ponazorilni zgled, zato datum začetka veljavnosti ni naveden.).

Sprejetje sprememb k obstoječim standardom ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL UOMRS IN SPREJELA EU, VENDAR ŠE NISO V VELJAVI

Na dan odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je EU sprejela in še niso stopile v veljavo:

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe**, vključno s spremembami MSRP 17, ki jih je UOMRS izdal 25. junija 2020 in EU sprejela 19. novembra 2021 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe – Začetna uporaba MSRP 17 in MSRP 9** – Primerjalne informacije, ki jih je EU sprejela 8. septembra 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razkrivanje računovodskih usmeritev, ki jih je EU sprejela 2. marca 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev računovodskih ocen, ki jih je EU sprejela 2. marca 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 – Davek iz dobička** – Odloženi davki, povezani s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamične transakcije, ki jih je EU sprejela 11. avgusta 2022 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje).

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL UOMRS, VENDAR JIH EU ŠE NI SPREJELA

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki na dan objave računovodskih izkazov (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal UOMRS):

- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Razvrščanje obveznosti na kratkoročne in dolgoročne (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov** – Dolgoročne obveznosti z zavezami (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 16 – Najemi** – Obveznost iz najema pri prodaji s povratnim najemom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2024 ali pozneje),
- **MSRP 14 – Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje izpostavljenosti portfelja finančnih sredstev in obveznosti tveganjem, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

Družba ocenjuje, da obračunavanje izpostavljenosti portfelja finančnih sredstev in obveznosti tveganjem v skladu z MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje ne bi imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja, če bi bilo izvedeno na datum bilance stanja.

PODLAGA ZA MERJENJE

Računovodski izkazi družbe so pripravljani na osnovi izvornih vrednosti bilančnih postavk.

VALUTNA POROČANJA

FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi v tem poročilu so predstavljeni v evrih (EUR) brez centov, ki je hkrati funkcijska in predstavitvena valuta družbe. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko prihaja do nepomembnih odstopanj v seštevkih v preglednicah.

PREVEDBA TUJIH VALUT

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti ob koncu poročevalskega obdobja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju.

Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino učinkovitih obresti in plačil med obdobjem kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, in sicer po neto načelu (razlika med pozitivnimi in negativnimi tečajnimi razlikami med prihodki oziroma razlika med negativnimi in pozitivnimi tečajnimi razlikami med odhodki).

UPORABA OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva, da poslovodstvo oblikuje določene ocene in predpostavke, ki vplivajo na izkazane zneske sredstev in obveznosti, prihodkov in odhodkov ter razkritja pogojnih sredstev in obveznosti v poročevalnem obdobju.

Ocene in predpostavke temeljijo na preteklih izkušnjah in drugih dejavnikih, ki se v danih okoliščinah štejejo za utemeljene, na podlagi katerih so izražene presoje o knjigovodski vrednosti sredstev in obveznosti.

Ker so ocene in predpostavke podvržene subjektivni presoji in določeni stopnji negotovosti, se poznejši dejanski rezultati lahko razlikujejo od ocen. Ocene se redno preverjajo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, v katerem so bile ocene spremenjene, če sprememba vpliva samo na to obdobje, ali v obdobju spremembe in v prihodnjih obdobjih, če sprememba vpliva na prihodnja obdobja.

Ocene in predpostavke so prisotne pri najmanj naslednjih presojah:

- oceni dobe koristnosti amortizirljivih sredstev (poglavje pojasnila k računovodskim izkazom - neopredmetena sredstva ter nepremičnine, naprave in oprema);
- preizkusu oslavitve nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 2);
- oceni nadomestljive vrednosti naložb v odvisne družbe (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 5);
- oceni udenarljive vrednosti terjatev do kupcev (razkritje finančni instrumenti in tveganja – kreditno tveganje stran 128);
- oceni rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 17);
- oceni drugih rezervacij (poglavje razkritja k računovodskim izkazom - razkritje 18).

PODRUŽNICE IN PREDSTAVNIŠTVA

Družba nima podružnic.

POMEMBNE RAČUNOVODSKE USMERITVE

Računovodski izkazi družbe so izdelani na osnovi računovodskih usmeritev, prikazanih v nadaljevanju. Navedene računovodske usmeritve so uporabljene za obe predstavljeni leti, razen če ni drugače navedeno. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne informacije prilagodili, tako da so v skladu s predstavitevjo informacij v tekočem letu.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Neopredmetena sredstva sodijo med dolgoročna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo. Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje dolgoročne premoženjske pravice.

Neopredmeteno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti.

V nabavno vrednost se vštejejo tudi uvozne ali nevračljive nakupne terjatve, po odštetu trgovskih in drugih popustov, ter vsi stroški, neposredno pripisljivi pripravljanju sredstva za nameravano uporabo. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu neopredmetenega sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjene neopredmetenih sredstev se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavnega) dela neopredmetenega sredstva. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo.

Preostala vrednost neopredmetenega sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v sedanosti dobila pri odtujitvi sredstva po zmanjšanju za ocenjene stroške odtujitve, če bi bilo sredstvo že toliko staro in v takšnem stanju, kot se pričakuje ob koncu njegove dobe koristnosti. Družba nima neopredmetenih sredstev, za katere bi ob nabavi evidentirala preostalo vrednost.

Neopredmetena sredstva z nedoločenimi dobami koristnosti se ne amortizirajo, temveč se slabijo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin neopredmetenih sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšane dobe koristnosti se stroški obračunane amortizacije v poslovnem letu zmanjšajo, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa povečajo. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo neopredmeteno sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje, v katerem je bila računovodska ocena spremenjena, in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezna neopredmetena sredstva so:

	v letih od - do
Računalniški programi	3 - 5
Licence	3 - 5
Druge dolgoročne premoženjske pravice	5

Poznejši stroški v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se stroški nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA

Nepremičnine, naprave in oprema so del dolgoročnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe. Nepremičnine, naprave in oprema vključujejo zemljišča, zgradbe, proizvodjalno opremo, drugo opremo ter nepremičnine, naprave in opremo v pridobivanju.

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano amortizacijo in nabrane izgube iz oslabitev, razen zemljišč in drugih sredstev, ki se ne amortizirajo in ki se prikažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za vse oslabitve. Nabavna vrednost vključuje stroške, ki se lahko neposredno pripišejo pridobitvi posameznega sredstva.

Deli naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva. Stroški izposojanja, ki se pripišejo neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi (to je do aktivacije sredstva), se pripoznajo kot del nabavne vrednosti takega sredstva.

Za poznejše merjenje nepremičnin, naprav in opreme se uporablja model nabavne vrednosti.

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega (sestavne) dela sredstva in preostale vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati od nabavne vrednosti, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo. Sredstva v gradnji oziroma izdelavi se ne amortizirajo.

Amortizacijske metode, dobe koristnosti in preostale vrednosti skupin sredstev se preverijo ob koncu vsakega poslovnega leta in po potrebi prilagodijo. V primeru podaljšanja dobe koristnosti družba zmanjša, v primeru skrajšanja dobe koristnosti pa poveča že obračunane stroške amortizacije v obravnavanem poslovnem letu. Prilagoditev dobe koristnosti je potrebno preračunati tako, da se bo sredstvo dokončno amortiziralo v novi predvideni dobi koristnosti. Sprememba dobe koristnosti se obravnava kot sprememba računovodske ocene ter vpliva le na obdobje v katerem je bila računovodska ocena spremenjena in na vsako naslednje obdobje v preostali dobi koristnosti.

Ocenjene dobe koristnosti za posamezne nepremičnine, naprave in opremo so:

	v letih od - do
Zgradbe	15-80
Deli zgradb	17-40
Proizvajalna oprema	5-65
Računalniška oprema	4-20
Pohištvo	8-33
Drobni inventar	5
Osebna vozila	7
Druga vozila	7-15
Druge naprave in oprema	3-33

Stroški zamenjave nekega dela sredstva se pripišejo knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški (npr. tekoče vzdrževanje) so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj, ko pride do njih.

Preostala vrednost sredstva je ocenjeni znesek, ki bi ga družba v tistem trenutku prejela za odtujitev sredstva, po zmanjšanju za pričakovane stroške odtujitve, če bi starost in stanje sredstva že nakazovala na konec njegove dobe koristnosti. Družba nima nepremičnin, naprav in opreme, za katere bi ob nabavi opredelila preostalo vrednost.

Dobički in izgube, nastali pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme, se ugotavljajo kot razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega sredstva in se izkažejo med drugimi poslovnimi prihodki oziroma odpisi vrednosti.

NAJETA SREDSTVA

Družba je s 1. januarjem 2019 pričela uporabljati nov standard MSRP 16 – Najemi. Pregledala in analizirala je sklenjene pogodbe o najemih, ki imajo obdobje trajanja daljše od enega leta, ocenila vrednost pravice do uporabe najetih sredstev in obveznosti iz najema in jih na dan 1. januar 2019 pripoznala v izkazu finančnega položaja.

Za kratkoročne najeme (obdobje najema krajše od 12 mesecev) in najeme sredstev majhne vrednosti (< 5.000 EUR) družba uporablja izjemo in ne pripozna pravice do uporabe sredstva. Stroški sredstev se pripoznajo med stroški storitev v postavki stroškov najemnin, in sicer enakomerno v obdobju trajanja najema.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema. Pri najemih je družba uporabila obrestno mero, ki je izračunana kot povprečje obrestnih mer za leto 2018, objavljenih v Biltenu Banke Slovenije, in sicer za ročnost nad 1 do 5 let ločeno za zneske do 1 mio EUR in za zneske nad 1 mio EUR. Tako izračunana povprečna obrestna mera za zneske do 1 mio EUR znaša 2,69 % in za zneske nad 1 mio EUR 1,96 %.

Ob začetnem pripoznanju se pravica do uporabe sredstva izmeri po sedanji vrednosti prihodnjih najemnin. Pravica do uporabe se amortizira in pripozna kot strošek amortizacije, zaradi časovne vrednosti denarja se pripozna tudi strošek obresti med odhodki iz financiranja. Obveznosti iz najema so prikazane v postavki kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti iz financiranja.

Pri amortiziranju sredstva, ki predstavlja pravico do uporabe so uporabljene zahteve, ki veljajo za istovrstna sredstva, ki jih ima družba v lasti.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine so nepremičnine (zgradbe oziroma deli zgradb), ki jih ima družba v lasti, z namenom pridobivanja najemnin ali večanja vrednosti premoženja. Naložbene nepremičnine se ne uporabljajo za proizvodnjo in prodajo blaga oziroma storitev ter za administrativne namene ali za običajno poslovanje.

Naložbene nepremičnine se merijo po modelu nabavne vrednosti. Po pripoznanju se sredstvo pripozna po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacijske stopnje in obračun amortizacije družba obravnava enako kot pri nepremičninah.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

Naložbe v odvisne družbe so tiste, v katerih ima družba prevladujoč vpliv in za to skupino družb praviloma sestavlja tudi skupinske računovodske izkaze. V primeru, da rezultati poslovanja odvisne družbe niso pomembni za resničen in pošten prikaz poslovanja družb kot celote, družba ne sestavlja skupinskih računovodskih izkazov (skladno s 7. in 8. točko 56. člena ZGD-1).

Kljub temu, da je družba Dravske elektrarne Maribor na dan 31. 12. 2022 obvladujoča družba družbe RGP d. o. o., ne sestavlja konsolidiranih računovodskih izkazov, ker koristi izjemo pri konsolidaciji. Skupinske računovodske izkaze za skupino Holding Slovenske elektrarne sestavlja družba Holding Slovenske elektrarne.

V računovodskih izkazih so naložbe v odvisne družbe izkazane po nabavni vrednosti. Družba pripoznava prihodke iz finančne naložbe v obdobju, ko je sprejet sklep o izplačilu deležev v dobičku.

Dodatni vložki v odvisne družbe povečujejo nabavno vrednost naložb.

Morebitni znaki slabitve naložb v odvisne družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naložbe v pridružene družbe so tiste, v katerih ima družba oziroma skupina podjetij, v katero družba spada, pomemben vpliv, praviloma se njen delež v taki družbi giblje med 20 in 50 %.

Naložbe v skupaj obvladovane družbe so tiste, v katerih družba skupaj z drugimi lastniki skupno obvladuje delovanje take družbe in sicer na podlagi pogodbeno dogovorjene delitve obvladovanja.

Tako naložbe v pridružene kot v skupaj obvladovane družbe so v računovodskih izkazih družbe izkazane po nabavni vrednosti.

Morebitni znaki slabitve naložb v pridružene družbe se ugotavljajo na letni ravni. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost naložbe (višja izmed poštene vrednosti, zmanjšane za stroške prodaje in vrednosti pri uporabi). V primeru, da obstajajo nepristranski dokazi, da je nastala izguba zaradi oslabitve, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in njeno nadomestljivo vrednostjo in pripozna kot finančni odhodek.

FINANČNI INSTRUMENTI

Finančna sredstva

Finančni instrumenti družbe se ob začetnem pripoznanju razvrstijo v eno od naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa in
- finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Razvrstitev je odvisna od izbranega poslovnega modela za upravljanje sredstev in od tega ali družba pridobiva pogodbene denarne tokove iz naslova finančnih instrumentov izključno iz naslova plačil glavnice in obresti

od nepravilnega zneska glavnice. Z izjemo terjatev iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, ob prvotnem pripoznanju družba izmeri finančno sredstvo po poštenu vrednosti, ki je povečana za stroške transakcije. Terjatve iz poslovanja, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se merijo po transakcijski ceni.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida vključujejo finančna sredstva, namenjena trgovanju, finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida in finančna sredstva, ki jih mora družba izmeriti po poštenu vrednosti.

Finančna sredstva so razvrščena med sredstva, namenjena trgovanju, če so pridobljena z namenom prodaje ali ponovnega nakupa v bližnji prihodnosti. Izvedeni finančni instrumenti so razvrščeni v skupino finančnih sredstev, ki so namenjena trgovanju, razen v primeru instrumentov učinkovitega varovanja pred tveganjem.

Finančna sredstva, ki ustvarjajo denarne tokove in ki niso izključno plačila glavnice in obresti, se razvrstijo in izmerijo po poštenu vrednosti preko poslovnega izida ne glede na izbran poslovni model.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so v izkazu finančnega položaja izkazana po poštenu vrednosti vključno z neto spremembo poštene vrednosti, ki je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa (kapitalski instrumenti)

Finančna sredstva pripoznana po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, ki imajo naravo kapitalskega instrumenta, so tista finančna sredstva, ki izpolnjujejo opredelitev kapitala v skladu z MRS 32 – Finančni instrumenti, in za katera se družba odloči za nepreklicno razvrstitev v skupino kapitalskih instrumentov po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter jih ne poseduje za namen trgovanja. Razvrstitev se določi po posameznem finančnem instrumentu.

Dobički in izgube iz naslova teh finančnih sredstev se nikoli ne prerazporedijo v izkaz poslovnega izida.

Finančna sredstva po odplačni vrednosti

Med finančna sredstva po odplačni vrednosti družba razvršča finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od nepravilne glavnice.

Družba med finančna sredstva po odplačni vrednosti razvršča posojila in terjatve. Glede na zapadlost so razvrščena med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja).

Finančna sredstva po odplačni vrednosti so na začetku pripoznana po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavne obrestne mere, zmanjšani za izgube zaradi oslabitve. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembe ali oslabitvi.

Finančne obveznosti

Med finančne obveznosti družba vključuje prejeta posojila in obveznosti do dobaviteljev. Ob začetnem pripoznanju se razvrstijo med finančne obveznosti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, prejeta posojila ali obveznosti iz poslovanja. Vse druge finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, oziroma ko družba postane pogodbeni stranka v zvezi z instrumentom. Razen prejetih posojil se vse finančne obveznosti ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti.

Prejeta posojila se merijo po odplačni vrednosti z uporabo veljavne obrestne mere. Glede na zapadlost so posojila razvrščena med kratkoročne finančne obveznosti (zapadlost do 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja) ali dolgoročne finančne obveznosti (zapadlost nad 12 mesecev po datumu izkaza finančnega položaja). Vsi dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida ob odpravi pripoznanja finančne obveznosti in v okviru amortizacije veljavne obrestne mere.

Družba odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

NEKRATKOROČNA SREDSTVA, NAMENJENA PRODAJI

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, so tista, za katera se utemeljeno predvideva, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo v naslednjih 12 mesecih, ne pa z nadaljnjo uporabo.

Sredstvo ali skupina sredstev, namenjenih za prodajo, se izmeri po knjigovodski vrednosti ali pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je manjša.

ZALOGE

Zaloge so vrednotene po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Izvirna vrednost zajema nabavno vrednost, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Nakupna cena je zmanjšana za dobljene popuste.

Neposredni stroški nabave so prevozni stroški, stroški nakladanja, prekladanja in razkladanja, stroški spremljanja blaga in drugi stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno pridobljenemu trgovskemu blagu in materialu. Popusti pri nakupni ceni obsegajo tako tiste, ki so navedeni na računu, kot tiste, ki so dobljeni kasneje in se nanašajo na posamezno nabavo.

Čista iztržljiva vrednost je ocenjena na podlagi prodajne cene v običajnem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Če se cene v obračunskem obdobju novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjšanje teh količin uporablja metoda drsečih povprečnih cen.

Odpisi poškodovanih, pretečenih, neuporabnih zalog se opravijo redno med letom po posameznih postavkah.

Najmanj enkrat na leto in sicer po stanju na dan izdelave letnih računovodskih izkazov se oceni dokaze o oslabitvi zalog. Oslabljenost zalog se oceni za vsako posamezno vrsto zalog. Posamezne vrste zalog se razporedi v skupine zalog s podobnimi lastnostmi, na podlagi časovne komponente gibanja zalog. Pri oceni oslabitve za posamezno skupino se uporablja kriteriji strokovne presoje, nadaljnje uporabe ali prodaje.

OSLABITEV SREDSTEV

Finančna sredstva

Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabiljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva, ki se dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o oslabitvi finančnih sredstev so lahko: neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika; znaki, da bo dolжник šel v stečaj; prestrukturiranje zneska, ki so ga drugi dolžni družbi, če se ta strinja; izginotje delujočega trga za tovrstni instrument.

Oslabitev terjatev in danih posojil

Če se oceni, da knjigovodska vrednost terjatve presega njeno pošteno, to je udenarljivo vrednost, se terjatev slabi.

Za dokončne odpise terjatev so potrebne ustrezne dokazne listine: pravnomočni sklepi prisilne poravnave, stečajnega postopka, sodne odločbe ali druge ustrezne listine.

Ocena slabitev temelji na pričakovanih kreditnih izgubah, povezanih z verjetnostjo neplačil terjatev in posojil v naslednjih 12 mesecih, razen če se je kreditno tveganje bistveno povečalo od začetnega pripoznanja. V teh primerih ocena slabitev temelji na verjetnosti neplačila v obdobju celotnega trajanja finančnega sredstva (LECL). Pričakovane kreditne izgube predstavljajo razliko med pogodbenimi denarnimi tokovi, ki so zapadli po pogodbi in vsemi denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela. Pričakovani denarni tokovi bodo vključevali denarne tokove od prodaje sredstev zavarovanja.

Slabitev za pričakovane kreditne izgube se ocenjujejo v dveh fazah. Za kreditne izpostavljenosti, pri katerih po začetnem prepoznanju ni bilo znatnega povečanja kreditnega tveganja, se slabitev za pričakovane kreditne izgube pripoznajo za kreditne izgube, ki so posledica neplačil, ki so možna v naslednjih 12 mesecih. Za tiste kreditne izpostavljenosti, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega

tveganja, družba pripozna popravek iz naslova izgub, ki jih pričakuje v preostali življenjski dobi izpostavljenosti, ne glede na obdobje neplačila.

Kot dvomljive terjatve do drugih se izkažejo tiste, ki niso poravnane v roku 180 dni od datuma zapadlosti.

Kot sporne terjatve se štejejo tiste, ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

- na sodišču se je pričel sodni postopek izterjave,
- objavljen je sklep o začetku postopka prisilne poravnave, likvidacije ali stečaja.

Oslabljenost terjatev, ki same zase niso pomembne, se oceni skupno, in sicer tako, da se terjatve vključijo v skupino s podobnimi značilnostmi tveganja. Družba oblikuje skupine terjatev na podlagi zapadlosti terjatev. Pri oceni skupne oslabitve družba uporablja pretekli razvoj verjetnosti neizpolnitve, čas povrnitve in znesek nastale izgube, ki je popravljen za oceno uprave o tem, ali so dejanske izgube zaradi tekočih gospodarskih in kreditnih pogojev lahko večje ali manjše od izgub, kot jih predvideva pretekli razvoj.

V primeru, da so bila opravljena vsa dejanja s skrbnostjo dobrega gospodarja za doseg poplačila določene neporavnane terjatve in v primeru, da bi bilo zaradi višine zneska terjatve za družbo negospodarno, da se gre v postopek izterjave preko sodišča, se terjatev v celoti dokončno odpiše na podlagi sklepa posloводства.

Družba oceni dokaze o oslabitvi posojil za vsako posojilo posamično.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po udenarljivi vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izgube se pripoznajo med poslovnimi odhodki v poslovnem izidu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost pomembnih nefinančnih sredstev z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Za namen preizkusa oslabitve se sredstva, ki jih ni mogoče preizkusiti posamično, uvrstijo v najmanjšo možno skupino sredstev, ki ustvarjajo denarne tokove iz nadaljnje uporabe in, ki so pretežno neodvisna od prejemkov drugih sredstev ali skupin sredstev (denar ustvarjajoča enota).

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova/njena knjigovodska vrednost presega njegovo/njeno nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida.

Družba izgube zaradi oslabitve v preteklih obdobjih ob koncu poročevalskega obdobja ovrednoti in tako ugotovi, če je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo več ne obstaja.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetu amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve.

KAPITAL

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja.

Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšuje ga izguba pri poslovanju in izplačila lastnikom, povečuje pa dobiček ustvarjen v obdobju.

Osnovni kapital predstavlja denarni vložek lastnika.

Splošni prevrednotovalni popravki kapitala so dne 31. decembra 2002 v skladu s tedaj veljavnimi Slovenskimi računovodskimi standardi vključevali revalorizacijo osnovnega kapitala pred letom 2002. Popravek zaradi prehoda na nove Slovenske računovodske standarde je bil prenesen v kapitalne rezerve.

Zakonske in druge rezerve iz dobička so zneski, ki so namensko zadržani iz dobička predhodnih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub. Oblikovane so na podlagi sklepa ustreznega organa vodenja in nadzora.

Med rezervo za pošteno vrednost so izkazani aktuarski dobički oziroma izgube iz naslova rezervacij za zaposlene za odpravnine ob upokojitvi.

V zadržanem poslovnem izidu je izkazan še nerazporejen dobiček tekočega leta.

REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE IN ODPRAVNINE OB UPKOJITVI

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, diskontirane na konec poslovnega leta. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi in stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izračun z uporabo projicirane enote pripravi aktuar, ki se izbere na nivoju skupine. Plačila za odpravnine ob upokojitvi in izplačila jubilejnih nagrad zmanjšujejo oblikovane rezervacije.

ZASLUŽKI ZAPOSLENIH

Obveze kratkoročnih zaslužkov zaposlenih so merjene brez diskontiranja in so izkazane med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

Obveznosti so izkazane v višini, za katero se pričakuje plačilo v obliki kratkoročnim prejemkov, če ima družba sedanjo pravno ali posredno obvezo za takšna plačila zaradi preteklega opravljenega dela zaposlene osebe in je obveznost mogoče zanesljivo izmeriti.

DRUGE REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi.

Vrednost rezervacije mora biti enaka sedanji vrednosti izdatkov, ki bodo po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Ker so rezervacije namenjene pokrivanju verjetnih, ne pa gotovih obveznosti, je znesek, pripoznan kot rezervacija, najboljša ocena izdatkov, potrebnih za poravnavo obveze, obstoječe na dan izkaza finančnega položaja. Pri doseganju najboljše ocene rezervacije se upoštevajo tveganja in negotovosti, ki neizogibno spremljajo dogodke in okoliščine.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane. To pomeni, da se v poslovnem letu takšni stroški oziroma odhodki ne pojavijo več v poslovnem izidu. V primeru, da se predvidene obveznosti ne pojavijo, se znesek oblikovanih rezervacij odpravi in izkaže med drugimi poslovnimi prihodki.

DRUGA SREDSTVA IN OBVEZNOSTI

Med drugimi sredstvi so izkazane dolgoročne in kratkoročne aktivne časovne razmejitve (odloženi stroški in nezaračunani prihodki, razen za prihodke iz prodajnih pogodb).

Odloženi stroški oziroma odhodki so zneski, ki ob svojem nastanku še ne bremenijo poslovnega izida.

Nezaračunani prihodki so prihodki, ki se upoštevajo v poslovnem izidu, čeprav še niso bili zaračunani.

Med drugimi obveznostmi so izkazane kratkoročne pasivne časovne razmejitve (vnaprej vračunani stroški).

Vnaprej vračunani stroški so zneski, ki se še niso pojavili, ampak se bodo v prihodnje in že trenutno vplivajo na poslovni izid.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA

Pogojna obveznost je:

- možna obveznost, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katere obstoj potrди samo pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti ali
- sedanja obveza, ki izhaja iz preteklih dogodkov, vendar se ne pripozna, ker ni verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi, ali zneska obveze ni mogoče izmeriti dovolj zanesljivo.

Pogojno sredstvo je možno sredstvo, ki izhaja iz preteklih dogodkov in katerega obstoj potrди le pojavitev ali nepojavitev enega ali več negotovih prihodnjih dogodkov, ki jih družba ne obvladuje v celoti.

Družba pogojnih obveznosti in sredstev še ne pripozna v izkazu finančnega položaja.

Na dan 31. 12. 2022 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

PRIHODKI OD PRODAJE

Družba v skladu z MSRP 15 uporablja petstopenjski model pripoznavanja prihodkov. Model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga oziroma storitev na kupca, in sicer v višini do katere se pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- v trenutku ali
- skozi obdobje.

Družba prihodke iz pogodb s kupci pripozna na podlagi sklenjenih pogodb s kupci ter ko se obvladovanje nad blagom oziroma storitvijo prenese na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero družba pričakuje, da je do njega upravičena. Vsaka obljubljen storitev oziroma dobava blaga je obravnavana kot samostojna izvršitvena obveza, če je različna. Različna pa je takrat, kadar ima kupec koristi od opravljene storitve ali dobavljenega blaga. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti storitev ali blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad storitvijo in blagom. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Popusti, odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se pripoznajo v obdobju, za katero so odobreni in znižujejo prihodke.

DRUGI POSLOVNI IN FINANČNI PRIHODKI

Drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki, so prihodki od črpanja odloženih prihodkov, dobički pri prodaji stalnih sredstev, odprave slabitev terjatev, prejete odškodnine in pogodbene kazni ter podobni prihodki.

Prihodki iz naslova obračunanih zamudnih obresti in z njimi povezane terjatve se ob nastanku pripoznajo, če je verjetno, da bodo gospodarske koristi povezane s poslom, pritekale v družbo. V nasprotnem primeru se obračuni zamudnih obresti evidentirajo kot pogojna sredstva in v poslovnih knjigah družbe pripoznajo ob plačilu. Evidentiranje zamudnih obresti se obravnava individualno.

Finančni prihodki obsegajo prihodke iz deležev v naložbah, obresti danih posojil in depozitov ter prihodke od prodaje finančnih naložb.

ODHODKI

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko se stroški ne zadržujejo več v vrednosti zalog, proizvodov in nedokončane proizvodnje, oziroma ko je trgovsko blago prodano. Stroški, ki se ne morejo zadrževati v zalogah proizvodov in nedokončane proizvodnje so ob svojem nastanku že pripoznani kot poslovni odhodki.

Stroški materiala so izvirni stroški kupljenega materiala, ki se neposredno porablja pri ustvarjanju poslovnih učinkov (neposredni stroški materiala), pa tudi stroški materiala, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov.

V prvo podskupino spadajo stroški surovin, drugih materialov in kupljenih delov ter polproizvodov, katerih porabo je mogoče povezovati z ustvarjanjem poslovnih učinkov. V drugo skupino spadajo stroški pomožnega materiala za vzdrževanje nepremičnin, naprav in opreme, drobnega inventarja, katerega doba koristnosti ne presega leta dni, pisarniškega materiala, strokovne literature in drugega.

Stroški storitev so izvirni stroški kupljenih storitev, ki so neposredno potrebne pri nastajanju poslovnih učinkov (stroški neposrednih storitev), pa tudi stroški storitev, ki nimajo take narave in so zajeti v ustrezne namenske (funkcionalne) skupine posrednih poslovnih stroškov. V prvo skupino spadajo stroški predvsem storitev pri izdelovanju proizvodov, v drugo pa predvsem prevoznih storitev, storitev za vzdrževanje, reklamnih storitev, reprezentance, zavarovalnih premij, plačilnega prometa in drugih bančnih storitev (razen obresti), najemnin, svetovalnih storitev, službenih potovanj in podobnih storitev.

Med **odpisi vrednosti** so izkazani stroški amortizacije, ki so povezani z doslednim prenašanjem vrednosti amortizirljivih neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme v poslovni izid. Prav tako so med odpisi vrednosti izkazani odpisi in izgube pri prodaji neopredmetenih sredstev in nepremičnin, naprav in opreme ter izgube iz naslova oslabitve terjatev do kupcev in zalog.

Stroški dela so izvirni stroški, ki se nanašajo na obračunane plače in ostala izplačila zaposlenim v bruto zneskih pa tudi na dajatve, ki se obračunavajo od te osnove in niso sestavni del bruto zneskov.

Drugi poslovni odhodki se pojavljajo v zvezi oblikovanjem rezervacij, dajatvami za varstvo okolja, koncesninami, donacijami in drugimi dajatvami.

Finančni odhodki obsegajo druge finančne odhodke (stroški obresti).

OBDAVČITEV

Davki vključujejo obveznosti za odmerjeni davek in odloženi davek. Odmerjeni davek je izkazan v izkazu poslovnega izida. Odloženi davek je izkazan v izkazu poslovnega izida in izkazu finančnega položaja.

Obveznosti za odmerjeni davek temeljijo na obdavčljivem dobičku za poslovno leto. Obdavčljivi dobiček se razlikuje od čistega dobička, poročanega v poslovnem izidu, ker izključuje postavke prihodkov ali odhodkov, ki so obdavčljive ali odbitne v drugih letih, in tudi postavke, ki niso nikoli obdavčljive ali odbitne. Obveznost družbe za odmerjeni davek se izračuna z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na dan poročanja.

Odloženi davek je v celoti izkazan z uporabo metode obveznosti po izkazu finančnega položaja začasne razlike, ki nastajajo med davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti ter njihovimi knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih.

Odloženi davek se določi z uporabo davčnih stopenj (in zakonov), ki so bili veljavni na dan izkaza finančnega položaja in za katere se pričakuje, da bodo uporabljeni, ko se odložena terjatev za davek realizira ali pa se odložena obveznost za davek poravnava.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če obstaja verjetnost, da bo v prihodnosti na razpolago obdavčljiv dobiček, iz katerega bo mogoče koristiti začasne razlike. Predstavlja višino obračunanega davka od dohodka pravnih oseb od odbitnih začasnih razlik.

V letu 2021 je bila veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %. V letu 2022 je po trenutno veljavni davčni zakonodaji veljavna davčna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb 19 %.

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Izkaz vseobsegajočega donosa zajema vse spremembe v kapitalu v tekočem obdobju, ki so nastale iz vseh transakcij in dogodkov, razen tistih, ki so posledica transakcij z lastnikom.

IZKAZ DENARNIH TOKOV

V izkazu denarnih tokov prikazujemo spremembe stanja denarnih sredstev in denarnih ustreznikov za poslovno leto, za katero se sestavlja.

Denarna sredstva družbe so denar na transakcijskih računih, depoziti na odpoklic in depoziti, vezani do treh mesecev.

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi iz podatkov izkaza finančnega položaja in izkaza poslovnega izida, v skladu z MSRP.

POROČANJE PO ODSEKIH

Družba v letnem poročilu ne razkriva poslovanja po odsekih. Poročanje po odsekih morajo v letnih poročilih razkriti družbe, s katerih lastniškimi ali dolžniškimi vrednostnicami se javno trguje in družbe, ki šele izdajajo lastniške ali dolžniške vrednostnice na javnih trgih vrednostnic.

DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

V zvezi z izkazovanjem in razkrivanjem finančnih instrumentov je potrebna predstavitev njihove poštene vrednosti. Poštena vrednost je znesek, s katerim je mogoče prodati sredstvo ali zamenjati obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v premišljenem poslu.

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprilagojene) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti.
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

OBVLADOVANJE FINANČNIH TVEGANJ

Finančna tveganja, ki jim je izpostavljena družba so kreditno tveganje, likvidnostno tveganje ter obrestno in valutno tveganje.

Vse vrste tveganj so podrobneje opredeljene v poslovnem delu letnega poročila (poglavje Upravljanje tveganj in priložnosti), pri pojasnilih k računovodskim izkazom pa so tveganja predstavljena v povezavi s postavkami v računovodskih izkazih (poglavje Finančni instrumenti in tveganja).

RAZKRITJA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

RAZKRITJA K IZKAZU FINANČNEGA POLOŽAJA

NEOPREDMETENA SREDSTVA [1]

Med neopredmetenimi osnovnimi sredstvi so izkazana naslednja sredstva:

- služnostne pravice,
- programska računalniška oprema in
- licence.

Postavka v EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Druge dolgoročne premoženjske pravice	521.009	388.424
Skupaj	521.009	388.424

Povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev v letu 2022 v višini 166.232 EUR se nanaša na povečanje dolgoročnih premoženjskih pravic:

- licence (Cisco Prime, Nessus, Veeam, Quest Intrust, VmWare, Simatic) v višini 45.773 EUR,
- programska oprema Digital Dream Report v višini 17.818 EUR,
- programska oprema VMware v višini 70.640 EUR,
- diskovno polje v višini 32.001 EUR.

Prenosi/preknjižbe v letu 2022 v višini 300.291 EUR se nanašajo na prenos programske opreme in licenc med neopredmetenimi sredstvi in opremo.

Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	3.613.756	3.613.756
Pridobitve	166.232	166.232
Prenosi - preknjižbe	300.291	300.291
Odpisi	(29.386)	(29.386)
Nabavna vrednost 31.12.2022	4.050.893	4.050.893
Odpisana vrednost 1.1.2022	3.225.332	3.225.332
Amortizacija	333.938	333.938
Odpisi	(29.386)	(29.386)
Odpisana vrednost 31.12.2022	3.529.884	3.529.884
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	388.424	388.424
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	521.009	521.009

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Druge dolgoročne premoženjske pravice	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	3.802.287	3.802.287
Pridobitve	27.741	27.741
Odpisi	(216.272)	(216.272)
Nabavna vrednost 31.12.2021	3.613.756	3.613.756
Odpisana vrednost 1.1.2021	3.134.013	3.134.013
Amortizacija	307.591	307.591
Odpisi	(216.272)	(216.272)
Odpisana vrednost 31.12.2021	3.225.332	3.225.332
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	668.274	668.274
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	388.424	388.424

Družba v svojih knjigovodskih evidencah nima:

- neopredmetenih sredstev, pridobljenih z državno podporo,
- neopredmetenih sredstev, danih kot poroštvo za obveznosti,
- pogodbenih obvez za pridobitev neopredmetenih sredstev.

Na dan 31. 12. 2022 ima družba za 1.031 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

NEPREMIČNINE, NAPRAVE IN OPREMA [2]

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Zemljišča	12.468.349	12.512.660
Zgradbe	182.901.885	183.529.203
Proizvajalna oprema	115.629.717	117.772.983
Druga oprema	273.977	267.437
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	28.273.766	25.913.903
Skupaj	339.547.694	339.996.186

V letu 2022 so se povečale nepremičnine, naprave in oprema v višini 17.118.822 EUR.

Zemljišča

Zmanjšanje vrednosti zemljišč v letu 2022 se nanaša na prodajo zemljišč in prenos zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 17.414 EUR, Občino Selnica ob Dravi v višini 12.113 EUR, Mestno občino Maribor v višini 234 EUR in ostale prodaje v višini 14.550 EUR.

Zgradbe in objekti

Družba razpolaga s sledečimi vrstami zgradb in objektov:

- zaježitve,
- kanali, nasipi in obrežna zavarovanja,
- proizvodni objekti HE,
- kablovodi,
- ostali gradbeni objekti,
- poslovne zgradbe,

- stanovanjski objekti,
- rekreacijski objekti,
- ostali gradbeni objekti.

Povečanje vrednosti zgradb in objektov, kot del povečanja nepremičnin v pridobivanju v letu 2022 v višini 6.572.276 EUR se nanaša na:

- rekonstrukcija žerjavne proge HE Vuhred v višini 706.095 EUR,
- mala čistilna naprava HE Vuhred v višini 55.510 EUR,
- izgradnja prodne pregrade Štihov potok v višini 208.760 EUR,
- sanacija mostu Dravski dvor (dovodni kanal) v višini 48.125 EUR,
- sanacija mostu Trniče-Starše (dovodni kanal) v višini 829.221 EUR,
- sanacija prelivnega zidu in ceste na dovodnem kanalu HE Zlatoličje v višini 347.453 EUR,
- obrežna zavarovanja skozi Maribor v višini 199.659 EUR,
- servisna cesta med Meljem in Metavo v višini 24.931 EUR,
- zamenjava varnostnih ograj in ramp (dovodni kanal) HE Zlatoličje v višini 47.505 EUR,
- spustna rampa za čolne Europark v višini 115.685 EUR,
- sanacija mostu Velika Nedelja (dovodni kanal) v višini 178.166 EUR,
- PVO Ptujsko jezero/jez Markovci v višini 87.825 EUR,
- ohranjanje energetskega potenciala Ptujsko jezero v višini 868.861 EUR,
- sanacija obloge Ptujskega jezera v višini 118.416 EUR,
- prenova sanitarij HE Formin v višini 57.054 EUR,
- servisna cesta ob drenažnem jarku Ptujskega jezera v višini 19.149 EUR,
- izdelava dostopa do 110 kV stikališča HE Formin v višini 18.940 EUR,
- izdelava nadstreška za službena vozila HE Formin v višini 59.617 EUR,
- obnova vratnice HE Formin v višini 16.184 EUR,
- prenova 3.etaže strojnične zgradbe HE Formin v višini 86.228 EUR,
- servisna cesta Ptujsko jezero P14 do P18 v višini 47.147 EUR,
- ekološka sanacija otoka Čigra 1 v višini 112.815 EUR,
- prenova strojne delavnice HE Vuzenica v višini 92.431 EUR,
- energetska sanacija poslovne stavbe HE Vuzenica v višini 12.578 EUR,
- izgradnja opornega zidu HE Vuzenica v višini 20.957 EUR,
- montaža alu sten nadstreška mehanične delavnice HE Vuzenica v višini 20.382 EUR,
- energetska sanacija poslovnih stavb HE Dravograd v višini 12.496 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd v višini 21.088 EUR,
- zamenjava diletacij na mostu Fala v višini 15.841 EUR,
- remont zapornih tabel PP4 na jezu Melje v višini 315.819 EUR,
- jezovna zgradba na jezu Markovci v višini 174.613 EUR,
- dostopne površine na jezu Markovci v višini 58.042 EUR,
- ograja na jezu Markovci v višini 10.970 EUR,
- izgradnja MHE Pesnica (vodotok Pesnica) v višini 41.666 EUR,
- MHE Ceršak - prelivna stena na jez čez Muro v višini 135.007 EUR,
- izgradnja VE Ojstrica v višini 114.933 EUR,
- izgradnja VE Rogatec v višini 131.986 EUR,
- izgradnja VE Paški Kozjak v višini 153.186 EUR,
- izgradnja VE Muta v višini 22.392 EUR,
- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 113.520 EUR,
- izdelava hidravličnega modela verige HE v višini 95.241 EUR,
- center za predelavo sedimentov v višini 33.328 EUR,
- SE Zlatoličje - 3 segment 5 v višini 358.808 EUR,
- geotermalna elektrarna na obstoječi vrtini Pg-8 v višini 41.118 EUR,
- nadstrešek parkirnih prostorov v višini 118.054 EUR,
- zamenjava garažnih vrat OCV II v višini 27.699 EUR,
- dostopna pot in ograja v višini 13.712 EUR,
- ostalo v višini 163.063 EUR.

Zmanjšanje vrednosti zgradb in objektov v višini 3.097.175 EUR se nanaša na:

- sistem ogrevanja s toplotno črpalko v višini 1.525 EUR,
- apartma Novalja - Gajac A16/26 v višini 9.238 EUR,
- delni odpis zajezitev akumulacije v višini 480.343 EUR,
- delni odpis jezovna zgradba v višini 7.545 EUR,
- delni odpis dovodni kanal z betonsko oblogo v višini 592.681 EUR,

- delni odpis strojnično jezovna zgradba v višini 1.919.098 EUR,
- delni odpis poslovna zgradba OCV II v višini 27.793 EUR,
- delni odpis cestne površine v višini 58.952 EUR.

Naprave in oprema

Povečanje vrednosti naprav in opreme, kot del povečanja OS v pridobivanju v letu 2022 v višini 10.546.546 EUR se nanaša na:

- obnova PP4 na HE Dravograd v višini 913.401 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd v višini 920.806 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Vuzenica v višini 917.513 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Mariborski otok v višini 1.064.542 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin v višini 582.811 EUR,
- izdelava projektne dokumentacije Izraba sončne energije v višini 27.944 EUR,
- hranilniki električne energije v višini 75.106 EUR,
- obnova hidravličnih pogonov PP5 in PP6 jezu Markovci v višini 159.215 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP2 HE Ožbalt v višini 608.659 EUR,
- prenova 110 kV stikališča HE Formin v višini 62.138 EUR,
- prenova 110 kV stikališča HE Zlatoličje v višini 57.637 EUR,
- segmentna zapornica PP5 jezu Markovci v višini 21.993 EUR,
- sanacija generatorja G1 HE Vuhred v višini 153.230 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Dravograd v višini 20.288 EUR,
- oprema za krmiljenje in zaščito PP6 jezu Markovci v višini 10.003 EUR,
- obnova hidravličnih pogonov PP3 in PP4 jezu Markovci v višini 150.417 EUR,
- remont pomožne zapornice PP HE Mariborski otok v višini 86.648 EUR,
- tlačna posoda 10bar HE Fala v višini 10.922 EUR,
- sončna elektrarna Zlatoličje - 3 segment 5 v višini 549.055 EUR,
- zamenjava žerjava s čistilnim strojem HE Zlatoličje v višini 34.128 EUR,
- zamenjava stabilne gasilne naprave HE Mariborski otok v višini 93.179 EUR,
- remont talnega izpusta kanala HE Zlatoličje v višini 85.366 EUR,
- sistem varnostne razsvetljave HE Ožbalt v višini 75.615 EUR,
- sistem požarnih pregrad skupine v višini 12.457 EUR,
- simulator obratovanja centra vodenja v višini 63.025 EUR,
- zamenjava krmilnega dela vzbujalnega sistema A1, A2, A3 HE Vuhred v višini 60.700 EUR,
- remont turbine agregata 2 jezu Melje v višini 99.577 EUR,
- zamenjava CNS sistema za objekt OCV I v višini 14.599 EUR,
- polnilne postaje za električna vozila v višini 107.367 EUR,
- strežniška in omrežna oprema v višini 225.111 EUR,
- sistem za javno alarmiranje HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Ožbalt, HE Fala, HE Mariborski otok, HE Zlatoličje, HE Formin, jez Markovci v višini 122.698 EUR,
- remont pomožne zapornice turbinskih vtokov HE Mariborski otok v višini 199.852 EUR,
- orodje za parametriranje generatorskih zaščit v višini 12.994 EUR,
- povečanje zmogljivosti privatnega oblaka v višini 237.800 EUR,
- prenova mehanične delavnice HE Vuhred v višini 57.039 EUR,
- nadgradnja sistemov videonadzora in domofonov v višini 308.031 EUR,
- sončna elektrarna kanal II SE Formin v višini 34.574 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov AG1, AG2, AG3 HE Mariborski otok v višini 858.575 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov AG3 HE Vuzenica v višini 106.939 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov AG3 HE Dravograd v višini 329.735 EUR,
- nabava mobilnih telefonov v višini 2.722 EUR,
- nabava IP telefonskih naprav v višini 93.125 EUR,
- oprema prostorov v višini 75.541 EUR,
- orodja in naprave v višini 70.951 EUR,
- informacijske tehnologije - strojna oprema v višini 69.310 EUR,
- turbinsko olje v višini 30.576 EUR,
- investicijsko vzdrževanje TK sistemov v višini 26.014 EUR,
- PKZ stalno potopljenih delov turbine v višini 27.901 EUR,
- merilni instrumenti v višini 25.411 EUR,
- investicije v družbeni standard v višini 14.559 EUR,
- vozila v višini 229.678 EUR,
- stroji v višini 108.733 EUR,
- zamenjava merilnika motnosti vode v višini 54.702 EUR,

- sistem odvoda koden. toplotnih črpalk OCV III v višini 38.060 EUR,
- oprema direktne nabave v višini 92.258 EUR,
- ostalo v višini 55.316 EUR.

Zmanjšanje nabavne vrednosti proizvajalne in druge opreme v višini 2.223.530 EUR se nanaša predvsem na:

- prodaja mostnega žerjava za staro železo v višini 50.075 EUR,
- prodaja stabilne kompresorske naprave za staro železo v višini 17.204 EUR,
- prodaja računalniške opreme v višini 1.823 EUR,
- prodaja TK opreme v višini 13.311 EUR,
- prodaja prikolične izvlečne lestve v višini 4.560 EUR,
- delna izločitev hidromehanske opreme v višini 691.550 EUR,
- delna izločitev generatorske opreme v višini 59.325 EUR,
- delna izločitev opreme za krmiljenje proizvodnje in napajanje v višini 237.808 EUR,
- izločitev polnilnih postaj v višini 120.763 EUR,
- izločitev računalniške in informacijske opreme v višini 728.889 EUR,
- izločitev delovnih strojev v višini 107.083 EUR,
- izločitev opreme za ogrevanje v višini 92.249 EUR,
- izločitev ostale opreme v višini 98.890 EUR.

Osnovna sredstva, ki se pridobivajo

V okviru opredmetenih osnovnih sredstev v gradnji ali izdelavi, družba v poslovnem letu 2022 izkazuje končno stanje nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju:

- nepremičnine v gradnji ali izdelavi v višini 18.536.357 EUR,
- naprave in oprema v pridobivanju v višini 9.737.408 EUR.

Knjigovodske vrednosti nepremičnin v gradnji ali izdelavi v višini 18.536.357 EUR se nanašajo na:

- izgradnja ribje steze HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Vuhred, HE Fala, jez Melje v višini 382.438 EUR,
- ohranjanje energetskega potenciala HE Mariborski otok, HE Formin v višini 926.163 EUR,
- sanacija mostov HE Zlatoličje, HE Formin, jez Markovci v višini 352.719 EUR,
- HE Formin - PVO Ptujsko Jezero/jez Markovci v višini 286.989 EUR,
- obnova jez Markovci v višini 168.112 EUR,
- črpalna hidroelektrarna Kozjak v višini 10.608.725 EUR,
- izgradnja HE Mura, HE Ceršak v višini 1.987.615 EUR,
- izgradnja MHE (Pesnica, Lovrenc, Ravne na Koroškem) v višini 109.781 EUR,
- vetrne elektrarne (Rogatec, Paški Kozjak, Ojstrica, Muta) v višini 1.582.510 EUR,
- dograditev sistema zasilne razsvetljave na objektih DEM v višini 13.828 EUR,
- energetska sanacija poslovnih stavb v višini 25.074 EUR,
- ureditev brežin med p42 in p43 levi breg HE Mariborski otok v višini 4.850 EUR,
- izdelava hidravličnega modela verige HE DEM v višini 699.788 EUR,
- rekonstrukcija cestnega priključka HE Mariborski otok v višini 56.885 EUR,
- izgradnja geotermalnih elektrarn v višini 89.393 EUR,
- izgradnja dodatne etaže nad mehanično delavnico HE Zlatoličje v višini 52.931 EUR,
- obrežna zavarovanja skozi Maribor v višini 269.431 EUR,
- sanacija dovodnega kanala/prenova HE Formin v višini 283.356 EUR,
- center za predelavo sedimentov v višini 90.426 EUR,
- DIIP za povečanje izkoristljivega energetskega padca HE Mariborski otok v višini 26.520 EUR,
- zamenjava varnostnih ograj in ramp na dovodnem kanalu HE Zlatoličje, HE Formin in jez Markovci v višini 58.614 EUR,
- čiščenje Trbonskega jezera v višini 24.264 EUR,
- nadstrešek parkirnih prostorov pri upravi v višini 118.054 EUR,
- monitoring dovodnega kanala HE Formin v višini 15.000 EUR,
- zamenjava garažnih vrat OCV II v višini 27.700 EUR,
- spustna rampa za čolne Europark v višini 115.685 EUR,
- prenova 3. etaže strojnične zgradbe HE Formin v višini 86.228 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov HE Dravograd v višini 21.088 EUR,
- servisna cesta Ptujsko jezero P14 do P18 v višini 47.147 EUR,
- remont zapornih tabel PP2, 3, 5, 6 jez Melje v višini 3.093 EUR,
- čiščenje fekalnih vod HE Fala v višini 1.950 EUR.

Knjigovodske vrednosti naprav in opreme v pridobivanju v višini 9.737.408 EUR se nanašajo na:

- rekonstrukcija žerjavnih prog HE Dravograd, HE Vuzenica v višini 178.477 EUR,
- obnova pretočnega polja 4 HE Dravograd v višini 951.150 EUR,
- prenova sekundarnih sistemov HE Dravograd, HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 4.341.518 EUR,
- zamenjava hladilnih sistemov HE Vuzenica, HE Mariborski otok v višini 57.690 EUR,
- rekonstrukcija HE Formin v višini 1.178.630 EUR,
- hranilniki in izraba sončne energije v višini 380.422 EUR,
- obnova hidravličnih pogonov PP3 in 4 jez Markovci v višini 150.417 EUR,
- remont obratovalne zapornice PP1 HE Ožbalt v višini 5.692 EUR,
- prenova 110kV stikališča HE Formin, HE Zlatoličje v višini 213.868 EUR,
- sistem priprave tehnološke vode MHE Melje v višini 11.659 EUR,
- vodni eksponat muzej HE Fala v višini 4.000 EUR,
- obnova sistema za meritev gladin akumulacij HE Fala in HE Mariborski otok v višini 42.950 EUR,
- nadgradnja monitoringa agregata 1 HE Vuhred v višini 4.340 EUR,
- rekonstrukcija tesnilnih igel HE Vuzenica, HE Vuhred v višini 19.497 EUR,
- sanacija generatorja G1 HE Vuhred v višini 153.230 EUR,
- oprema za krmiljenje in zaščito jez Markovci v višini 23.887 EUR,
- dograditev daljinskih komand na vozičke HE Formin v višini 7.256 EUR,
- zamenjava žerjava s čistilnim strojem HE Zlatoličje v višini 58.698 EUR,
- remont talnega izpusta kanala HE Zlatoličje v višini 93.892 EUR,
- zamenjava krmilnega dela vzbujalnega sistema A1, A2, A3 HE Vuhred v višini 26.770 EUR,
- remont turbine agregata 2 jez Melje v višini 99.577 EUR,
- zamenjava CNS sistema za objekt OCV I in OCV II v višini 14.599 EUR,
- polnilne postaje za električna vozila v višini 51.812 EUR,
- strežniška in omrežna oprema v višini 13.031 EUR,
- orodje za parametiranje generatorskih zaščit v višini 12.994 EUR,
- prenova centra vodenja v višini 3.498 EUR,
- nadgradnja sistemov videonadzora in domofonov v višini 308.031 EUR,
- sončna elektrarna na kanalu II HE Formin v vrednosti 34.574 EUR,
- zamenjava sekundarnih sistemov na HE Mariborski otok, HE Dravograd in HE Vuzenica v višini 1.295.249 EUR.

Ostali prenos nepremičnin, naprav in opreme v pridobivanju v letu 2022 v višini 300.291 EUR se nanašajo na prenos med neopredmetenimi sredstvi in nepremičninami, napravami in opremo.

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslabitve v povezavi z neopredmetenimi sredstvi ter nepremičninami, napravami in opremo. V letu 2022 presoje niso pokazale znakov oslabitve, zato družba v letu 2022 slabitev neopredmetenih sredstev ter nepremičnin, naprav in opreme ni opravljala.

Na nepremičninah, napravah in opremi družba nima vpisanih hipotek. Na dan 31. 12. 2022 ima družba za 29.342.014 EUR pogodbenih obvez za pridobitev sredstev.

Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	12.512.660	413.046.892	364.264.347	14.441.312	25.913.903	830.179.114
Pridobitve	0	0	0	0	17.118.822	17.118.822
Odtujitve	(14.540)	0	(86.974)	0	0	(101.514)
Prenosi iz investicij	0	8.590.200	5.843.264	25.204	(14.458.668)	0
Prenosi - preknjižbe	0	0	0	0	(300.291)	(300.291)
Odpisi	(29.771)	(3.097.175)	(2.111.534)	(25.022)	0	(5.263.502)
Nabavna vrednost 31.12.2022	12.468.349	418.539.917	367.909.103	14.441.494	28.273.766	841.632.629
Odpisana vrednost 1.1.2022	0	229.517.689	246.491.364	14.173.875	0	490.182.928
Odtujitve	0	0	(86.953)	0	0	(86.953)
Amortizacija	0	7.979.974	7.839.319	18.592	0	15.837.885
Odpisi	0	(1.859.631)	(1.964.344)	(24.950)	0	(3.848.925)
Odpisana vrednost 31.12.2022	0	235.638.032	252.279.386	14.167.517	0	502.084.935
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	12.512.660	183.529.203	117.772.983	267.437	25.913.903	339.996.186
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	12.468.349	182.901.885	115.629.717	273.977	28.273.766	339.547.694

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Druga oprema	Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	12.699.200	410.179.060	362.338.655	14.437.089	25.981.417	825.635.421
Pridobitve	0	0	0	0	12.725.646	12.725.646
Odtujitve	(9.368)	(582.941)	(3.169.812)	(28.748)	0	(3.790.869)
Prenosi iz investicij	0	4.317.922	8.429.291	45.947	(12.793.160)	0
Odpisi	(177.172)	(867.149)	(3.333.787)	(12.976)	0	(4.391.084)
Nabavna vrednost 31.12.2021	12.512.660	413.046.892	364.264.347	14.441.312	25.913.903	830.179.114
Odpisana vrednost 1.1.2021	0	222.636.431	245.079.781	14.198.577	0	481.914.789
Odtujitve	0	(408.066)	(3.166.941)	(25.276)	0	(3.600.283)
Sprememba skupine	0	(253)	(49)	0	0	(302)
Amortizacija	0	7.778.900	7.636.172	13.550	0	15.428.622
Odpisi	0	(489.323)	(3.057.599)	(12.976)	0	(3.559.898)
Odpisana vrednost 31.12.2021	0	229.517.689	246.491.364	14.173.875	0	490.182.928
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	12.699.200	187.542.629	117.258.874	238.512	25.981.417	343.720.632
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	12.512.660	183.529.203	117.772.983	267.437	25.913.903	339.996.186

NAJEMI (3)

Na dan 31. 12. 2022 družba med sredstvi izkazuje pravico do uporabe za najem prostora varne celice in prostora UPS ter za najem osebnega vozila v skupni višini 68.037 EUR, na strani obveznosti pa dolgoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 29.336 EUR in kratkoročne finančne obveznosti iz najemov v višini 52.612 EUR.

Vrednosti pravice do uporabe najetih sredstev in obveznost iz najema so ocenjene na podlagi diskontiranja prihodnjih denarnih tokov za obdobje trajanja najema.

Strošek amortizacije (kot amortizacijska doba je upoštevana doba trajanja najema) iz naslova pravice do uporabe sredstva znaša 59.412 EUR, finančni odhodki za obresti iz naslova izračuna obveznosti iz najema pa 2.754 EUR.

Skladno s 5. točko MSRP 16 je družba uporabila izjemo glede pripoznanja pravice do uporabe sredstev za najem poslovnega prostora v TEŠ, saj je sredstvo, ki je predmet najema majhne vrednosti (6.591,60 EUR).

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2022

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	78.407	16.569	94.976
Pridobitve	74.083	8.276	82.359
Nabavna vrednost 31.12.2022	152.490	24.845	177.335
Odpisana vrednost 1.1.2022	47.044	2.842	49.886
Amortizacija	52.723	6.689	59.412
Odpisana vrednost 31.12.2022	99.767	9.531	109.298
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	31.363	13.727	45.090
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	52.723	15.314	68.037

Gibanje pravice do uporabe sredstev v letu 2021

Postavka v EUR	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	78.407	930.343	1.008.750
Pridobitve	0	16.569	16.569
Odtujitve	0	(930.343)	(930.343)
Nabavna vrednost 31.12.2021	78.407	16.569	94.976
Odpisana vrednost 1.1.2021	31.363	930.343	961.706
Odtujitve	0	(930.343)	(930.343)
Amortizacija	15.681	2.842	18.523
Odpisana vrednost 31.12.2021	47.044	2.842	49.886
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	47.044	0	47.044
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	31.363	13.727	45.090

Gibanje finančnih obveznosti iz najemov

Postavka v EUR	Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	26.331	20.152	46.483
Pridobitve	82.359	0	82.359
Prenosi	(79.354)	79.354	0
Odplačila	0	(46.894)	(46.894)
Stanje na dan 31.12.2022	29.336	52.612	81.948
Stanje na dan 1.1.2021	32.632	15.670	48.302
Pridobitve	13.851	0	13.851
Prenosi	(20.152)	20.152	0
Odplačila	0	(15.670)	(15.670)
Stanje na dan 31.12.2021	26.331	20.152	46.483

NALOŽBENE NEPREMIČNINE [4]

Postavka v EUR	31. 12. 2022	31. 12. 2021
Zgradbe	1.459.402	1.487.117
Skupaj	1.459.402	1.487.117

Naložbene nepremičnine v skupni višini 1.459.402 EUR predstavljajo nepremičnine, dane v najem. Razporeditev dela upravne stavbe med naložbene nepremičnine je bila izvedena skladno z določili MRS, ki za nepremičnine v najemu opredeljuje izkazovanje v okviru postavke naložbenih nepremičnin. Relativno pomemben del nepremičnine je namreč dan v najem povezanim družbama HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o. (57,53 % od celote). Poslovna zgradba, ki jo imenujemo OCV III, se namreč uporablja tako za oddajanje v najem, kot za opravljanje lastne temeljne dejavnosti.

Gibanje v letu 2022

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2022	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2022	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2022	258.233	258.233
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2022	285.948	285.948
Knjigovodska vrednost 1.1.2022	1.487.117	1.487.117
Knjigovodska vrednost 31.12.2022	1.459.402	1.459.402

Gibanje v letu 2021

Postavka v EUR	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost 1.1.2021	1.745.350	1.745.350
Nabavna vrednost 31.12.2021	1.745.350	1.745.350
Odpisana vrednost 1.1.2021	230.518	230.518
Amortizacija	27.715	27.715
Odpisana vrednost 31.12.2021	258.233	258.233
Knjigovodska vrednost 1.1.2021	1.514.832	1.514.832
Knjigovodska vrednost 31.12.2021	1.487.117	1.487.117

Pri naložbenih nepremičninah ni novih nabav in izločitev. Opravljene so bile interne presoje, ki niso pokazale znakov slabitve.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE [5]

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
MHE Lobnica d. o. o.	407.241	407.241
HSE Invest d. o. o.	80.000	80.000
RGP d. o. o.	7.256.150	7.628.436
Skupaj	7.743.391	8.115.677

Naložbe v odvisne družbe v skupni višini 7.743.391 EUR predstavljajo:

- 86,9 % delež v družbi RGP d. o. o. v višini 7.256.150 EUR; na osnovi v letu 2019 prejetega obvestila o nameravani prodaji poslovnih deležev v družbi RGP d. o. o. s strani Premogovnika Velenje smo se odločili uveljaviti predkupno pravico do nakupa 56,9 % poslovnega deleža in tako s skupnim deležem v višini 86,9 % postali večinski lastnik družbe RGP d. o. o.,
- 65 % delež v družbi MHE Lobnica d. o. o. v višini 407.241 EUR,
- 21,05 % delež v družbi HSE Invest d. o. o. v višini 80.000 EUR.

Zaradi vstopa novih družbenikov je bila v mesecu marcu 2021 izvedena sprememba družbene pogodbe družbe HSE Invest d. o. o. s čimer se je lastniški delež družbe Dravske elektrarne Maribor v družbi HSE Invest d. o. o. zmanjšal iz 25,00 % na 21,05 %.

Podatki o odvisnih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
MHE Lobnica d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	65,00%	65,00%
HSE Invest d. o. o.	Obrežna ulica 170, 2000 Maribor	Slovenija	Drugo tehnično projektiranje in svetovanje	21,05%	21,05%
RGP d. o. o.	Rudarska cesta 6, 3320 Velenje	Slovenija	Specializirana gradbena dela	86,90%	86,90%

Pomembnejši zneski iz izkazov odvisnih družb za leto 2022

Postavke v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
MHE Lobjana d. o. o.	607.681	832	14.494	(14.298)	606.849
HSE Invest d. o. o.	2.995.841	1.982.232	6.994.224	115.117	1.013.609
RGP d. o. o.	14.159.537	11.759.253	27.711.360	398.632	2.400.284
Skupaj	17.763.059	13.742.317	34.720.079	499.451	4.020.742

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe

Postavka v EUR	2022	2021
Nabavna vrednost 1.1.	8.115.677	8.115.677
Nabavna vrednost 31.12.	8.115.677	8.115.677
Odpisana vrednost 1.1.	0	0
Slabitve	(372.286)	0
Odpisana vrednost 31.12.	(372.286)	0
Knjigovodska vrednost 1.1.	8.115.677	8.115.677
Knjigovodska vrednost 31.12.	7.743.391	8.115.677

Družba vsako leto presoja, ali obstajajo znaki oslavitve v povezavi z naložbami v odvisne družbe.

V letu 2022 je bila opravljena ocena vrednosti 100 % deleža v lastniškem kapitalu družbe RGP d. o. o.. V primeru ocenjevanja vrednosti 100 % lastniškega deleža družbe RGP d. o. o. na dan 31. 12. 2022 je bila uporabljena metoda sedanje vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov. V okviru same metode sta bila pripravljena dva scenarija poslovanja (optimistični in pesimistični). V izračunu je bila upoštevana zahtevana stopnja donosa celotnega kapitala pred davki, izračunana z uporabo iterativnega postopka v višini 10,93 % (optimistični scenarij) in 10,97 % (pesimistični scenarij). Ugotovljeno je bilo, da knjigovodska vrednost finančne naložbe presega njeno nadomestljivo vrednost, zato je družba pripoznala izgubo zaradi oslavitve v višini 372.286 EUR.

Pri ocenjevanju vrednosti so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- rast prihodkov: prihodki od prodaje so načrtovani enako v obeh scenarijih poslovanja. V letu 2023 je načrtovan občuten upad prihodkov od prodaje, in sicer za 13 % glede na predhodno leto, načrtovana rast prihodkov od prodaje za leti 2024 in 2025 je nižja od 1 %, v letih 2026 in 2027 je upoštevana rast prihodkov od prodaje v višini 2 % letno;
- poslovni odhodki: stroški materiala so do vključno leta 2025 načrtovani skladno s planom poslovanja. V nadaljevanju je predpostavljena minimalna racionalizacija stroškov materiala. Stroški storitev so v obeh scenarijih do vključno leta 2025 upoštevani skladno s poslovnim načrtom. Stroške dela je poslovanje načrtovalo na osnovi plana zaposlenih po mesecih, delovnega koledarja in plačnih izhodišč, od leta 2025 dalje so stroški dela v razmerju prihodkov od prodaje v obeh scenarijih načrtovani na ravni 32 %. Amortizacija je načrtovana skladno s planom poslovanja, prav tako drugi poslovni odhodki do vključno leta 2025, v nadaljevanju pa v višini 1 % prihodkov od prodaje;
- donosnost: za obdobje 2023-2025 družba načrtuje marže iz poslovanja malenkost nad ravni realizacije v letu 2022 in pod povprečjem obdobja 2018-2020. V pesimističnem scenariju je v letih 2026 in 2027 načrtovana EBITDA marža nekje na ravni ocene poslovanja, v optimističnem scenariju EBITDA marža v letu 2027 doseže 9,2 %;
- investicije: pri oceni investicij so upoštevani izdatki skladno z načrtom poslovanja v višini 1,5 mio EUR v letu 2023 ter v nadaljevanju v višini 900.000 EUR letno;
- obratni kapital: v projekcijah je upoštevano, da se obratni kapital skupaj s potrebnimi denarnimi sredstvi postopoma povišuje do višine 2 % prihodkov od prodaje.

Analiza občutljivosti – najbolj verjetna vrednost (v tisoč EUR)

Rast/WACC	1,0%	2,0%	3,0%
9,95%	8.760	9.780	11.094
10,95%	7.570	8.350	9.330
11,95%	6.600	7.210	7.970

OSTALE DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE IN POSOJILA [6]

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Dolgoročne finančne naložbe v pridružene družbe	81.027.886	81.027.886
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	81.033.077	81.033.077

Naložbe v pridružene družbe

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	81.027.886	81.027.886
Skupaj	81.027.886	81.027.886

Med naložbami v pridružene družbe družba izkazuje 30,8 % delež v družbi Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o. v višini 81.027.886 EUR.

Podatki o pridruženih družbah

Družba	Naslov	Država	Dejavnost	% lastništva	% glasovalnih pravic
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	Cesta bratov Cerjakov 33a, 8250 Brežice	Slovenija	Proizvodnja elektrike v hidroelektrarnah	30,8%	30,8%

Pomembnejši zneski iz izkazov pridruženih družb za leto 2022

Postavka v EUR	Sredstva	Obveznosti (brez kapitala)	Prihodki	Čisti poslovni izid poslovnega leta	Višina celotnega kapitala
Hidroelektrarne na spodnji Savi d.o.o.	331.538.501	38.712.274	20.856.802	1.245.585	292.826.227
Skupaj	331.538.501	38.712.274	20.856.802	1.245.585	292.826.227

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v pridružene družbe

Postavka v EUR	2022	2021
Nabavna vrednost 1. 1.	81.027.886	81.027.886
Nabavna vrednost 31. 12.	81.027.886	81.027.886
Odpisana vrednost 1. 1.	0	0
Odpisana vrednost 31. 12.	0	0
Knjigovodska vrednost 1. 1.	81.027.886	81.027.886
Knjigovodska vrednost 31. 12.	81.027.886	81.027.886

V letu 2022 ni bilo sprememb pri naložbah v pridružene družbe. Presoje pri naložbi v pridruženo družbo niso pokazale znakov oslabilve, zato družba v letu 2022 slabitev naložbe v pridruženo družbo ni opravljala.

Druge dolgoročne finančne naložbe

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Druge dolgoročne finančne naložbe	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

Druge dolgoročne finančne naložbe v višini 5.191 EUR so vložena sredstva v počitniški dom Krvavec (menjava strešne kritine).

Družba ima dolgoročne finančne naložbe v počitniški dom Portorož, Krvavec in Rab po nabavni vrednosti 154.890 EUR, ki pa so v preteklosti bile oslabiljene v višini 149.699 EUR.

Gibanje drugih dolgoročnih finančnih naložb

Postavka v EUR	2022	2021
Stanje 1. 1.	5.191	5.191
Stanje 31. 12.	5.191	5.191

DRUGA DOLGOROČNA SREDSTVA (7)

Med drugimi dolgoročnimi sredstvi je izkazan rezervni sklad SZ Smreka v višini 1.147 EUR, rezervni sklad podjetja Staninvest v višini 127 EUR ter drugi dolgoročno odloženi stroški v višini 142.716 EUR, ki jih v glavnini predstavljajo dolgoročne časovne razmejitve nabavljenega, a še neporabljenega turbinskega olja.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Stanovanjska zadruga Smreka	1.147	531
Staninvest	127	127
Drugi dolgoročno odloženi stroški	142.716	156.087
Skupaj	143.990	156.745

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK (8)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Rezervacije	162.180	180.942
Oslabitev	35.166	55.903
Skupaj	197.346	236.845

Med odloženimi terjatvami za davek družba izkazuje odložene terjatve za odbitne davčne razlike iz naslova začasno davčno nepriznanih stroškov oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade v višini 18.805 EUR in rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 143.376 EUR, odložene terjatve za slabitev finančnih naložb v višini 28.443 EUR in odložene terjatve za slabitev terjatev do kupcev v višini 6.722 EUR.

Gibanje odloženih terjatev za davek

Postavka v EUR	Rezervacije	Oslabitev	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	180.942	55.904	236.845
V breme/dobro poslovnega izida	(18.762)	(20.738)	(39.499)
Stanje na dan 31.12.2022	162.180	35.166	197.346
Stanje na dan 1.1.2021	177.693	56.810	234.503
V breme/dobro poslovnega izida	3.249	(907)	2.343
Stanje na dan 31.12.2021	180.942	55.904	236.845

Sprememba odloženih terjatev za davek v letu 2022 znaša 39.499 EUR in je pripoznana v izkazu poslovnega izida.

NEKRATKOROČNA SREDSTVA, NAMENJENA PRODAJI (9)

Sredstva namenjena za prodajo znašajo konec leta 2022 485 EUR.

Gibanje sredstev razpoložljivih za prodajo

Postavka v EUR	2022	2021
Stanje 1. 1.	485	485
Stanje 31. 12.	485	485

ZALOGE (10)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Material	244.973	193.710
Proizvodi in trgovsko blago	174.096	187.768
Skupaj	419.069	381.478

Zaloge predstavljajo zaloge materiala (rezervni deli in drobni inventar) v višini 244.973 EUR ter zaloge proizvodov in trgovskega blaga v višini 174.096 EUR.

Zaloge niso zastavljene kot jamstvo za obveznosti. Knjigovodska vrednost zalog ne presega njihove čiste iztržljive vrednosti. V sklopu inventure zalog ni bilo ugotovljenih inventurnih viškov oziroma primanjkljajev.

Gibanje zalog

Postavka v EUR	2022	2021
Stanje 1. 1.	381.478	264.029
Povečanje	69.785	117.484
Prodaja	(32.195)	(35)
Stanje 31. 12.	419.069	381.478

KRATKOROČNE FINANČNE TERJATVE IN POSOJILA (11)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini brez obresti	26.250.000	800.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	65.803	4.528
Skupaj	26.315.803	804.528

Družba je v letu 2022 z obvladujočo družbo sklenila pogodbo o kratkoročnem okvirnem posojilu v višini 30 mio EUR z ročnostjo 31. december 2022. Konec meseca septembra je bila pogodba preoblikovana, in sicer je bila sklenjena pogodba o dolgoročnem okvirnem posojilu, prav tako v višini 30 mio EUR, z ročnostjo september 2025. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 6-mesečni Euribor + 0,20 % pribitka. Posojilo je zavarovano z dvema blanco menicama z menično izjavo. Stanje danega posojila HSE-ju na dan 31. december 2022 znaša 25 mio EUR.

Prav tako je družba v letu 2021 z odvisno družbo RGP d. o. o. sklenila pogodbo o kratkoročnem posojilu v višini 1,5 mio EUR z možnostjo delnih vračil. V pogodbi je dogovorjena obrestna mera 1-mesečni Euribor + 1,50 % pribitka. Posojilo je zavarovano s hipoteko na zemljišča. Meseca aprila je bil zaradi spremembe skrajnega roka vračila na 31. december 2022 sklenjen aneks k pogodbi o kratkoročnem posojilu. Stanje danega posojila družbi RGP na dan 31. december 2022 znaša 1,25 mio EUR.

Družba tako konec leta 2022 izkazuje kratkoročne finančne terjatve in posojila v skupni višini 26.315.803 EUR, od tega za obresti 65.803 EUR.

Gibanje kratkoročnih finančnih terjatev in posojil

Postavka v EUR	2022	2021
Stanje 1. 1.	804.528	2.377
Pridobitve	37.842.356	16.711.279
Odplačilo	(12.331.081)	(15.909.128)
Stanje 31. 12.	26.315.803	804.528

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE DO KUPCEV (12)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	9.064.490	8.826.398
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.194	129.674
Skupaj	9.086.684	8.956.072

Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini predstavljajo v glavnini terjatve do družbe HSE d. o. o. za prodano električno energijo, terjatve za najem poslovnih prostorov za družbi HSE d. o. o. in HSE Invest d. o. o., storitve izvajanja določenih poslovnih funkcij za družbi HSE Invest d. o. o. in MHE Lobnica d. o. o. ter terjatve za zagotavljanje storitev na področju sistemskih informacijsko komunikacijskih storitev za družbe v skupini.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	8.783.633	8.583.725
ECE d. o. o.	8.222	6.644
MHE Lobnica d. o. o.	433	415
HSE Invest d. o. o.	58.927	48.246
RGP d. o. o.	36.439	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	44.136	56.172
Premogovnik Velenje d. o. o.	102.785	96.787
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	29.915	34.410
Skupaj	9.064.490	8.826.398

Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev predstavljajo terjatve do domačih kupcev v višini 21.444 EUR ter kupcev v tujini v višini 750 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2022 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do kupcev 9.086.684 EUR nezapadlih terjatev.

Družba na dan 31. 12. 2022 nima zastavljenih terjatev do kupcev. Terjatve do kupca HSE d. o. o. so zavarovane z menicami, vse ostale terjatve do kupcev na dan 31. 12. 2022 so nezavarovane.

V letu 2022 je bilo po prisilni poravnavi Konstruktor VGR d. o. o. poplačanih za 9.849 EUR terjatev ter po zaključku stečajnega postopka izveden dokončen odpis terjatev zoper dolžnika Konstruktor VGR d. o. o. v višini 99.296 EUR. Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev je podrobneje predstavljeno pri razkritju kreditnega tveganja.

POGODBENA SREDSTVA (13)

V okviru pogodbenih sredstev družba na dan 31. 12. 2022 izkazuje nezaračunane prihodke v višini 1.827 EUR, ki jih predstavljajo prihodki od sofinanciranja projekta ARRS L7-2629 - vrednotenje in remediacija sedimentov za nadaljnjo uporabo v gradbenem sektorju in projekta ARRS L2-4456 - več funkcionalne vodikove tehnologije v podporo balansiranjju elektroenergetskega sistema, shranjevanju energije in trgu.

DRUGA KRATKOROČNA SREDSTVA (14)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročno dani predujmi	2.180	17.123
Kratkoročne poslovne terjatve do državnih in drugih inštitucij	9.473.610	241.465
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	43.793	103.826
Kratkoročno odloženi stroški in odhodki	219.562	140.964
Skupaj	9.739.145	503.378

Med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami do državnih in drugih inštitucij so v glavnini izkazane terjatve za koncesijske dajatve (oblikovanje dodatnih terjatev za koncesijske dajatve zaradi razlike med načrtovano in obračunano ceno - dajatve za koncesije so obračunane po ceni 4,332 EUR/MWh, ki je določena na osnovi 21. člena Zakona o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo - ZUOKPOE), terjatve za vstopni DDV, terjatve za vodna povračila, terjatve iz naslova trošarin ter ostale terjatve v skupni višini 9.473.610 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi terjatvami izkazuje tudi **kratkoročno dane predujme** v višini 2.180 EUR ter terjatve **do drugih** v višini 43.793 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih sredstev izkazuje družba tudi vnaprej plačane obveznosti iz naslova zavarovalnih premij ter vnaprej plačane članarine in druge obveznosti v skupni višini 219.562 EUR.

Družba konec leta 2022 nima terjatev do posloводства.

DENAR IN DENARNI USTREZNIKI (15)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	20	20
Denarna sredstva v banki	7.630.290	16.778.572
Depoziti na odpoklic	0	10.000.000
Skupaj	7.630.310	26.778.592

Denar in denarne ustreznike predstavljajo:

- 20 EUR blagajniški maksimum pri poslovanju Muzeja Fala,
- denarna sredstva na računu pri NKBM v višini 4.817.035 EUR,
- denarna sredstva na računu pri NLB v višini 258.548 EUR,
- denarna sredstva na računu pri BKS banki v višini 2.554.707 EUR.

KAPITAL (16)

Celotni kapital družbe sestavljajo vpoklicani kapital, rezerve iz dobička, rezerva za pošteno vrednost in zadržani poslovni izid.

Vrednost kapitala se je v primerjavi z letom 2021 povečala za 3 %.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Vpoklicani kapital	395.011.180	395.011.180
Rezerve iz dobička	39.501.118	39.501.118
Rezerva za pošteno vrednost	(207.445)	(677.317)
Zadržani poslovni izid	31.747.007	17.958.366
Skupaj	466.051.860	451.793.347

Osnovni kapital družbe znaša 395.011.180 EUR in se v primerjavi z letom 2021 ni spremenil.

Rezerve iz dobička, ki jih predstavljajo zakonske rezerve znašajo 39.501.118 EUR.

Družba med rezervo za pošteno vrednost v skupni vrednosti -207.445 EUR konec leta 2022 izkazuje aktuarsko izgubo pri rezervacijah za odpravnine ob upokojitvi.

Aktuarska izguba se je v letu 2022 povečala za 11.389 EUR ter zmanjšala za 481.261 EUR, kar ustreza sorazmernemu delu črpanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

Gibanje rezerve za pošteno vrednost

Postavka v EUR	Aktuarski dobički/izgube pri odpravninah ob upokojitvi	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	(677.317)	(677.317)
Oblikovanje, povečanje	451.088	451.088
Zmanjšanje	(11.389)	(11.389)
Prenos na preneseni poslovni izid	30.173	30.173
Stanje na dan 31.12.2022	(207.445)	(207.445)
Stanje na dan 1.1.2021	(816.341)	(816.341)
Oblikovanje, povečanje	136.544	136.544
Zmanjšanje	(15.461)	(15.461)
Prenos na preneseni poslovni izid	17.942	17.942
Stanje na dan 31.12.2021	(677.317)	(677.317)

Zadržani poslovni izid v skupni višini 31.747.007 EUR sestavljata čisti poslovni izid poslovnega leta v višini 13.818.814 EUR in preneseni čisti poslovni izid v višini 17.928.193 EUR.

Pomembni podatki v zvezi s stanjem in gibanjem sestavin kapitala so razvidni tudi iz Izkaza sprememb lastniškega kapitala.

Bilančni dobiček

Družba je na dan 31. 12. 2022 ugotovila bilančni dobiček v višini 31.747.007 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Čisti poslovni izid poslovnega leta	13.818.814	1.816.548
Preneseni dobiček/prenesena izguba	(30.173)	(17.942)
Preneseni dobiček/prenesena izguba iz prejšnjih let	17.958.366	16.159.760
Bilančni dobiček	31.747.007	17.958.366

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE OB UPOKOJITVI IN JUBILEJNE NAGRADE (17)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	1.961.020	2.402.383
Rezervacije za jubilejne nagrade	225.375	236.177
Skupaj	2.186.395	2.638.560

Konec leta 2022 družba med rezervacijami izkazuje:

- rezervacije za jubilejne nagrade v višini 225.375 EUR in
- rezervacije za odpravnine ob upokojitvi v višini 1.961.020 EUR.

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna na dan 31. 12. 2022.

Merjenje sedanjih vrednosti obvez za dolgoročne zasluge zaposlenih (izračunavanje rezervacij) je izvedeno skladno z MRS 19 in sicer se uporablja aktuarska metoda - metoda predvidene pomembnosti enot (metoda obračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda zaslužkov na leta službovanja v družbi), ki omogoča izdelavo zanesljive ocene končnih stroškov zaslužkov, ki so jih zaposleni dobili v zameno za svoje službovanje v tekočem in preteklih obdobjih.

V izračunu so se upoštevale aktuarske predpostavke, predstavljene v nadaljevanju.

DEMOGRAFSKE PREDPOSTAVKE:

- Tablice smrtnosti:**

Tablice smrtnosti prebivalstva Slovenije iz leta 2007, ločene za moške in ženske, znižane za 10 % (aktivna populacija).

Na dan 31. 12. 2022 to pomeni 0,5 % povprečno smrtnost zaposlenih za naslednje poslovno leto (pričakovano zmanjšanje števila zaposlenih zaradi smrti).

Povprečna starost zaposlenih na dan 31. 12. 2022 znaša 47,0 let.

- Fluktuacija zaposlenih:**

Fluktuacija zaposlenih zaradi odpovedi delovnega razmerja s strani delojemalca: Linearno padajoča od 2,0 % pri 18 letih do 0,0 % pri 58 letih, nato konstantna 0,0 %.

Na dan 31. 12. 2022 to pomeni povprečno letno fluktuacijo 0,6 % za naslednje poslovno leto.

Fluktuacija zaposlenih zaradi večjega obsega odpovedi delovnega razmerja s strani delodajalca ni upoštevana.

- Upokojevanje:**

Predvideni datum upokojitve za posameznega zaposlenega je izračunan na podlagi podatkov o spolu, datumu rojstva in doseženi skupni delovni dobi na dan 31. 12. 2022 v skladu s 27. členom ZPIZ-2 (pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine) in s 3. alineo 1. odstavka 28. člena (delo pred 18-tim letom). Vključen je tudi pogoj, da se ženske ne bodo upokojile pred 56. in moški pred 58. letom starosti ne glede na skupno delovno dobo.

Ne glede na zgoraj navedeno se je upošteval podatek o predvidenem datumu upokojitve, če je bil podan s strani družbe.

Zgodnejše upokojevanje glede na predvideni datum upokojitve ni upoštevano.

Kljub temu, da je predvideno polnjenje rezervacij do datuma previdene upokojitve, določene na zgoraj določeni način, se upošteva, da se bo 30 % zaposlenih odločilo za upokojitev v mesecu, ko dosežejo pravico do starostne ali poklicne pokojnine po ZPIZ-1.

V primeru, da zaposlenemu pripada jubilejna nagrada v roku šestih mesecev po predvidenem datumu upokojitve ali višja odpravnina ob upokojitvi po KP, se oblikujejo rezervacije tudi za to jubilejno nagrado oziroma višjo odpravnino ob upokojitvi.

FINANČNE PREDPOSTAVKE:

Vse finančne predpostavke so določene nominalno.

- Stopnje povečanja povprečnih plač v RS:**

Za leta 2023 do 2024 so upoštewane stopnje povečanja povprečnih plač v RS (mesečnih in letnih) iz Decembrske napovedi Banke Slovenije, december 2022. Od leta 2025 naprej je predvideno, da se bodo povprečne plače v RS letno višale za inflacijo (MDS, oktober 2022) in za realno rast v višini 1,0 %.

Za izračun povprečne mesečne plače v RS so osnova povprečne plače od januarja do decembra 2019, povečane za rast v 2020 v višini 5,8 %, v 2021 v višini 6,1 % in 2022 v višini 4,3 % (gibanje od 2020 do 2022 ni upoštevano zaradi vpliva posledic epidemije), ki rastejo v skladu z aktuarskimi predpostavkami glede nominalne stopnje rasti povprečnih bruto plač v RS.

Za izračun povprečnih plač zadnjih 12 mesecev, preračunanih na mesec, se upoštevajo podatki SURS objavljeni za obdobje november 2021 do oktober 2022.

- Stopnje povečanja plač v družbi in v EGS:**

Predpostavljena je rast osnovnih bruto plač in variabilnega dela plač v družbi v višini letne inflacije, vendar ne več, kot je predvidena povprečna rast plač v RS.

Predpostavljena je rast povprečnih plač v EGS v višini letne inflacije, vendar ne več, kot je predvidena povprečna rast plač v RS, ki je povečana za 0,5 %.

Upoštevana je rast plač zaradi napredovanja v višini 0,2 % letno od plače.

Upošteva se dodatek na skupno delovno dobo v višini 0,5 % od osnovne plače za vsako izpolnjeno leto skupne delovne dobe za zaposlene po kolektivni pogodbi in za nekatere zaposlene po individualni pogodbi. Delavkam z več kot 25 let delovne dobe se dodatek za delovno dobo poveča za 0,25 % plače.

- Davčna stopnja:**

Pri jubilejnih nagradah in odpravninah ob upokojitvi se upošteva obveznost za prispevke delodajalca v višini 16,1 % razlike med izračunano obveznostjo do zaposlenega in neobdavčenim zneskom nagrade, v primeru da je obveznost do zaposlenega višja od neobdavčenega zneska iz Uredbe.

- Diskontne stopnje:**

Diskontna stopnja za izračun na dan 31. 12. 2022 je določena v višini 3,8 %, ki odraža donosnost visoko kakovostnih (rating AA) podjetniških obveznic na dan 31. 12. 2022, nominiranih v EUR, ob upoštevanju povprečnega uteženega trajanja obvez družbe (glede na izračunani znesek obveznosti pred diskontiranjem) od bilančnega datuma do izplačila po posamezni vrsti zaslužka (11,1 let).

Gibanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	2.402.383	236.177	2.638.560
Oblikovanje - povečanje	168.986	27.434	196.420
Zmanjšanje - črpanje	(159.260)	(14.303)	(173.563)
Zmanjšanje - odprava	(451.089)	(23.933)	(475.022)
Stanje na dan 31.12.2022	1.961.020	225.375	2.186.395
Stanje na dan 1.1.2021	2.484.140	241.299	2.725.439
Oblikovanje - povečanje	186.652	25.754	212.406
Zmanjšanje - črpanje	(131.865)	(24.057)	(155.922)
Zmanjšanje - odprava	(136.544)	(6.819)	(143.363)
Stanje na dan 31.12.2021	2.402.383	236.177	2.638.560

Razčlenitev stroškov izmerjenih obvez za dolgoročne zasluge zaposlenih

Postavka v EUR	Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	Rezervacije za jubilejne nagrade	Skupaj
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2021	2.402.383	236.177	2.638.560
Stroški obresti	13.929	1.326	15.255
Stroški sprotnega službovanja	143.621	26.080	169.701
Stroški preteklega službovanja	48	27	76
Aktuarski dobički (-) in izgube (+)-spr. akt. predpostavk	(447.901)	(23.933)	(471.834)
Aktuarski dobički - odprava	(3.188)	0	(3.188)
Aktuarske izgube - oblikovanje in poraba	11.389	0	11.389
Obveznosti za izplačila zaslužkov v poslovnem obdobju	(159.260)	(14.303)	(173.564)
Dobički in izgube ob poravnavi	0	0	0
Znesek sedanje vrednosti obvez na dan 31.12.2022	1.961.020	225.375	2.186.395

Analiza občutljivosti

Postavka v EUR	2022			
	Diskontna stopnja		Rast plač	
	Zmanjšanje za 0,5%	Povečanje za 0,5%	Zmanjšanje za 0,5%	Povečanje za 0,5%
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi	85.078	(78.474)	(79.903)	86.449
Rezervacije za jubilejne nagrade	9.501	(8.822)	(9.248)	9.871
Skupaj	94.579	(87.296)	(89.151)	96.320

DRUGE REZERVACIJE (18)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Druge rezervacije	1.371.016	1.396.521
Skupaj	1.371.016	1.396.521

Konec leta 2022 družba med drugimi rezervacijami izkazuje rezervacije za obveznosti predaje nepremičnin na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (SKZG RS) v višini 1.371.016 EUR.

Gibanje drugih rezervacij

Postavka v EUR	Druge rezervacije	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	1.396.521	1.396.521
Zmanjšanje - črpanje	(17.554)	(17.554)
Zmanjšanje - odprava	(7.951)	(7.951)
Stanje na dan 31.12.2022	1.371.016	1.371.016
Stanje na dan 1.1.2021	1.538.436	1.538.436
Zmanjšanje - črpanje	(141.915)	(141.915)
Stanje na dan 31.12.2021	1.396.521	1.396.521

Zmanjšanje drugih rezervacij se nanaša na prenos kmetijskih zemljišč na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov (SKZG) ter na odpravo po sklepu.

DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (19)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Prejete druge državne podpore	591.255	161.757
Skupaj	591.255	161.757

Med drugimi dolgoročnimi obveznostmi družba izkazuje prejete druge državne podpore (Ministrstvo za infrastrukturo - sofinanciranje SE Zlatoličje segment 5, državna pomoč Eko sklada).

Gibanje drugih dolgoročnih obveznosti

Postavka v EUR	Prejete druge državne podpore	Skupaj
Stanje na dan 1.1.2022	161.757	161.757
Pridobitve	448.450	448.450
Odtujitve	(18.952)	(18.952)
Stanje na dan 31.12.2022	591.255	591.255
Stanje na dan 1.1.2021	138.908	138.908
Pridobitve	29.913	29.913
Odtujitve	(7.064)	(7.064)
Stanje na dan 31.12.2021	161.757	161.757

DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI (20)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	11.549	39.452
Skupaj	11.549	39.452

Med dolgoročnimi poslovnimi obveznostmi družba izkazuje druge dolgoročne poslovne obveznosti (vračunane obveznosti za nagrade za zaposlene na podlagi IP) v višini 11.549 EUR.

KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV (21)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.013.626	1.882.707
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.745.034	2.050.576
Skupaj	8.758.660	3.933.283

Med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do družb v skupini družba izkazuje obveznosti do družb Holding slovenske elektrarne d. o. o., HSE Invest d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., RGP d. o. o., ECE d. o. o., Premogovnik Velenje d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Elektro Maribor Energija plus d. o. o. v skupni višini 2.013.626 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	112.611	87.002
ECE d. o. o.	1.096	726
Elektro Maribor Energija Plus d. o. o.	102	0
HSE Invest d. o. o.	423.512	433.103
HTZ Velenje I. P. d. o. o.	91.597	83.483
RGP d. o. o.	1.373.677	1.258.728
Premogovnik Velenje d.o.o.	2.570	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	8.460	19.665
Skupaj	2.013.626	1.882.707

Med **kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev** družba izkazuje obveznosti do domačih dobaviteljev v višini 6.707.531 EUR in obveznosti do tujih dobaviteljev v višini 37.503 EUR.

Družba je imela ob koncu leta 2022 med odprtimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi do dobaviteljev 8.758.660 EUR nezapadlih obveznosti.

DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI (22)

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	454	13.483
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.457.023	1.204.382
Kratkoročne poslovne obveznosti do državnih in drugih inštitucij	266.096	2.006.510
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	45.133	3.322
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški in odhodki	553.476	7.036.456
Skupaj	2.322.182	10.264.153

Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev vsebujejo obveznosti za čiste plače, čista nadomestila, davke in prispevke iz kosmatih plač, ter druge obveznosti iz naslova plač v skupni višini 1.457.023 EUR.

Obveznosti do državnih in drugih inštitucij so obveznosti za plačilo DDV ter davki in prispevki za plače v skupni višini 266.096 EUR.

Družba med kratkoročnimi poslovnimi obveznostmi izkazuje tudi **kratkoročno prejete predujme** v višini 454 EUR ter obveznosti **do drugih** v višini 45.133 EUR.

V okviru drugih kratkoročnih obveznosti izkazuje družba tudi kratkoročno vnaprej vračunane stroške vodnih povračil, HRM in druge vnaprej vračunane stroške v skupni višini 553.476 EUR.

Družba nima kratkoročnih oziroma dolgoročnih dolgov do člana uprave.

POGOJNE OBVEZNOSTI IN POGOJNA SREDSTVA (23)

Pogojna sredstva

Med pogojnimi sredstvi družba izkazuje prejete bančne garancije za dobro izvedbo del in za odpravo napak v garancijski dobi v višini 3.504.795 EUR ter prejete izvršnice v višini 61.175 EUR.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Prejete bančne garancije za investicije	3.504.795	1.409.060
Prejete izvršnice	61.175	1.541.015
Drugo	0	58.277
Skupaj	3.565.970	3.008.352

Pogojne obveznosti

Na dan 31. 12. 2022 družba ne izkazuje pogojnih obveznosti.

RAZKRITJA K IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA

PRIHODKI IZ POGODB S KUPCI (24)

Postavka v EUR	2022	2021
Na domačem trgu	67.405.079	64.226.371
Električna energija	64.605.661	61.410.179
Ostalo trgovsko blago in material	708	974
Ostale storitve	2.798.710	2.815.218
Na tujem trgu	34.764	31.334
Ostale storitve	34.764	31.334
Skupaj	67.439.843	64.257.705

Družba je dosegla čiste prihodke od prodaje v višini 67.439.843 EUR, ki so v primerjavi s čistimi prihodki od prodaje predhodnega leta višji za 5 %.

Čiste prihodke od prodaje sestavljajo prihodki od prodaje na domačem trgu v višini 67.405.079 EUR in prihodki od prodaje na tujem trgu v višini 34.764 EUR.

95,8 % prihodkov od prodaje na domačem trgu predstavljajo prihodki od prodaje električne energije (64.605.661 EUR), ustvarjeni s prodajo električne energije družbi Holding Slovenske elektrarne d. o. o. in družbi Borzen d. o. o..

Prihodke od prodaje ostalih storitev na domačem trgu v višini 2.799.418 EUR in tujem trgu v višini 34.764 EUR predstavljajo prihodki iz naslova storitev (poslovne storitve, druge storitve za informatiko,...), najemnin in drugi prihodki od prodaje.

Prikaz prihodkov od prodaje glede na geografska območja in področja prodaje ter glede na trenutek pripoznanja prihodkov od prodaje (izpolnitev izvršitvenih obvez) je razviden iz spodnje tabele.

Postavka v EUR	2022	2021	Pripoznanje
Na domačem trgu	67.405.079	64.226.371	
Električna energija	64.605.661	61.410.179	ob dobavi
Ostalo trgovsko blago in material	708	974	ob dobavi
Ostale storitve	2.798.710	2.815.218	
<i>Najemnine</i>	<i>533.660</i>	<i>463.453</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
<i>Ostale storitve</i>	<i>2.265.050</i>	<i>2.351.765</i>	<i>v času opravljene storitve</i>
Na tujem trgu - EU	34.764	31.334	
Ostale storitve	34.764	31.334	v času opravljene storitve
Na tujem trgu - ne EU	0	0	
Skupaj	67.439.843	64.257.705	

DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (25)

Druge poslovne prihodke predstavljajo:

- prihodki od odprave rezervacij v višini 9.781 EUR,
- dobički pri prodaji stalnih sredstev v višini 175.168 EUR (prodaja zemljišč, prodaja žerjava za železo, prodaja telefonskih aparatov in prodaja računalniške opreme),
- prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni v višini 94.934 EUR (povračilo škode po različnih škodnih primerih),
- zamudne obresti v višini 1.730 EUR ter
- drugi poslovni prihodki v višini 46.723 EUR, med katerimi največji del predstavljajo prihodki iz naslova sofinanciranja.

Postavka v EUR	2022	2021
Prihodki od odprave rezervacij	9.781	0
Odprava slabitve terjatev	8.207	578
Prihodki od odškodnin in pogodbenih kazni	94.934	1.139.979
Zamudne obresti	1.730	233
Dobiček pri prodaji stalnih sredstev	175.168	188.512
Ostalo	46.723	45.135
Skupaj	336.543	1.374.437

STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (26)

Postavka v EUR	2022	2021
Nabavna vrednost prodanega blaga	15	35
Skupaj nabavna vrednost prodanega blaga	15	35
Stroški pomožnega materiala	51.869	53.366
Stroški energije	284.099	183.658
Stroški nadomestnih delov	266.563	240.389
Stroški drobnega inventarja	74.059	147.044
Pisarniški material	14.024	17.217
Strokovna literatura	13.625	16.351
Stroški za požarno preventivo	6.388	894
Ostalo	35.187	17.605
Skupaj stroški materiala	745.814	676.523
Stroški transportnih storitev	58.086	62.475
Storitve vzdrževanja	2.113.396	2.198.553
Stroški najemnin	734.737	743.002
Stroški povračil zaposlencev v zvezi z delom	42.321	24.940
Stroški zavarovanja in bančnih storitev	973.448	921.086
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	860.024	522.413
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	209.673	223.944
Stroški storitev fizičnih oseb	80.373	57.350
Komunalne storitve	190.341	193.038
Stroški varovanja in nadzora	188.146	183.278
Storitve čiščenja	266.229	223.345
Članarine	43.939	39.845
Upravljanje nepremičnin	29.595	32.630
Stroški urejanja deponij	720	1.530
Ostalo	446.626	441.520
Skupaj stroški storitev	6.237.653	5.868.949
Skupaj	6.983.482	6.545.507

Pretežni del stroškov materiala predstavljajo stroški energije, stroški nadomestnih delov, stroški drobnega inventarja ter stroški pomožnega materiala.

Stroški storitev zajemajo storitve vzdrževanja, stroške sejmov, reklame in reprezentance, stroške intelektualnih in osebnih storitev, stroške zavarovanja in bančnih storitev, stroške najemnin, stroške transportnih storitev ter ostale stroške storitev.

Med stroški materiala in storitev so zajeti tudi stroški, ki so nastali zaradi epidemije Covid-19 in zajemajo predvsem stroške zaščitnih sredstev (zaščitne maske, testi za samo testiranje, respiratorji), storitve testiranja ter druge storitve.

Stroški storitev zajemajo tudi stroške revizorja, ki v letu 2022 znašajo 15.000 EUR.

Postavka v EUR	2022	2021
Revidiranje letnega poročila in poročila o razmerjih s povezanimi družbami	15.000	12.800
Skupaj	15.000	12.800

Revizija letnega poročila za leto 2022 znaša po pogodbi 13.000 EUR. Poleg revidiranja letnega poročila je revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. revidirala tudi Poročilo o razmerjih s povezanimi družbami katerega strošek znaša 2.000 EUR. Drugih storitev revizijska družba Deloitte Revizija d. o. o. v letu 2022 ni opravljala.

STROŠKI DELA (27)

Postavka v EUR	2022	2021
Plače	8.444.115	8.524.667
Stroški pokojninskih zavarovanj	1.188.784	1.165.166
Stroški drugih zavarovanj	634.086	632.051
Drugi stroški dela	1.489.137	1.327.421
Skupaj	11.756.122	11.649.305

Stroški dela so obračunani v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih, Kolektivno pogodbo elektrogospodarstva Slovenije oziroma v skladu z individualnimi pogodbami o zaposlitvi.

Med stroški plač so izkazane plače in nadomestila zaposlencem, med drugimi stroški dela pa regres, stroški oblikovanja rezervacij za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade, neobvezna osebna zavarovanja, prehrana, prevoz ter izplačana odpravnina po sporazumu. Stroški socialnih zavarovanj vsebujejo prispevke delodajalca v višini 16,1 % in stroške dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Število zaposlenih in povprečno število zaposlenih po izobrazbeni strukturi

Izobrazbeni razred	1.12.2022	31.12.2022	Povprečno št. zaposlenih
1	1	0	1
2	2	2	2
3	28	27	28
4	7	8	8
5	73	76	75
6/1	41	42	42
6/2	26	29	28
7	55	56	56
8/1	7	8	8
8/2	4	5	5
Skupaj	244	253	249

ODPISI VREDNOSTI (28)

Med odpisi vrednosti je izkazana:

- amortizacija neopredmetenih sredstev v višini 333.938 EUR,
- amortizacija nepremičnin, naprav in opreme v višini 15.837.885 EUR,
- amortizacija naložbenih nepremičnin v višini 27.715 EUR,
- amortizacija najetih sredstev v višini 59.412 EUR,
- odhodki iz naslova odpisa terjatev v višini 326 EUR,
- odhodki iz naslova odpisa in prevrednotenja zalog v skupni višini 32.180 EUR,
- odhodki iz naslova prodaje in odpisov nepremičnin, naprav in opreme v višini 1.398.854 EUR, med katerimi glavnino predstavlja odpis investicij v teku, za katere se je v družbi sprejela odločitev, da določena pretekla sredstva niso več potrebna za nadaljnjo fazo izvedbe projekta in potrebnih dokumentacij.

Postavka v EUR	2022	2021
Amortizacija neopredmetenih sredstev	333.938	307.591
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	15.837.885	15.428.622
Amortizacija naložbenih nepremičnin	27.715	27.715
Amortizacija najetih sredstev	59.412	18.523
Oslabitev/odpisi terjatev	326	0
Oslabitev/odpisi zalog	32.180	0
Odpisi pri nepremičninah, napravah in opremi	1.398.854	689.271
Prodaje pri nepremičninah, napravah in opremi ter naložbenih nepremičninah	0	910
Skupaj	17.690.310	16.472.632

USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE (29)

Usredstvene lastne proizvode in lastne storitve predstavlja lastno delo na investicijah v teku - obnova jezua Markovci, obnova pretočnih polj HE Dravograd (PP3,4) ter investicijsko vzdrževanje opreme v skupni višini 8.535 EUR.

DRUGI POSLOVNI ODHODKI (30)

Postavka v EUR	2022	2021
Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča	2.009.276	1.995.381
Koncesije	4.609.760	19.088.524
Izdatki za varstvo okolja	7.717.371	7.695.241
Donacije	147.251	148.140
Drugi poslovni odhodki	128.856	75.154
Skupaj	14.612.514	29.002.440

Druge poslovne odhodke sestavljajo:

- nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča v višini 2.009.276 EUR,
- koncesije v višini 4.609.760 EUR,
- izdatki za varstvo okolja (izdatki za vodna povračila, ekološko sanacijo in drugi izdatki za varstvo okolja) v skupni višini 7.717.371 EUR,
- donacije v višini 147.251 EUR,
- drugi odhodki (stroški v povezavi z zaposlenimi, nagrade, štipendije, trošarine in drugo) v skupni višini 128.856 EUR.

FINANČNI PRIHODKI (31)

Postavka v EUR	2022	2021
Finančni prihodki iz danih posojil in depozitov	242.356	36.279
Skupaj	242.456	36.279

Med finančnimi prihodki družba izkazuje obresti iz danih posojil (posojilo dano družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o. in družbi RGP d. o. o.) in depozitov.

FINANČNI ODHODKI (32)

Postavka v EUR	2022	2021
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb prek poslovnega izida	372.286	0
Drugi finančni odhodki	39.216	16.186
Finančni odhodki iz najemov	2.754	1.395
Skupaj	414.256	17.581

Med finančnimi odhodki družba izkazuje odhodke zaradi oslavitve finančne naložbe v višini 372.286 EUR, stroške obresti, izhajajoče iz aktuarskega izračuna odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad v višini 15.255 EUR, negativne obresti na depozite pri BKS banki v višini 1.882 EUR, negativne obresti zaradi presežnega stanja na transakcijskem računu pri BKS banki v višini 22.079 EUR ter obresti iz naslova finančnih obveznosti iz najemov v skupni višini 2.754 EUR.

DAVKI (33)

Postavka v EUR	2022	2021
Odmerjeni davek	2.712.279	196.226
Odloženi davek	39.500	(2.343)
Skupaj davek od dobička, pripoznan v IPI	2.751.779	193.883

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb.

Skladno z Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb se davek za leto 2022 plačuje po stopnji 19 % od ugotovljene davčne osnove v davčnem obračunu družbe.

Odmerjeni davek družbe za leto 2022 znaša 2.712.279 EUR. Družba je v letu 2022 na podlagi davčnega obračuna iz leta 2021 plačala 179.874 EUR akontacij davka od dohodkov in konec leta 2022 izkazuje obveznosti za odmerjeni davek v višini 2.532.404 EUR.

Med odloženimi davki družba izkazuje odložene terjatve za davek. Vrednostno je oblikovanje in črpanje prikazano v okviru razkritja za odložene terjatve za davek (pojasnilo 8).

Izračun efektivne davčne stopnje

Postavka v EUR	2022	2021
Poslovni izid pred davki	16.570.593	2.010.431
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji	3.148.413	381.982
Davek od prihodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(3.419)	(110)
Davek od davčnih olajšav	(655.314)	(334.115)
Davek od odhodkov, ki znižujejo davčno osnovo	(49.222)	(30.720)
Davek od davčno nepriznanih odhodkov	229.143	167.337
Davek od ostalih sprememb v davčni bilanci	42.678	11.852
Obračunani davek	2.712.279	196.226
Odloženi davki	39.500	(2.343)
Skupaj davki	2.751.779	193.883
Efektivna davčna stopnja	16,61%	9,64%

Efektivna davčna stopnja za leto 2022 znaša 16,61 %.

ČISTI POSLOVNI IZID (34)

Postavka v EUR	2022	2021
Kosmati donos iz poslovanja	67.784.921	65.661.617
Poslovni izid iz poslovanja	16.742.493	1.991.733
Finančni izid	(171.900)	18.698
Poslovni izid pred davki	16.570.593	2.010.431
Čisti poslovni izid poslovnega leta	13.818.814	1.816.548

Družba je leto 2022 zaključila s pozitivnim čistim poslovnim izidom v višini 13.818.814 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA**CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS (35)**

V izkazu drugega vseobsegajočega donosa družba med postavkami, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid izkazuje aktuarske dobičke iz naslova obveznosti do zaposlenih za odpravnine ob upokojitvi.

Ob upoštevanju zgoraj navedenega celotni vseobsegajoči donos konec leta 2022 znaša 14.258.513 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU DENARNIH TOKOV

Pri poslovanju smo ustvarili prebitek prejemkov pri poslovanju v višini 23.305.493 EUR. Denarni tokovi pri poslovanju so tako pozitivni.

Denarni tokovi pri naložbenju so negativni, prebitek izdatkov pri naložbenju znaša 42.364.243 EUR.

Denarni tokovi pri finančnih aktivnostih so prav tako negativni, prebitek izdatkov znaša 89.532 EUR.

Družba na koncu opazovanega obdobja izkazuje denarni izid v višini -19.148.282 EUR.

RAZKRITJA K IZKAZU SPREMEMB LASTNIŠKEGA KAPITALA

V izkazu sprememb lastniškega kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto. Družba sestavlja izkaz sprememb lastniškega kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja se je spremenil za 14.258.513 EUR in sicer se je:

- povečal za čisti poslovni izid tekočega leta v višini 13.818.814 EUR in
- povečal za aktuarski dobiček iz naslova rezervacij za odpravnine ob upokojitvi v višini 439.699 EUR.

DRUGA RAZKRITJA**POVEZANE OSEBE**

Družba kot povezane osebe opredeljuje obvladujočo družbo skupine HSE in vse odvisne družbe v skupini HSE.

Med povezane družbe spadajo tudi pridružene družbe in skupaj obvladovane družbe, prav tako pa tudi družbe v večinski državni lasti.

Družba je v letu 2022 poslovala z naslednjimi povezanimi osebami: Holding slovenske elektrarne d. o. o., ECE d. o. o., Elektro Maribor Energija Plus d. o. o., HSE Invest d. o. o., MHE Lobnica d. o. o., RGP d. o. o., HTZ Velenje I.P. d. o. o., Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o., Termoelektrarna Šoštanj d. o. o. in Premogovnik Velenje d. o. o..

Družba je s povezanimi osebami (strankami) poslovala na osnovi sklenjenih pogodb, kjer so bile v medsebojnem prometu povezanih oseb uporabljene tržne in obligacijske zakonitosti.

Posamezni posli s povezanimi osebami (strankami) so razkriti v poročilu o poslih s povezanimi osebami, katero je dostopno na sedežu družbe.

Postavka v EUR	Prodaje	Nakupi	Dana posojila z obrestmi
Holding slovenske elektrarne d. o. o.	66.043.020	558.662	25.062.472
ECE d. o. o.	64.633	5.061	0
Elektro Maribor Energija Plus d. o. o.	0	561	0
MHE Lobnica d. o. o.	4.256	0	0
Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.	222.841	96.473	0
Premogovnik Velenje d. o. o.	504.425	15.528	0
HTZ Velenje I.P. d. o. o.	0	1.430.495	0
HSE Invest d. o. o.	257.138	1.510.724	0
RGP d. o. o.	150.436	5.647.534	1.253.331
Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.	161.404	0	0
Skupaj	67.408.154	9.265.038	26.315.803

V stolpcih prodaje in nakupi je prikazan promet vseh poslov (brez DDV) med družbo in povezanimi družbami v letu 2022.

Največjo prodajo predstavlja prodaja električne energije družbi Holding slovenske elektrarne d. o. o., največje nakupe pa izvajanje investicijskega inženiringa s strani družbe HSE Invest d. o. o., izgradnja sončne elektrarne Zlatoličje – segment 5 s strani družbe HTZ Velenje I.P. d. o. o. ter izvajanje gradbenih in drugih storitev s strani družbe RGP d. o. o..

Prodajne in nakupne cene za storitve so definirane na podlagi veljavnega internega cenika družb skupine HSE, najemnine so določene na podlagi primerljivih prostih cen, prodajne cene električne energije pa na podlagi metode dodatka na stroške.

Družba je v poslovnem letu 2022 poslovala tudi z družbami, ki so v neposredni ali posredni večinski lasti Republike Slovenije (več kot 50 % lastništvo).

V tabeli so prikazani posli s takšnimi pravnimi osebami, ki so za družbo z vidika ravni pomembnosti transakcij pomembni po kriteriju velikosti transakcije (prihodki oziroma odhodki v obdobju leta 2022 presegajo 100 tisoč EUR), razen za banke, kjer so razkriti vsi posli. Ostali posli z gospodarskimi družbami, ministrstvi, agencijami in drugimi pravnimi osebami, kjer je Republika Slovenija večinski ali manjšinski lastnik, so z vidika poročanja nepomembni.

Poslovni partner	Odprte terjatve na dan 31.12.2022 v EUR	Odprte obveznosti na dan 31.12.2022 v EUR	Prihodki 1-12 2022 v EUR	Odhodki 1-12 2022 v EUR
Energetska podjetja skupaj	0	0	0	0
Telekom Slovenije d. d.	1.616	68.768	15.900	156.510
Ostalo skupaj	1.616	68.768	15.900	156.510
Nova KBM d. d.	0	0	0	3.975
NLB d. d.	63	0	0	577
BKS bank	0	0	0	25.491
Banke skupaj	63	0	0	30.042
Skupaj	1.679	68.768	15.900	186.552

PREJEMKI

Prejemki posloводства in zaposlenih, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine,
- druge prejemke (prehrana, prevoz, dnevnice),
- premijske za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje.

Prejemki članov Nadzornega sveta vsebujejo bruto sejnine vseh članov s potnimi stroški za opravljanje funkcije v Nadzornem svetu in komisiji Nadzornega sveta.

Družba v letu 2022 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb. Družba konec leta 2022 nima terjatev do posloводства in članov Nadzornega sveta.

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Sejnine	Skupaj
Člani uprave	196.381	9.186	14.184	3.341	0	223.092
Člani Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta	0	0	1.269	213	43.915	45.397
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	309.952	15.141	9.063	5.765	0	339.921
Skupaj 2022	506.333	24.327	24.516	9.319	43.915	608.410
Člani uprave	107.390	6.190	6.634	1.745	0	121.959
Člani Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta	0	0	282	292	26.582	27.156
Zaposleni, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	411.391	20.930	15.422	6.728	0	454.471
Skupaj 2021	518.781	27.120	22.338	8.765	26.582	603.586

Prejemki posloводства

Postavka v EUR	Bruto plača	Drugi prejemki	Boniteta	Povračilo stroškov	Skupaj
Aleksander Brunčko	104.407	4.589	7.745	1.612	118.353
Damjan Seme	91.974	4.597	6.439	1.729	104.739
Skupaj	196.381	9.186	14.184	3.341	223.092

Prejemki članov Nadzornega sveta

Postavka v EUR	Bruto sejnine	Bonitete	Skupaj
Viktor Vračar	10.367	423	10.790
Urška Gašperlin	9.029	423	9.452
Marjan Kirbiš	8.319	423	8.742
Tomaž Štokelj	1.224	0	1.224
Skupaj	28.939	1.269	30.208

Prejemki članov Revizijske komisije

Postavka v EUR	Bruto sejnine	Potni stroški	Skupaj
Urška Gašperlin	3.773	0	3.773
Marjan Kirbiš	2.884	0	2.884
Rado Sodin	8.319	213	8.532
Skupaj	14.976	213	15.189

FINANČNI INSTRUMENTI IN TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Največji kupec družbe je obvladujoča družba Holding slovenske elektrarne d. o. o., ki odkupi celotno proizvedeno električno energijo.

Kreditno tveganje, ki predstavlja nevarnost, da terjatve do kupcev in drugih pravnih oseb ne bodo plačane v celoti, ali pa sploh ne bodo plačane, v družbi minimiziramo tako, da imamo sklenjeno letno pogodbo o prodaji električne energije, ki vsebuje elemente zavarovanja terjatev.

Ocenjujemo torej, da so tveganja iz naslova terjatev do kupcev glede na navedene ukrepe obvladovana in, da je bila izpostavljenost kreditnim tveganjem v letu 2022 nizka.

Kratkoročne poslovne in finančne terjatve (neoslabljene in oslabljene) po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle nad leto dni (od 361 dni naprej)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	26.250.000	0	0	26.250.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	65.803	0	0	65.803
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	9.064.490	0	0	9.064.490
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	22.194	0	0	22.194
Kratkoročno dani predujmi	2.180	0	0	2.180
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih institucij	9.473.610	0	0	9.473.610
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	43.793	0	0	43.793
Skupaj 31.12.2022	44.922.070	0	0	44.922.070

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo			Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	zapadle od 9 do 12 mesecev (od 271 do 360 dni)	
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini	800.000	0	0	800.000
Kratkoročne finančne terjatve in posojila družbam v skupini za obresti	4.528	0	0	4.528
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.826.398	0	0	8.826.398
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	129.317	31	326	129.674
Kratkoročno dani predujmi	17.123	0	0	17.123
Kratkoročne posl. terjatve do državnih in drugih institucij	241.465	0	0	241.465
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	103.826	0	0	103.826
Skupaj 31.12.2021	10.122.657	31	326	10.123.014

Gibanje popravkov vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev

Postavka v EUR	2022	2021
Stanje na dan 1.1.	144.525	149.299
Izterjane odpisane terjatve	(9.849)	0
Dokončen odpis terjatev	(99.296)	(4.774)
Stanje na dan 31.12.	35.380	144.525

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje je tveganje zmanjšanja likvidnosti in spremembe cen vrednostnih papirjev.

Ker družba nima več naložb v vrednostne papirje, zaznavamo le tveganje zmanjšanja likvidnosti, ki ga ocenjujemo kot nizko, kajti plačila največjega kupca so predvidljiva in stabilna. Obveznosti do dobaviteljev in iz financiranja so znane vnaprej.

Likvidnostna tveganja smo v letu 2022 dobro obvladovali, saj smo dnevno, tedensko in mesečno spremljali denarne tokove, viške likvidnih sredstev smo deponirali pri priznanih bankah po načelu razpršitve tveganja in največjega donosa in oblikovali smo potrebno likvidnostno rezervo.

Dolgoročne obveznosti po zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	18.258	0	18.258
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	9.304	1.774	11.078
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	11.549	0	11.549
Skupaj 31.12.2022	39.111	1.774	40.885

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	do 2 leti po datumu IFP	od 3 do 5 let po datumu IFP	
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	16.535	0	16.535
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	8.455	1.341	9.796
Druge dolgoročne poslovne obveznosti	39.452	0	39.452
Skupaj 31.12.2021	64.442	1.341	65.783

Kratkoročne poslovne in finančne obveznosti po rokih zapadlosti

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	46.973	0	46.973
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	5.639	0	5.639
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.013.626	0	2.013.626
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	6.745.034	0	6.745.034
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	454	0	454
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	1.037.148	0	1.037.148
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih institucij	266.096	0	266.096
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	45.133	0	45.133
Skupaj 31.12.2022	10.160.103	0	10.160.103

Postavka v EUR	Zapadlost v plačilo		Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesece (do 90 dni)	
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	16.097	0	16.097
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	4.055	0	4.055
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	1.882.707	0	1.882.707
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.050.486	90	2.050.576
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	13.483	0	13.483
Kratkoročne poslovne obveznosti do zaposlencev	857.254	0	857.254
Kratkoročne posl. obveznosti do državnih in drugih institucij	2.006.510	0	2.006.510
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	3.322	0	3.322
Skupaj 31.12.2021	6.833.914	90	6.834.004

TEČAJNO TVEGANJE

Izpostavljenost tveganju sprememb deviznih tečajev

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	26.315.803	26.315.803
Kratkoročne poslovne terjatve	18.606.267	18.606.267
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(18.258)	(18.258)
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(11.078)	(11.078)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(11.549)	(11.549)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(46.973)	(46.973)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(5.639)	(5.639)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(10.107.491)	(10.107.491)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2022	34.721.082	34.721.082

Postavka v EUR	EUR	Skupaj
Kratkoročne finančne terjatve in posojila	804.528	804.528
Kratkoročne poslovne terjatve	9.318.486	9.318.486
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(16.535)	(16.535)
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(9.796)	(9.796)
Dolgoročne poslovne obveznosti	(39.452)	(39.452)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do družb v skupini	(16.097)	(16.097)
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov do drugih	(4.055)	(4.055)
Kratkoročne poslovne obveznosti	(6.813.852)	(6.813.852)
Neto izpostavljenost IFP 31.12.2021	3.223.227	3.223.227

Družba ni izpostavljena tečajnemu tveganju saj posluje le v valuti EUR.

OBRETNOST TVEGANJE

Obrestno tveganje v DEM ocenjujemo kot nizko, zato v letu 2022 nismo imeli izdelane aktivne politike obvladovanja tovrstnih tveganj.

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Glavni namen upravljanja s kapitalom je zagotoviti čim boljše kreditno boniteto in kapitalsko ustreznost za potrebe financiranja poslovanja in investicij. Ustrezen obseg kapitala družbi zagotavlja zaupanje upnikov, trga ter vzdržuje prihodnji razvoj dejavnosti.

Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika finančnega vzvoda, izračunanega z delitvijo neto obveznosti, s skupnim zneskom neto obveznosti in celotnim zneskom kapitala. V okviru neto obveznosti družba vključuje prejeta posojila in finančne obveznosti iz najemov, znižane za denarna sredstva.

Kazalnik kaže razmerje med zadolženostjo družbe in kapitalom.

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Dolgoročne finančne obveznosti iz najemov	29.336	26.331
Kratkoročne finančne obveznosti iz najemov	52.612	20.152
Skupaj finančne obveznosti	81.948	46.483
Kapital	466.051.860	451.793.347
Finančne obveznosti/Kapital	0,00	0,00
Denar in denarni ustrezniki	7.630.310	26.778.592
Neto finančna obveznost	(7.548.362)	(26.732.109)
Neto dolg/kapital	(0,02)	(0,06)

POŠTENE VREDNOSTI

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov

Postavka v EUR	31.12.2022		31.12.2021	
	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštена vrednost
Neizvedena finančna sredstva po poštenu vrednosti	5.191	5.191	5.191	5.191
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	5.191	5.191	5.191	5.191
Neizvedena finančna sredstva po odplačni vrednosti	52.552.380		36.901.606	
Finančne terjatve	26.315.803		804.528	
Poslovne in druge terjatve	18.606.267		9.318.486	
Denarna sredstva	7.630.310		26.778.592	
Skupaj	52.557.571	5.191	36.906.797	5.191
Neizvedene finančne obveznosti po odplačni vrednosti	13.662.574		7.362.189	
Poslovne obveznosti in druge obveznosti	13.662.574		7.362.189	
Skupaj	13.662.574		7.362.189	

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost finančnih instrumentov dovolj natančen približek za njihove poštene vrednosti, zato se poštene vrednosti le-teh niso ločeno opredeljevale.

Finančna sredstva po poštenu vrednosti glede na hierarhijo

Postavka v EUR	31.12.2022	31.12.2021
Finančna sredstva po poštenu vrednosti tretje ravni	5.191	5.191
Skupaj	5.191	5.191

DOGODKI PO DATUMU POROČANJA

Pravica do uporabe deleža proizvedene električne energije v črpalni hidroelektrarni Golica prenesena na DEM

Pravica do uporabe 20 odstotnega deleža v črpalni hidroelektrarni (ČHE) Golica proizvedene električne energije, s katero je razpolagala družba ELES, d. o. o., in obveznosti, ki izhajajo iz te pravice, se je na dan 31. januar 2023 v celoti odplačno prenesla na družbo DEM, kamor skladno z dejavnostjo DEM – proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov – sodi.

Drugih poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na računovodske izkaze leta 2022 in razkritja k le-tem v računovodskem poročilu po datumu izkaza finančnega položaja v družbi ni bilo.

~ 05
PRILOGE

POMEN KRATIC

ARRS	Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije	OVE	Obnovljivi viri energije
BDP	Bruto domači proizvod	PKZ	Protikorozijska zaščita
CSA	Cost Sharing Agreement	PP	Pretočno polje
ČHE	Črpalna hidroelektrarna	PV	Premogovnik Velenje d. o. o.
DDV	Davek na dodano vrednost	PVO	Poročilo o vplivih na okolje
DEM	Dravske elektrarne Maribor d. o. o.	PZI	Projekt za izvedbo
DGD	Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja	RECs	Renewable Energy Certificates - sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
DIIP	Dokument identifikacije investicijskega projekta	REK PZ	Rekonstrukcije za povečanje zmogljivosti
EBITDA	Poslovni izid iz poslovanja skupaj z amortizacijo	REK ŽD	Rekonstrukcije po izteku življenjske dobe
ECB	Evropska centralna banka	RGP	RGP d. o. o., rekonstrukcije, gradnje, proizvodnja
EEP	Elektroenergetski postroj	RK	Revizijska komisija
EFQM	European Foundation for Quality Management (Evropski sklad za upravljanje kakovosti)	ROA	Return on Assets (čista dobičkonosnost sredstev)
EU	Evropska unija	ROE	Return on Equity (čista dobičkonosnost kapitala)
EUR	Evro	RS	Republika Slovenija
GWh	Gigavatna ura	aRPF	Avtomatska rezerva za povrnitev frekvence
HE	Hidroelektrarna	rRPF	Ročna rezerva za povrnitev frekvence
HESS	Hidroelektrarne na spodnji Savi d. o. o.	RVF	Rezerva za vzdrževanje frekvence
HSE	Holding Slovenske elektrarne d. o. o.	SDH	Slovenski državni holding d. d.
IKT	Informacijsko komunikacijske tehnologije	SE	Sončna elektrarna
IP	Internet Protocol	SEL	Savske elektrarne Ljubljana d. o. o.
ISO	International Organization for Standardization (Mednarodna organizacija za standardizacijo)	SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d. o. o.
IT	Informacijske tehnologije	SIEM	Security Incident & Event Management
KM	Kilometer	sHSE	Skupina HSE
kV	Kilovolt	SKZG RS	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije
kW	Kilovat	SNR	Služba notranje revizije HSE
MHE	Mala hidroelektrarna	SOP	Strokovni odbor za pojasnjevanje
MIO	Milijon	SPT	Soproizvodnja toplote in električne energije
MRD	Milijarda	SURS	Statistični urad Republike Slovenije
MRS	Mednarodni računovodski standardi	T	Tona
MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja	TEB	Termoelektrarna Brestanica d. o. o.
MW	Megavat	TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d. o. o.
MWh	Megavatna ura	TET	Termoelektrarna Trbovlje
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d. o. o.	TE-TOL	Termoelektrarna Toplarna Ljubljana
NKBM	Nova kreditna banka Maribor	UL	Uradni list
NLB	Nova ljubljanska banka d. d., Ljubljana	UMAR	Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj
NNO	Nepremičnine, naprave, oprema	UOMRS	Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde
NUV	Načrt upravljanja z vodami	VE	Vetrna elektrarna
NS	Nadzorni svet	VOS	Vlaganja v ostala sredstva v proizvodnji
OCV	Območni center vodenja	VRZ	Vlaganja zaradi regulatornih zahtev
OPMSRP	Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja	VZP	Vlaganja v zanesljivost proizvodnje
		ZDUPŠOP	Zakon o dodatnih ukrepih za preprečevanje širjenja, omilitev, obvladovanje, okrevanje in odpravo posledic Covid-19

ZFPPIPP	Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
ZGD-1	Zakon o gospodarskih družbah
ZJN-3	Zakon o javnem naročanju
ZNS	Združenje nadzornikov Slovenije
ZOOP	Zaprto odlagališče odpadkov Pobrežje
ZPFOLERD-1	Zakon o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZRev	Zakon o revidiranju
ZSDH-1	Zakon o slovenskem državnem holdingu
ZUOKPOE	Zakon o ukrepih za obvladovanje kriznih razmer na področju oskrbe z energijo
ZVAPS	Sistem za zajemanje, vrednotenje, analizo, predstavitev in shranjevanje procesnih podatkov

PODPIS LETNEGA POROČILA ZA LETO 2022 IN NJEGOVIH SESTAVNIH DELOV

Poslovodstvo družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. izjavlja, da je seznanjeno z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2022 in s tem tudi s celotnim letnim poročilom družbe Dravske elektrarne Maribor d. o. o. za leto 2022.

Z njim se strinja in to potrjuje s svojim podpisom.

Maribor, 20. april 2023

mag. Damjan Seme
generalni direktor DEM

Dravske elektrarne Maribor

Skupina hse